

LIETUVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2413) 1996 GEGUŽĖ-MAY 28

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Blogieji ir gerieji vilkai

Vilkų rūšiavimo politika juo toliau, juo labiau įsismelkia laisvųjų žmonių pažiuose: jei vilkai sudraskė šio kaimyno avis, jie negerai; jei ano — nei šilta, nei šalta.

PO Pirmojo pasaulinio karo žlugus monarchijoms Vokietijoje ir Rusijoje, kitokios vienvaldystės pakaitalas tuose kraštuose psichologiškai daugumos gyventojų galėjo būti (ir buvo) be didelio vargo priimtinas. Tuo pasinaudodami, su skambiais Europos ir viso pasaulio pertvarkos šūkiais naujų ir drąsių idėjų karvedžiai skynėsi sau kelią į laimėjimus, triuškindami visus, kuriems atrodė, kad tokios revoliucijos nėra būtinos. Taip Rusijoje bolševizmas, kiek vėliau Vokietijoje naciizmas išsidriekė nuo kovojančių viršūnių iki pat žemutinių sluoksnių. Sukurtos idėjos ir politinės sistemos pradėjo veikti visų vardų, tapo aiškiai totaliniais režimais. Kaip žinome, jų amžius nebuvo ilgas. Tačiau jų veiksmų padariniai, net ir idėjinis palikimas, atrodo, turės dar ilgalaikės reikšmės. Tų režimų aukos ar jų palikuonys, atskiros nukentėjusios tautos niekada nepamirš joms padarytos skriaudos ir žalos, nes tautžudystė nėra vien tik nusikaltimas. Tai giliai įspausta kraujo ir pelenų žymė, kuri kaip skaudus palikimas eis iš kartų į kartas. Su šia žyme daugelis Europos tautų po baisaus Antrojo pasaulinio karo ir kraupios maišaties, nūdien jau laisvos ir nepriklausomos, tiesia naujus kelius ateitin. Rašomos istorijos, skelbiami pareiškimai, dienos švieson traukiami karo nusikaltėliai. Taip siekėjama, sveriami, ieškoma tiesos, kurios vardu tyrinėtojai renka medžiagą teismų byloms, statistikoms ir istorikams. Tai nelengvas darbas, susietas su sąžine ir rimta istorine atsakomybe. Ne visi jį vienodai tiksliai ir gerai atlieka.

GERŲJŲ ir blogųjų vilkų palyginimus ir įvaidžius, nors dar santūriai, pradeda judinti ir plačioji pasaulio spauda. Keliamas iš esmės nesudėtingas ir paprastas klausimas: kodėl nacių atliktos žudynės niekuomet nepamiršamos, kai tuo tarpu apie komunistų atliktas plačiau kalbėti labai vengiama? Žlugo juk jau abu režimai, išžudę milijonus žmonių. Pasak statistikų, Stalino vadovaujami raudonieji žudynių varžybose yra tapę laimėtojais. Būdinga ir tai, kad didieji žudymai — „valymai“ prieškarinių laikotarpiu vyko ne Vokietijoje, bet Sovietų Sąjungoje. Apskaičiuojama, kad tai didžiausios žudynės, bet kada įvykdytos taikos metais. Labai nukentėjo ukrainiečių tauta ir žiauriomis priemonėmis į kolchozus varomi ūkininkai. Tačiau visi tie komunistų išžudyti milijonai tolydžio pavirto statistika. Niekas šiandien už juos nekaltina. Gal dėl to, kad žudikas yra milžinas ir jis dėjo pasauliui savo teisybę, ir toliau grūdomas nepritariautiems. Niekam nesvarbu, kad jo rankos suteptos. Su juo dar taip neseniai reikėjo laikyti pasaulio jėgų pusiausvyrą. To ir dabar neatsisakoma. Ir tas vilkų klausimas atsiduria kitoje šviesoje. O atidžiau išsiūžėjus, tokio klausimo praktiškai nebėra. Jo vietą užima svarbesnis klausimas: ne kas žudė, bet ką žudė. Taigi reikalus sukasi ne apie vilkus, bet apie kaimenes. Lietuva, kaip ir kitos Rytų Europos šalys, niokota iš kairės ir dešinės, parduota, išdavinėta, kolaborantų nusiaubta, šiandien turi gintis nuo jau metamų kaltinimų, ir tai pirmiausia dėl to, kad ji maža, kad ji reikšminga tik saviems. Abiejose jos pusėse didieji vilkai vargu ar nustos dairytis riebesnio karnio. Č. S.

KANADOS IVYKIAI

Pagausėjo jaunimo nusikaltimų

Jaunųjų nusikaltėlių baismes Kanadoje tvarko 1985 m. parlamente priimtas įstatymas „Young Offender Act“ („YOA“). Šiuo metu jis apima 12-17 metų amžiaus vaikus ir jaunuolius. Jie teisiškai specialiuose jiems skirtuose teismuose, nutylinčiuose tų jaunųjų nusikaltimų pavardes. Laikraščiuose nuotraukose veidai uždengiami, kad nieks negalėtų jų atpažinti. Mat tokio liberalaus auklėjimo atstovai vis dar gyvena viltimi, kad tie nusikaltėliai pasimokys iš padarytų klaidų ir išaugs gerais kanadiečiais. „YOA“ įstatymas nustato tokių teismų tvarką ir net gerokai sumažintas kalėjimo bausmes.

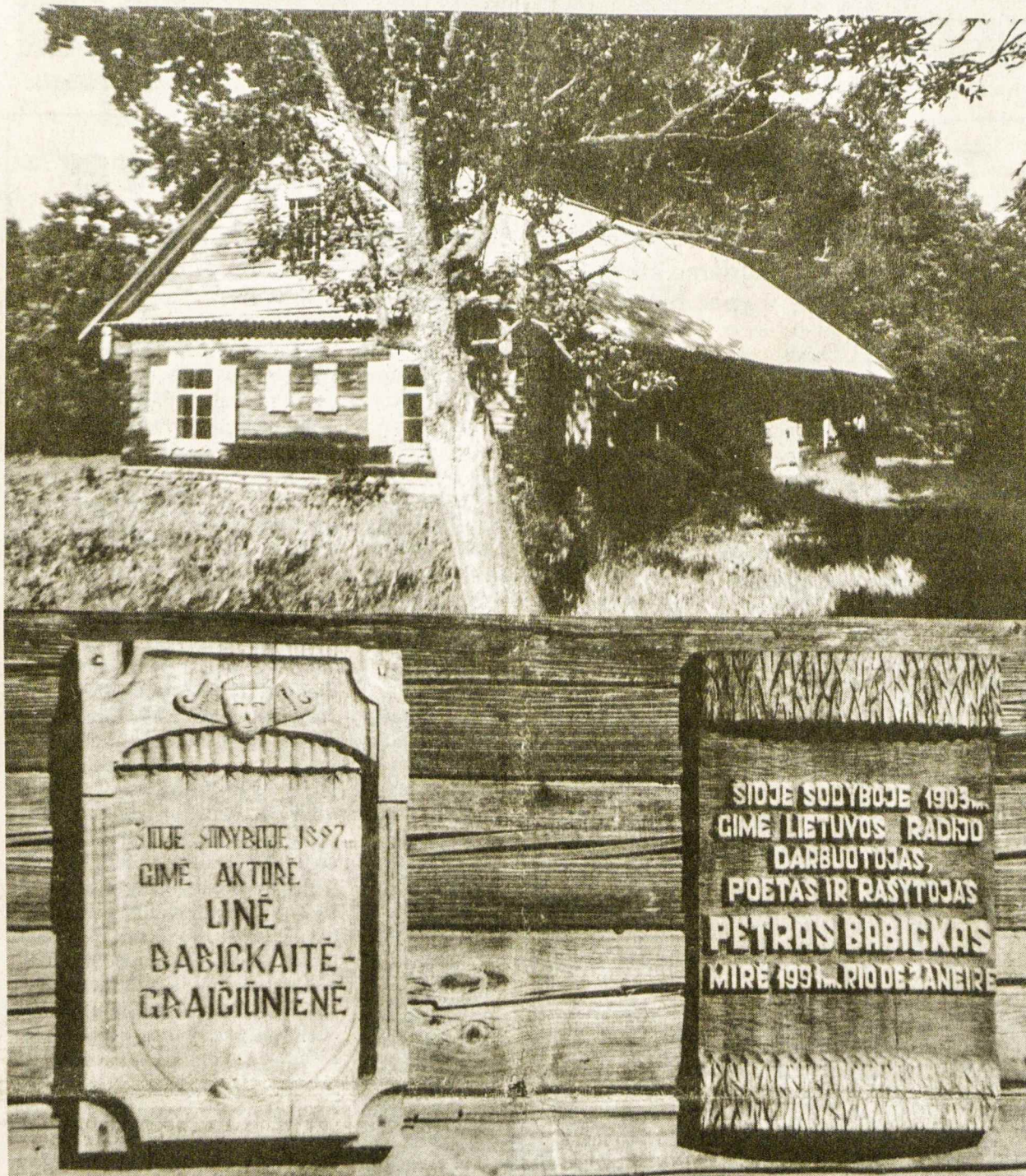
Už žiauriausią nusikaltimą, kuriuo laikoma iš anksto suplanuota žmogžudystė, aukščiausia bausmė buvo tik treji įkalinimo metai, dabar jau padidinta iki penkerių metų. Ypatingais atvejais vyresnio amžiaus paaukliai kartais būdavo iš „YOA“ teismų perkeltami į suaugusiųjų teismus, turinčius ilgesnes kalėjimo bausmes. „YOA“ paaukliai už šį nusikaltimą susilaukdavo tik labai menkos bausmės. „YOA“ įstatymas truputį sumažino jaunimo nusikaltimų skaičių, bet jo augimo nesustabdė. Remiantis metropolinio Toronto statistika, iki įstatymo „YOA“ priėmimo 1985 m. dešimtyje su-

imtų ginkluotų plėšikų būdavo du 12-17 metų amžiaus atstovai, o dabar jau yra keturi.

Didžiausia rūpestį įstatymo „YOA“ planuotojams atnešė sparčiai augantis jauniausiųjų nusikaltėlių skaičius padidėjimas. Mat vaikams paaiškėjo, kad jie gali atlikti visokių nusikaltimų ir išvengti bausmės, kol dar nėra sulaukę dvyliktojo gimtadienio. 1985 m. įvestas „YOA“ įstatymas vaikų iki to amžiaus neleidžia suimti ir teisti. Pagal tą įstatymą vaikas iki dvylikos metų amžiaus negali būti laikomas kriminaliniu nusikaltėliu, atsakingu už savo veiksmus.

Šio įstatymo liberalaus perkauklėjimo teoriją sugriovė moraliskai tragiškas įvykis Toronte gegužės 3 d. Mat tada vienuolikametis juodosios rasės berniukas su trimis dešimties, trylikos ir penkiolikos metų savo bičiuliais, įėga nusitempė trylikametę moksleivę į tuo metu tuščią savo mamos butą ir ten vadovavo jos išžaginimui. Kai pagaliau apie šį įvykį sužino jo policija ir jį norėjo suimti, tas vaikėžas policininkams pareiškė: „Jūs negalit mane suimti. Aš dar nesu dvylikos metų amžiaus...“

Greit paaiškėjo, kad tas vienuolikametis vaikų ir jaunimo (Nukelta į 8-tą psl.)

Taip atrodė rašytojo ir aktorės BABICKŲ gimtoji sodyba nepriklausomoje Lietuvoje. Sovietmečiu ji buvo apgraipta. Prie likusių sienų pritvirtintos memorialinės lentos. Tos vietovės vardas — Laukminiškiai, Kupiškio rajone

Rinkimai, kurie rūpi ir Lietuvai

Vakariečių spauda daug rašo apie artėjančius Rusijos prezidento rinkimus. Vieni aiškintojai iškelia komunistų vadovo G. Žiuganovo galimybes laimėti rinkimus, kiti siūlo sudėtinę Jelcino-Žiuganovo valdžią, tretį pasisako už Jelcino pergalę

„Ottawa Sun“ žurnalistas Matthew Fisher 1996 m. gegužės 7 d. laidoje svarstė privatus susitikimo reikšmę komunistų vadovo — prezidentinio kandidato Genadijaus Žiuganovo su vadinamais „verslo vadovais“. Susitikimas įvyko porą dienų po to, kai 13 Rusijos magnatų Maskvos dienraščiuose paskelbė, jog įvyks civilinis karas, nebent Žiuganovas ir dabartinis Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas sutiks dalintis valdžią.

Eiliniams skaitytojams, kaip rašo Fisher, atrodo, kad Žiuganovas — Lenino gerbėjas ir Rusijos darbininkų klasės šalininkas laužė duoną su „reketininkais“, dabarties turtuoliais, kurie neseniai patys vargingai vertėsi, kaip ir visi kiti. Vakarų normomis tai nėra jokie verslo vadovai, tik praturtėję per sudėtingas ir tariamai teisėtas privatizacijos intrigas verslininkai. Jie mano, kad Rusijai pavojingas yra skilimas tarp Žiuganovo ir Jelcino sekėjų: jeigu vienas arba kitas laimės aiškia dauguma š.m. birželio rinkimuose, gali įvykti kova dėl vadovavimo valdžios.

Yra neginčijamas faktas, kad Rusijos rinkėjai yra aiškiai suskile ir irzlūs. Tie, kurie birželio 16 d. balsuos už Jelciną ir Rusijos unikalią reformų programą, jau yra pralobę arba tikisi, kad greitai pralobės. Kurie balsuos už Žiuganovą, stengiasi išsiversti už \$100 per mėnesį arba mažiau, kai daugelio pagrindinių prekių ir būsto kaina yra aukštesnė negu Kanadoje. Šie kartėlio apimti žmonės pavydi visiems, kuriems gerai pasisekė.

M. Fisher aiškina, kad yra daug daugiau vargingai gyvenančių rusų negu turtuolių, tad

beveik visi mano, kad Žiuganovas bus išrinktas prezidentu. Tuo atveju vargu Jelcino rėmėjai pakės tokius rezultatus, esą kils civilinis karas. Bet mažai rusų nori civilinio karo. Istorija rodo, kad jie daugiausia nori pastovios santvarkos, nors taipgi nori gyventi ir mirti demokratinėje, teisėtoje santvarkoje, kur jų krašto turtas nėra grobiamas mažytės grupės, paliekant visus kitus badauti ir ieškoti keršto.

Kaip pvz. išaiškinti, kad traktorių gamyklos vairuotojai per penkerius trumpus metus pavyko perimti visą gamyklą, turinčią 100,000 darbininkų? Buvę marksistų-leninistų mokyklos komunistai-administratoriai dabar valdo bilijoninius bankus ir naftos firmas. Nenuostabu, kad iš šio lobių išskirtieji nori pakeitimų.

Turtuolių siūlymai

Žiuganovas po susitikimo su „verslo“ elitu tylėjo, rašo Fisher. Galima spėti, kad jį pareiškimo ir slapto susitikimo tikslas buvo užkirsti kelią būsimam valdžiai, kuri įkalintų valstybės finansininkus, pramonininkus, kariškius ir policininkus už neapsakomai plataus masto ekonominius nusikaltimus. Kai kas tiki, jog turtuoliai siūlė Žiuganovui atidėti birželio rinkimus neribotam laikui. Jų taikos išlaikymo formulė būtų — palikti Jelciną prezidentu su Žiuganovu ministru pirmininku. Fisher'io nuomone, tai būtų neįtikėtina galimybė, nes Jelcinas Žiuganovą yra pavadinęs fašistu, o šis, pirmąjį — išdaviku. Jeigu Žiuganovas turtuolių siūlymus priimtų, jam, be abejonės, tektų didelės sumos, o dešimtyms

milijonų rusų esą ieškotų naujo užtarėjo.

Komunistų grėsmė

The „Toronto Globe and Mail“ gegužės 21 d. laidoje Reuters agentūra pranešė, kad G. Žiuganovo populiarumas truputį slystelėjo paskutinėmis savaitėmis. B. Jelcino strategija rinkiminiame vajuje pasinaudoti sovietinių persekiojimų baimė, matyt, veikia, nes paskutiniųjų apklausų duomenys rodo jo populiarumą pakilus 4%-8%.

G. Žiuganovo rėmėjų tarpe esą pasireiškė nesantaika, net skilimas. Vienas jo svarbiųjų rėmėjų, — stalinistas V. Anpilovas viešai paragino G. Žiuganovą būti drąsesniu, pažadėti, kad visi Rusijos bankai bus suvalstybinti. G. Žiuganovas priminė, kad jo rinkiminėje programoje numatyta apsaugoti privačios nuosavybės teises, kad reikia skaitytis su žodžiais, negąsdinti; negali būti kalbų apie konfiskavimą. Jo rėmėjų tarpe aiškiai yra kitokių nuomonių, tačiau rinkiminio vajuos vadovas V. Kupstovas spaudai neprasitarė apie jokią skilimą komunistų gretose.

Pirmausia reikia jį išrinkti, sakė jis. Tačiau klausimas, ar G. Žiuganovas taptų Rusijos vadovu, nes jo programoje numatyta sovietinio pobūdžio kolektyvinė vadovybė, sumažinant prezidentinę galią.

B. Jelcinas vyrauja televizijos laidoje, o Petrapilyje rėmėjai laimėjo savivaldybės rinkimus, gavę 67% balsų. „Itar-Tass“ agentūra pranešė, kad komunistai didžiausiosiose miestuose ima prarasti savo pozicijas. RSJ

Savaitė Lietuvoje

Atmestas prisijungimas prie NVS

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas gegužės 20 d. per Lietuvos radiją pranešė atmestas Rusijos prezidento Boriso Jelcino gegužės 19 d. pasiūlymą Lietuvai prisijungti prie Nepriklausomų valstybių sąjungos (NVS). Kaip rašo ELTA, ši siūlymą A. Brazauskas pavadino rinkimų vajuos manevru. Jo teigimu, Lietuvos pozicija yra aiški, įteisinta 1992 m. birželio 9 d. konstituciniu aktu dėl nesiūlymo į posovietinę Rytų veiklą.

Jis pabrėžė, kad Lietuvos politikos svarbiausi principai yra Vakarų orientacija — įsijungimas į Europos sąjungą bei SAS (NATO). Jis neatmetė B. Jelcino siūlymo susitikti su Baltijos kraštų vadovais, nes bendradarbiavimas su kaimyninėmis valstybėmis ir su Rusija, yra labai svarbus, esant spręstinių problemų, pvz., dėl sienos su Karaliaučiumi.

A. Brazauskas taip pat atmėtė Rusijos oficialių pareigūnų kaltinimus, kad Lietuvoje pažeidžiamos rusakalbių gyventojų teisės. Jo teigimu, apie 90% Lietuvoje gyvenančių rusų priėmė Lietuvos pilietybę ir naudojaosi tokiomis pačiomis teisėmis, kaip ir kiti Lietuvos piliečiai.

Latvijos bei Estijos prezidentai atskirais pareiškimais taipgi atsisakė dalyvauti NVS.

JAV parama karinėmis pratybomis

RFL žiniomis (gegužės 8 d.), JAV valstybės departamentas atstovas Nicholas Burns pareiškė, kad JAV parems Baltijos kraštus šią vasarą rengiamomis karinėmis pratybomis. Jis taip pat pranešė, kad dėl Rusijos priešinimosi jų stojimui į SAS (NATO), vargu ar Baltijos valstybės bus pirmojo plėtos žingsnio dalyvės. Numatytais pratimais JAV pareiškia susirūpinimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos saugumu.

Latvijoje ruošiamuose manevruose „Baltic Challenge“ dalyvaus 300 JAV karių. Liepos 8-18 d.d. jie apmokys baltiečius įvairių taikos palaikymo veiksmų atlikimą. Kitos pratybos „BALTOPS“ vyks liepos pradžioje. Iš Baltijos kraštų ir iš Rusijos, Lenkijos bei keleto Šiaurės valstybių jūrų pajėgų daliniai mokysis kaip gelbėtis jūroje.

Susisiekimas su Lenkija

Kaip rašo ELTA, Lietuvos susisiekimą ministeris Jonas Biržiškis su delegacija trijų dienų vizitą lankėsi Lenkijoje gegužės antroje pusėje. Daugiausia dėmesio buvo skirta geležinkelio ruožo atnaujinimui nuo Lenkijos sienos iki Kauno bei

„Baltijos“ ekspreso eismo greitėjimui. Taipgi buvo kalbama apie „Via Baltica“ tiesimo perspektyvas. Pažymėta, kad plėtojamas pasienio judėjimas, padidėjęs geležinkelio gabenamų krovinių kiekis (nuo 16,000 tonų 1994 m. iki 85,000 šiemet). Automobilių pervažuoja apie 100,000. Pasirūpinant darnia transporto sistema bus įmanomas kuo glaudesnis ekonominis bendradarbiavimas.

Lankėsi Švedijos kariuomenės vadas

ELTA praneša, kad Lietuvoje lankėsi Švedijos kariuomenės vyriausias vadas generolas Ove Wiktorinas. Jis Klaipėdoje apžiūrėjo Lietuvos karinėms jūrų pajėgoms priklausančius laivus, apsilankė jūros stebėjimo punktuose. Susitiko su Lietuvos kariuomenės vadu generolu J. Andriškevičiumi, krašto apsaugos ministru L. Linkevičiumi.

Pokalbyje su svečiu prezidentas A. Brazauskas padėkojo Švedijos ginkluotoms pajėgoms už Lietuvai suteiktą paramą. Švedija yra skyrusi Lietuvai jūros stebėjimo įrangos, kariuomenei sunkvežimių, nuolatinių virtuvų bei medicinos punktų įrangos. Taip pat padedama įgyvendinti Lietuvos jaunuolių šaukimo ir mobilizacijos sistemos tobulinimo programą.

O. Wiktorinas teigiamai įvertino Lietuvos dalyvavimą „Bendradarbiavimo taikos labui“ programoje ir taikos įvedimo misijos veiksmuose.

TS(LK) konferencija

Kaip praneša „Lietuvos aidas“ nr. 86, Vilniuje gegužės 2 d. įvyko Konrado Adenauerio ir Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) metodinė praktinė konferencija „Lietuvos atnaujinimo programa“. Dalyvavo apie 200 mokslininkų, universitetų rektorių, politinių partijų vadovų, seimo narių bei savivaldybių atstovų.

TS(LK) ūkio politikos programines nuostatas apibūdino valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius. Svarbiausiais uždaviniais jis pavadino užtikrinimą teisinių santykių teisės saugos institucijose; pertvarkymą valdymo metodų, užsilikusių iš sovietmečio; grįžimą prie įprastų, tradicinių prekybos tvarkymo metodų, taikomų išvysčiųsiose valstybėse.

Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdybos narys dr. Albertas Šimėnas teigė savo pranešime, kad KD partijos nuostatos dėl ūkio ateities yra panašios į konservatorių. KDP rengia ekonomikos pertvarkos ir plėtos projektą, kurio svarbiausi tikslai sukurti socialią prekybą, balansuojančią žmonių (Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje

Blogieji ir gerieji vilkai

Šiandien dauguma domisi ne kas žudė, bet ką žudė

Rinkimai, kurie rūpi Lietuvai

Rusijos rinkėjai yra aiškiai suskile ir irzlūs

Tiesiant kelius į laisvę

Dr. V. A. Dambraus raštų „Iškalnino viršūnėlė“

Gaivaus tautinio šaltinio pradžia

Seinų krašto lietuvių renginys — geras ženklas

Buvo „Tiesa“, dabar „Diena“

Lietuvoje mes leidžiame pasisakyti ir laisvamaniams

Atkuriamą marijonų giminą Marijampolėje

Be Dievo negali būti kalbos apie žmogaus dorinimą

Vakariečių išdavystė — istorinė dėmė

Knygos, liudijančios aklą pataikavimą Stalinui

Tautinio ansamblio žydzėjus veikla

Kultūros ginklas kovoje su tautos okupantu

Operų ir operėlių popietė

Čikagoje norėtųsi būti net keliuose renginiuose iš karto

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gažiutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

RELIGINIAME GYVENIME

Fatimos Dievo Motinos statula, keliaujanti po Elko vyskupijos parapijas, balandžio 1 d. buvo pasiekusi Punksą. Ta proga ten, Lenkijos vysk. W. Ziemba kvietimu, Vilkaviškio vysk. J. Žemaitis, MIC, atnaujo koncelebracines Mišias ir pasakė pamokslą. Lenkiškai pamokslą pasakė vysk. W. Ziemba. Po to statula buvo perkelta į Seinus, kur vysk. J. Žemaitis, MIC, lietuviams aukojo Mišias. Vilkaviškio vyskupą šiose iškilmėse lydėjo kurijos kancleris kan. J. Pečiūkonis.

Lietuvos katalikiškų mokyklų pedagogų draugijos nariai balandžio 12 d. susirinko į savo konferenciją Pal. J. Matuliočio namuose, Kaune. Vysk. S. Tamkevičius sveikindamas mokytojus, pareiškė, kad jų darbas per pastaruosius kelerius metus buvęs reikšmingas. Draugijos pirm. kun. G. Vilkas, SJ, pabrėžė, kad katalikų mokyklos vykdo Kat. Bendrijos misiją. Katalikiškų mokyklų uždavinys esąs ugdyti jaunimą derinant kultūrą ir tikėjimą. Europos katalikiško švietimo komiteto (CEEC) gen. sekretorius E. Verhac sakė, kad komitetas norėtų ginti švietimo laisvę, glaudžiau bendradarbiauti su kitomis organizacijomis. Evangelizacijos centro referentas A. Kučikas mano, kad tikintieji, Kat. Bendrija ir katalikiška mokykla turėtų jaunimui padėti pajusti gyvenimo pilnatvę. Torontietė Irena Lukoševičienė atkreipė dėmesį į socialinių darbuotojų pagalbą mokytojams.

Europos katechetikos darbuotojai lanko vieni kitus, dalinasi žiniomis ir patirtimi. Kovo 28 – balandžio 4 d.d. Olandijoje lankėsi Saulius ir Laima Mikuckiai, susipažino su tenyškėmis metodais įvairiose parapijose, dalyvavo konferencijoje šeimos klausimais. Šeimininkai padovanojo vertingos literatūros. Balandžio 9-16 d.d. Lietuvoje lankėsi prancūzai, jau ketveri metai rengiantys "Mažųjų katechetų" seminarus pradinų klasių tikybos mokytojams. Šiemet tokie semi-

narai vyko Kaune, Panevėžyje ir Vilniuje. Balandžio 12 d. seminara vestį į Lietuvą atvyko mokytoja Br. Sigl iš Austrijos. Balandžio 15-16 d.d. Lietuvoje lankėsi Maryvale instituto rektorius J. D. McHugh. Institutas, vienintelis Europoje, teikiantis aukštąjį teologinį bei katechetinį išsilavinimą neakivaizdžiai. Institutas numato savo veiklą pradėti ir Lietuvoje. Katechetikos simpoziume Romoje balandžio 15-19 d.d. dalyvavo kun. G. Vitkus, SJ, ir doc. A. Stasiulevičiūtė. Katechetikos darbuotojos seselės A. Karaliūtė ir V. Maknaskaitė susipažino su Vokietijos centrų darbu bei patirtimi.

Rekolekcijos šeimoms "Sutuoktinių susitikimai" įvyko balandžio 19-21 d.d. Vaidotose, Vilniaus raj. Tai jau ketvirtos panašios rekolekcijos, kurioms vadovauja sutuoktinių poros, o liturgiją atlieka domininkonas kun. D. Kantypowicz, OP, draugė su ordinu broliais. Tokio pobūdžio rekolekcijos pradėtos Ispanijoje 1953 m., vėliau paplito JAV-bėse. Lenkiškoji programos versija buvo pritaikyta Rytų Europai. Per pastarąjį penkmetį prigijo ir Lietuvoje.

MIRĖ KUNIGAI. Kun. Jonas Kazlauskas (1906-1996) gimė Vievio parapijoje, Alsėniškių kaime. Kunigu įšventintas 1933 m. Darbavosi Merkinėje, Dauguoje, Gelvonose. Palaidotas Kazokiškių šventovės šventoriuje.

Kun. Gerardas Dunda, SJ, (1914-1996) gimė Rygoje, į jėzuitus įstojo 1938 m. Studijavo filosofiją, 1943 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Atsisakęs bendradarbiauti su sovietų saugumu, buvo priverstas iš seminarijos pasitraukti. Dirbo Žeimiuose zakristijonu, privačiai tęsė teologijos studijas. 1946 m. be jokių išklimų vysk. T. Matulionio įšventintas kunigu. 1947 m. suimamas ir nuteisiamas 10 metų kalėjimo. Grįžęs į Lietuvą, dirbo kaimo parapijose. Senatvėje buvo prisiglaudęs Panevėžio katedroje, vėliau Šv. Ignato šventovėje Šiauliuose. Palaidotas Šiluvoje.

Vienas pirmųjų Atgimimo paminklų įvažiuojant į Druskininkus, kuriame išraižyti B. Brazdžionio žodžiai: "O Lietuva, gimei laisva ir būk, ir būk laisva!" Nuotr. V. Šedžio

Kovo 11-tosios iškilmėje Kaune mokyklų mokiniai

Nuotr. J. Piečiūčio

Tiesiant kelius į laisvę

Ambasadoriaus dr. VYTAUTO-ANTANO DAMBRAVOS straipsniai, sutelkti viename leidinyje, kuriame atsispindi jo veikla Lietuvai dirbant publicistinėje ir ypač diplomatinėje Amerikos tarnyboje

JUOZAS VITĖNAS

Spaudoje jau paskelbtų straipsnių rinkiniai būna dvejojo pobūdžio: vieni išleisti jų autoriui jau mirus, o kiti – jam dar esant gyvam. Skirtumas tarp jų yra toks, kad pirmuoju atveju straipsnius atranka ne pats autorius, bet jo idėjų ar mokslo gerbėjai. Tai paprastai rinkiniai raštų žmonių, kurie nemėgsta garsintis ar išspausdintus savo rašinius labai vertinti.

Antruoju atveju, kai rinkinys išleidžiamas autoriui esant gyvam, ne visada aišku, ar pats autorius juos parinko, ar kas jam padėjo.

Dr. Vytauto-Antano Dambrovos knygoje "Kelyje į laisvę" (1995 m., Vilnius) vyriausiojo redaktorium nurodytas Stasys Kašauskas, kuris savo pratarė, pristatydamas šią knygą, rašo: "Vytautas Dambrova svarbiausio Venesuelos dienraščio 'El Universal' nuolatinis komentatorius, daugelio kitų to krašto, taip pat išieivijos lietuviškų leidinių straipsnių autorius. Kasdien nuolatinė programa Venesuelos radijuje, komentariai per televiziją. Venesueloje išleistas šešios Vytauto Dambrovos knygos ispanų kalba apie Lietuvą ir Lietuvai. O tai, ką skaitytojas ras šioje knygoje, yra tik ledkalnio viršūnėlė to publicistinio darbo, kurį jis yra nuveikęs per daugelį metų" (8 psl.). Tai iš tikro didelis lobynas. Tad pažvelkim, kas sudaro tą Dambrovos publicistikos "ledkalnio viršūnėlę".

Biografiniai bruožai

Knyga turi 400 puslapių, iš kurių 40 skirta nuotraukoms. Tekstas suskirstytas į septynis skyrius. Pirmasis skyrius – "Pasikalbėjimai su autorium". Taigi tai ne autorius pasikalbėjimai su kitais, bet autoriaus draugų Juozo Kojelio ir Stasio Kašausko pasikalbėjimai su knygos autorium. Tai kiek neįprasta, kai autorius įtraukia į savo knygą ne savo, bet kitų paruoštus pasikalbėjimus. Kojelio vienas pasikalbėjimas buvo tilpęs "Į laisvę" žurnale 1985 m., o kitas – "Dienovidėje" 1994 m. Kašausko pasikalbėjimas paimtas iš "Atgimimo" 1993 m. Šie trys pasikalbėjimai yra tarsi skirti knygos autoriaus biografijai papasakoti. Atsakydamas į klausimus, jis pasakoja apie savo tėvus, kurie buvo ištremti į Sibirą, apie savo mokslą Vilniaus universitete bei Salzburge, kur gavo teisės mokslų daktaro laipsnį, apie savo kūrimąsi Niujorke, įsijungimą į "Amerikos balso" radijo lietuvių tarnybą ir perėjimą į Amerikos užsienio (diplomatine) tarnybą bei joje savo veiklą, kurią jis vadina "viešąja diplomatija" (public diplomacy).

Šią veiklą Dambrova taip aiškina: "Visa diplomatinė karyjėros metą dirbav viešojoje diplomatijoje, kur švietimas, menas, informacija, ryšiai su akademine ir kultūrinėmis institucijomis buvo mano kasdieninė duona" (49 psl.). Taigi Dambrovos veikla buvo susijusi su visuomene, jos įvairių sričių veikėjais. Todėl "public diplomacy" gal tiksliau lietuviškai verst "visuomeninę diplomatiją".

Diplomatinė tarnyba

Kaip žinoma, greta šios viešosios ar visuomeninės diplo-

matijos, kurią Dambrova vadina savo "kasdienine duona", taip pat yra praktikuojama tradicinė, klasikinė ar slaptoji diplomatija, kuri reikiiasi santykių palaikymu tarp vyriausybių. Tai sritinės bei tarptautinės taikos užtikrinimas, tarpvalstybinis bei tarptautinis bendravimas, sprendžiant politinius, karinius, ekonominus, kultūrinius klausimus. Šia tradicine diplomatija Amerikoje rūpinasi valstybės departamentas, o viešąją diplomatiją – Jungtinių Valstijų informacijos agentūra (United States Information Agency), kurios uždavinys yra aiškinti Amerikos politiką bei puoselėti kultūrinius ryšius su užsieniu, tam panaudojant spaudą, televiziją, "Amerikos balso" radiją ir kitas priemones. Ambasados valstybės departamento ir JAV informacijos agentūros pareigūnai sudaro vieningą štabą, kurio vadovas yra ambasadorius.

Dėl šių dviejų žinybų veiklos panašumo buvo ne kartą siūlyta jas sujungti (ir dabar kongrese buvo toks pasiūlymas), bet tam priešinasi valstybės departamentas, nurodydamas savo uždavinių skirtingumą. Tačiau abi žinybos glaudžiai bendradarbiauja ir keičiasi tarnautojais.

Kaip įdomus pavyzdys čia prisimena atsitikimas su Simu Kudirka, kuris 1970 m. lapkričio 23 d. buvo nuo sovietų žvejybos laivo nušokęs į Amerikos pakrančių sargybos laivą. Tuo metu valstybės departamente budėjęs tarnautojas, tinkamai nesusivokęs padėty, buvo tarsi tyčia perkeltas į JAV informacijos agentūros "Amerikos balso" radijo Europos kalbų skyrių, kuriam priklausė ir lietuvių tarnyba. Už tokį jo karjeros sugadinimą tas tarnautojas neturėjo lietuviams geros akies.

V. Dambrova į viešąją diplomatiją atėjo iš "Amerikos balso" radijo lietuvių tarnybos. "Amerikos balsas" yra JAV informacijos agentūros dalis, ir darbas "Amerikos balso" buvo laikomas tarnyba savame krašte (domestic service). Tačiau "Amerikos balsas" turėjo savo skyrių Europoje. Ten pasiūnčiami tarnautojai buvo perkeltami į užsienio tarnybą (foreign service). 1955 m. Miunchene atidarius

"Amerikos balso" lietuvių tarnybą, pasiūstas personalas buvo perkeltas į užsienio tarnybą. Jų tarpe buvo ir V. Dambrova, kuris ten gerai pasirodė ir buvo paskirtas visų "Amerikos balso" kalbinių tarnybų Miunchene specialiu įvykių skyriaus viršininku.

Specialūs įvykiai

Specialūs įvykiai (special events) nėra kažkas nepaprasto. Taip "Amerikos balso" buvo vadinami visokie parengimai, suvažiavimai, pasikalbėjimai. Padaryti pranešimams apie tokius įvykius buvo specialūs tarnautojai. V. Dambrova buvo vienas tokių lietuvių tarnyboje, o vėliau tapo visų kalbinių tarnybų Miunchene viršininku. Todėl jam teko daug važinėti, susitikti su žymiais asmenimis ir pasikalbėti. Tačiau 1960 m. "Amerikos balso" skyrius Miunchene buvo uždarytas, ir V. Dambrova buvo sugrąžintas į lietuvių tarnybą Vašingtone. Bet jis čia neilgai dirbo.

Plečiant transliacijas į P. Ameriką, V. Dambrova buvo paskirtas "Amerikos balso" P. Amerikos radijo laidų parengėju. Taip "Amerikos balso" vadinamas tarnautojas, kuris iš jam pateiktos medžiagos parengia radijo laidą ir ją praveda transliacijos metu. V. Dambrova čia taip pat gerai pasirodė ir buvo labai gerai vertinamas.

Tačiau jis čia nenurimo. Iš laikė egzaminus, buvo priimtas į diplomatines tarnybos rezervą ir pasiūstas į Vietnamą kaip radijo specialistas, kur, anot jo, vadovavo "mažajam Amerikos balsui" ir išplėtė programas net iki 27 kalbų (16 psl.).

Paskyrimai į Vietnamą dėl sunkių sąlygų buvo daromi ribotam laikui. Todėl V. Dambrova, išdirbęs tenai pusantros metų ir gerai užsirekomendavęs, buvo paskirtas į Amerikos ambasadas Bolivijoje, Meksikoje, Argentinoje, Venesueloje, El Salvadore, kur jis visą laiką dirbo viešosios diplomatijos srityje ir pasiekė aukščiausią tarnybos laipsnį – tapo ambasados viešosios diplomatijos (Public Affairs) direktorium ir su tokiu laipsniu išėjo pensijon. Toks jo tarnybinis laipsnis pagal vals-

ATA VINCUI IGNATAVIČIUI iškeliauvus į amžinybę,

brolių STEPONĄ IGNATAVIČIŲ, jo žmoną BIRUTĘ ir sūnų STEPĄ su šeima užjaučiame –

G. G. Venskaičiai

ATA KLEOPUI DALINDAI mirus,

jo brolių PAULIŲ ir žmoną VALENTINĄ, brolių KAZIMIERĄ, seseris – KAZIMIERĄ, ONĄ ir jų šeimas bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai,
Uršulė Bleizgienė

PRANEŠIMAS IŠ SEINU

Gaivaus tautinio šaltinio pradžia

Seinuose paminėta 90 metų "Šaltinio" sukaktis. Iškilmėje dalyvavo tik lietuviai. Per tiek metų daug kas pasikeitė, bet lietuvių rūpesčiai tokie patys ir dabar

ŽIVILĖ MAKASKIENĖ

1906 metų kovo 18 dieną išėjo pirmasis "Šaltinio", "iliustruoto savaitraščio, skirto Lietuvos visuomenei" numeris. Greit "Šaltinis" tapo Seinių lietuviškumo, katalikiškumo ir kovų už lietuvišką žodį simboliu. Skaitytojų skaičius greit augo, o pats savaitraštis tapo plačiai žinomiu ir skaitomu laikraščiu visame Užnemunės krašte, vėliau ir kitose krašto dalyse. Laikui bėgant liko užmirštas tikras lietuviškos "Laukaičio, Dvarnausko, Narjausko ir Bendrovės pavadinimas". Visi žinojo ir kalbėjo apie "Šaltinio" leidyklą, o Vengrų gatvė Seinuose (šandien Zawadzkiego), kur buvo redakcijos būstinė, vadinta Šaltinio gatve.

Lenkijos lietuvių draugija 1996 m. balandžio 21 d. Seinuose surengė minėjimą pirmojo "Šaltinio" numerio metinių. Praėjo devyniasdešimt metų nuo "Šaltinio" atsiradimo, bet mūsų problemos, atrodo, liko nepakitusios. Vis labiau plinta lietuvių nutautėjimas. Svetima kultūra skverbiasi bemaž į kiekvieną gyvenimo sritį. 1906 metais spausdėtas įsteigimas mažame Seinų miestelyje turėjo gilią tautinę mintį. Suvalkijos dalis, kurios gyventojus vis plačiau tvindė nutautėjimo srovė, reikalavo dvasinės atsparos. "Šaltinio" leidybė užsibrėžė tikslai buvusių aiškūs: išmokyti visuomenę skaityti, įdiegti mokymosi įgūdžių, išjudinti lietuvių kultūrinį gyvenimą, skieisti krikščioniškąją dvasią – kalbėjo draugijos pirmininkas istorikas Petras Maksimavičius.

Iš tiesų, šiandien, kaip ir prieš devyniasdešimt metų, labai aktualu yra Seinų ir Seinų krašto lietuviams nutautimo problema. Seinuose nėra lietuviškos mokyklos, nėra taip pat sąlygų (visų pirma trūksta patalpų) organizuoti kultūrinį darbą. Ir šis minėjimas vyko Seinų kultūros centro salėje, už kurią organizatoriai – Lenkijos lietuvių draugija – turėjo sumokėti.

Lenkijos lietuvių draugija šiais metais planuoja paminėti Seinų kunigų seminarijos šimtą aštuoniasdešimtąsias įsteigimo metines.

Ta proga birželio mėnesį norime suorganizuoti moksline sesiją. Bet nežinau, ar ji įvyks, nes susiduriame su daugeliu problemų. Visų pirma neturime lėšų, ir nesurandame rėmėjų, galinčių apmokėti bent už salės nuomą, – skundėsi draugijos pirmininkas.

tybės departamento kategorijas prilygo ambasados patarėjo laipsniui. "Nesigailiu, kad mano gyvenimas buvo skirtas viešajai diplomatijai ir kad šią svarbią sritį galiu puoselėti ir šiandien dirbdamas diplomatinį darbą savo krašto labui", pasakė V. Dambrova (49 psl.).

Toks vaizdas apie Dambrovos karjerą susidaro iš Kojelio ir Kašausko pasikalbėjimų su (Nukelta į 3-čią psl.)

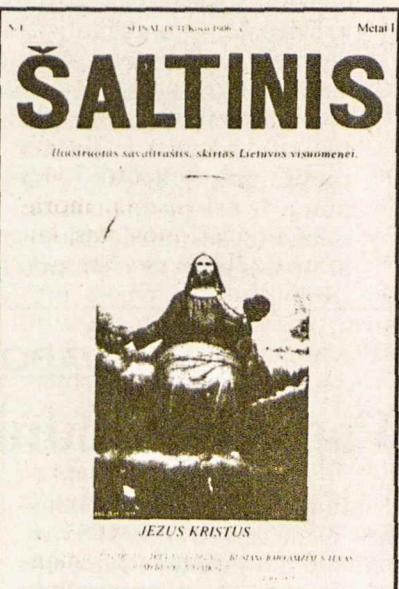
Paklaustas, ar lietuvių kultūros paveldu Seinuose domisi Lietuva, pirmininkas atsakė:

– Mes neprasime pagalbos ar paramos iš Lietuvos AŠ esu įsitikinęs, kad ir Lietuvoje nepamirštama šių reikšmingų datų ir įvykių, kurie vyko čia, Seinuose, ir šioje žemėje. Tie įvykiai buvo ir turėtų būti svarbūs ne tik mums, bet ir visiems lietuviams. Galbūt sunku patikėti, kad nedideliame Seinų miestelyje įsikūrusioje spaustuve buvo išleista keli šimtai tūkstančių egzempliorių knygų. Jos paplito po visą pasaulį, kur tik likimas nubloškė lietuvi. O visą šį milžinišką darbą atliko nedidelė grupelė šviesių žmonių, daugiausia Seinų kunigų seminarijos auklėtinių – kalbėjo Petras Maksimavičius.

Lenkijos lietuvių draugija į šį, kaip ir kitus renginius, kviečia ne tik lietuvius. Lenkiška Seinų visuomenė kol kas ne daug težino apie garbingą Seinų miestelį praeitį. Nežino, nes iš kur gali sužinoti? Nepasakojama apie tai mokyklose, nerašoma vietinėje lenkiškoje spaudoje.

– Tikiu, kad savo krašto praeities pažinimas pasitarnaus abiejų tautų draugystei, padės sugrąžinti lietuvių – kaip tamsaus ir neišprususio žmogaus – stereotipą, išsklaidys kai kurių Seinų miesto valdžių atstovų abejones dėl lietuvių tautinės mažumos aspiracijų kultūros ir švietimo srityje, – sakė draugijos pirmininkas.

Beje kol kas lietuvių kvietimas lieka be atgarsio: "Šaltinio" minėjime nedalyvavo nė vienas Seinų miesto valdžios atstovas. Meninę renginio dalį atliko trys Seinų lietuvių kartos: vaikai, jaunimas ir suaugusieji. Daugelis jų pirmą kartą pasirodė scenoje, daugeliui jų gan sunkiai sekėsi lietuviškai skaityti ar deklamuoti eilėraščius. Dažnas šokėjas vilkėjo iš Punksko Kultūros namų skolintais tautiniais drabužiais, nes savų neturi. Bet pirmas po daugelio metų toks platus ir savarankiškas Seinų krašto lietuvių renginys gali būti geras ženklas, kad čia pamažu atgimsta lietuviška dvasia, kaip "Šaltinio" laikais.

Taip atrodė pirmasis "Šaltinio" numeris, išleistas Seinuose 1906 metais

PADĖKA

ATA

JOANAI SMOLSKIENEI

1996 m. gegužės 3 d. iškeliauvus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už mūsų mamos ir senelės lankymą, maldas laidotuvių koplyčioje, Mišias šventovėje ir palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams, draugams ir visiems už pareiktas užuojautas žodžiu bei raštu, už geles, užprašytas Mišias ir aukas "Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaipėdoje".

Nuoširdžiai dėkojame visoms ponios už paruoštą pyragų stalą ir tiems, kurie įvairiais būdais padėjote mums šiuo sunkiu metu. Ačiū visiems, dalyvavusiems laidotuvių koplyčioje ir kapinėse.

Liūdintys –

sūnūs –Gedas ir Algis su šeimomis,
vaikaičiai – Vida, Lina, Loreta ir Raimundas

Mišrus Druskininkų vaikų muzikos mokyklos ir tremtinių choras. Vadovė – muzikos mokyklos direktorė ANTANINA LAURENČIKIENĖ – centre, priekyje iš kairės. Šalia jos dešinėje – straipsnelio autorė – A. GARMUTĖ

Buvo "Tiesa", dabar - "Diena"

Ar tai tik drabužio pakeitimas, ar tai naujas veidas? Pokalbis su "Dienos" dienraščio darbuotojais

Neįmanoma pamiršti, kaip prieš keletą metų katalikus šokiravo "Respublikos" straipsniai apie Bažnyčią. Ko tik čia nebuvo?! Žinoma, bažnyčia buvo statoma tik iš juodų plytų. Šiuo metu tuo vis dažniau užsiima "Lietuvos rytas" (buvusi "Komjaunimo tiesa"), vis labiau skęsdamas reklamose, sensacijose... "Diena" (buvusi "Tiesa"), keista, bet religijos atžvilgiu yra santūresnė, korektiškesnė. Straipsniai apie religinį gyvenimą čia spausdinami vos ne pirmuose puslapiuose. Katalikai turbūt labiausiai pasikliauja "Lietuvos aidu", bet ir į jo saldzius pyragus kas nors druskos priberia. Sunku pasirinkti, atsiirinti, kur tiesa, o kur melas, kuo tikėti, o iš ko pasijuokti...

Paklausykime, ką kalba stambiausių Lietuvos dienraščių darbuotojai. Koks jų šiandieninis požiūris į Bažnyčią, jos hierarchus, veiklą... Ar jų laikraščiai atspindi tikrąjį Katalikų Bendrijos veidą. Kalbamės su "Dienos" redaktoriaus pirmuoju pavaduotoju **Algirdu Strumskiu** ir laiškų skyriaus redaktore **Irena Šalkauskiene**.

– *Kaip ir kas atsitiko, kad "Diena", kuri daugumai primena senąją komunistinę "Tiesą", staiga tapo vienu iš religingiausių dienraščių Lietuvoje? Vienus tai verčia šypotis, kitus – liūdėti... Kas šlypi vardo pakeitimo? Ar tik drabužis naujas, ar...?*

– **A. Strumskis:** Kai pasikeitė Lietuvos situacija, keitėsi ir "Tiesa". Savo laiką ji buvo partijos nuguose ir darė tik tai, ko reikalavo partija. "Diena" – visiškai savarankiška. Tam tikra prasme naujas laikraštis. Senų darbuotojų išliko tik 10-15%.

– **I. Šalkauskienė:** Kad kitą drabužį vilki "Diena" sako tik tie, kurie jos neskaityt. Mes skleidžiame humanizmą, moralines ir dorovines nuostatas, kurios krikščionybėje yra esminės. Dešimt Dievo įsakymų – tai lyg mūsų laikraščio motto. Juk rašom apie girtavimą, artimo meilę, sprendžiam šeimų problemas, gailimės našlaičių... Ne parašom ir paliekam, o bandom kovoti su blogybėmis, vienaip ar kitaip atsakyti į pačių iškeltus klausimus, padėti žmonėms. "Dienoje" niekad nerast straipsnių apie seksą, pornografinių nuotraukų, alkoholio ar tabako reklamų. Ar to mažai?

– **A. S.** Visi esame katalikai. – *Ar yra redakcijoje žmogus, atsakingas už religines temas? Kas tvarko, pirmiausia perskaito tokius straipsnius? Tarkim, atnešu Jums straipsnį, susijusį su tikėjimo tiesom. Į ką turėčiau kreiptis? Ar reikia "pereiti" per kažkieno rankas ir kokia daroma atranka?*

– **A. S.** Atskiros žmogaus, kuris tvarkytų šią sritį, neturi-

me. O rašiniai "eina" per visą mūsų laikraštį.

– **I. Š.** Juos spausdina ir sveikatos, ir kultūros, ir mokyklos skyriai... Daug kunigų atsiunčia savo kūrybos.

– **A. S.** Ypač daug padaryta kultūrinėje plotmėje. Rašome apie atstatytas šventoves, jų atnaujinimą, menininkus, skulptorius... Paminim sukaktis.

– **I. Š.** Mes bandom aprėpti įvairias konfesijas, o jų Lietuvoje nemažai. Tiesa, pas mus spausdino savo rašinius kun. R. Mikutavičius, kun. Pr. Račiūnas, šiandienos priėdė – mons. V. Kazlauskas "Vaiko namai". Daug rašė apie mons. K. Vasiliauską, Telšių seminariją.

– **A. S.** Nepamirštam ir turto grąžinimo Bažnyčiai. Tai labai sudėtinga problema, nes aprėpia daug žmonių, bažnyčias ir tuos kurie dabar gyvena Bažnyčiai priklausančiuose namuose. Klausimą bandom spresti taip, kad abi pusės būtų patenkinotos. Mūsų niekas nekontroliuoja, esam savarankiški ir nepriklausomi.

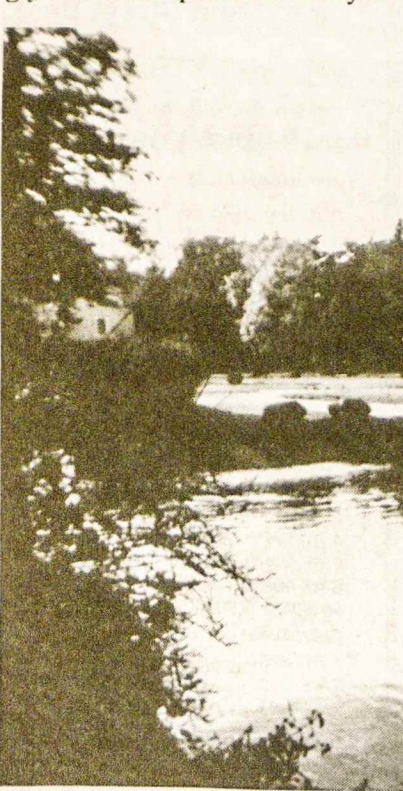
– **I. S.** Atskiros žmogaus gal ir reiktų. Tik jis turėtų ne vienas rašyti, o tik tvarkyti šią sritį, domėtis religiniu gyvenimu. Straipsnių atranka tik ta, į kurią skyrių įdėti, nes temos labai įvairios.

– *Ar nežadate turėti atskiros, religijai skirtos kampeio, puslapio, kaip yra sveikatai, mokyklai skirti puslapiai? Ar nemanot, kad šią temą reiktų išskirti?*

– **A. S.** Nemanau. Dabartinė tvarka spausdinami straipsniai apie Bažnyčią labai gražiai dera prie kitų, kuriose irgi skleidžiamas humanizmas, žmonių nepriešinimas. Turime nuolatinį šeštadieninį skyrelį – tai Tėvo Stanislovo pamokslai. Per tuos penkerius metus jie ir aiškina katalikybės humanizmą mūsų skaitytojams.

– *Ar jis pats pasirenka temas, ar yra perspėjamas, "užsakomas"?*

– **A. S.** Jis pats reaguoja į gyvenimą, aktualijas. Nuo mūsų jis visiškai nepriklauso. Už jo pamokslus mes sumokame. Šiuo metu yra moteris, kuri jam padeda – juk Tėvas Stanislovas jau garbaus amžiaus. Gyvendamas Dotnuvoje, jis puikiai sugeba sekti visos Lietuvos pulsą. Esam išleidę jo pamokslų knygą, neseniai pasirodė Arvydo

Buvusiame grafo Tiškevičiaus parke Palangoje

Juozaičio knyga apie Tėvą Stanislovą.

– *Kaip manot, kodėl Tėvas Stanislovas yra pasirinkęs "Dieną"? Kodėl to nedaro katalikiškoje spaudoje? Ar jo pamokslai – tai pataikavimas "Dienos" skaitytojams, ar noras juos suapžindinti su tikėjimo tiesom?*

– **I. S.** Turbūt norima pritraukti skaitytoją?

– **A. S.** Taip, nemaža dalis kunigų nesutinka su juo, bet žmonės labai vertina tuos pamokslus, laukia jų. O mes paisome savo skaitytojų interesus. Nenorime ir negalime atimti iš jų šio brangus malonumo. Tėvas Stanislovas savo pamokslus spausdino dar "Tiesoje".

– *Ar religinis gyvenimas yra Jūsų atidžiai sekamas? Kaip reagujete į kokį nors religinį įstatymą?*

– **A. S.** Ne, apskritai, mes nelabai atidžiai sekame katalikų spaudą. Mūsų laikraštis menkia už kitus aprėpia praktiškus katalikų reikalus. Mes pasigendame konkrečių pasiūlymų. Mano galva, kunigai, vyskupai, Bažnyčios hierarchai galėtų pareikšti požiūrį apie valstybę, politikus, socialinius dalykus ir kita dienraščiuose. Mes su malonumu išspausdintume.

– **I. Š.** Žmonės rašo, kad jiems patinka kunigų noras sutinkinti tautą.

– *Ar pasitaikė straipsnių, į kuriuos buvo vienaip ar kitaip reaguota?*

– **I. Š.** Vasarą rašė apie laisvamanybę. Susilaukėme daug laiškų. Žmonės nėra patenkinti, kai yra brukamos religinės valandėlės, kai negerbiamas į bažnyčią neįėjantis ar netikintis žmogus. Laisvamanybė turi senas tradicijas Lietuvoje, todėl mes leidžiam pasisakyti ir laisvamaniams. Kodėl šiandien tokią neapykantą netikintėjams? Juk šis dažniau pakantesnis ir pagarbesnis yra tikintiesiems.

– *Gal mano, kad visi kairieji yra netikintys?*

– **A. S.** Mūsų skaitytojų auditorija įvairi – yra ir tikinčių ir netikintų. Mes stengiamės, kad tarp jų nebūtų konfrontacijos. Reikia pasakyti, kad laisvamaniai mus energingai puola.

– **I. Š.** Norime, kad mums rašytų ir katalikų kunigai...

Kalbino – **Vilma Tamulionytė-Budėnienė, Vilnius**

Atėjo vaikai ir vaikaičiai

ANTANINA GARMUTĖ,
Kaunas

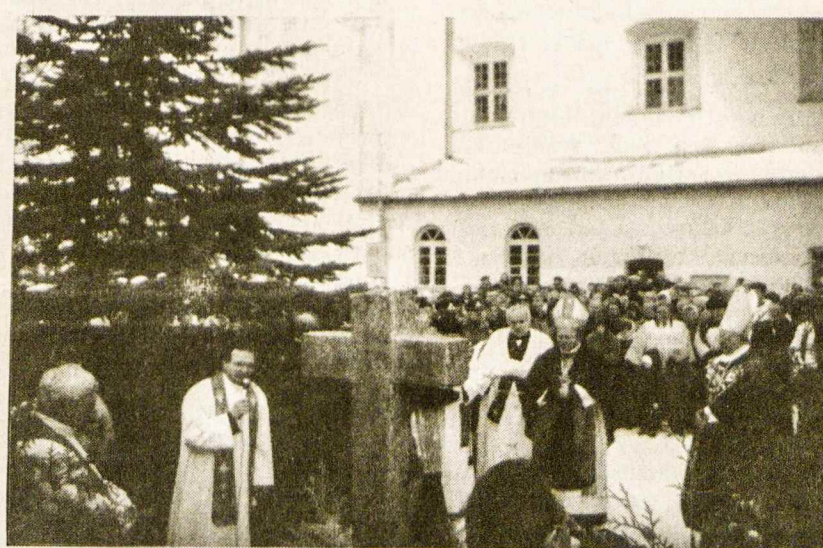
Sraunios dzūkų upės išnešė ledus. Gaiva žaluma pasipuošė laukai ir miškai. O paskutinį balandžio sekmadienį Druskininkų jaunimas susitiko miesto salėje. Čia buvo daug jaunų veidų: žvalios akys, linksmos šypsenos. Ir ramus jaunatviškas susimastymas. Jaunos mamos atsivedė savo mažuosius. Atėjo tremtinių vaikai ir vaikaičiai. Kartu su žilagalviais, Sibiro lagerius praėjusiais. Pabūti. Pasitarti.

Renginį organizavo LPKTS (Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos) skyriaus pirmininkė, buvusi politinė kalinė Elena Mikučionienė. Darbas su žmonėmis, bendražygiams, tiesos keliu einančiais ir savo rankomis kuriančiais Tėvynės ateitį jai – ne naujiena: kiek daug budėjimų, mitingų, paminklų ir kryžių šventinimo iškilmių ir kitokių iškilų progų neapsėjo be Elenutės širdies, energijos ir įkvėpiančio žodžio! Ir vis dėlto šis renginys mūsų, svečių iš Kauno akimis, buvo ne eilinis.

...Prieš susirinkusius sustojo

4 vaikučiai – trys broliukai ir sešutė su muzikos instrumentais rankelėse. Vyriausias – keturiolikmetis Jurgis Paliauka, metais jaunesnis Jonukas, dylikmetis Justukas ir devynmetė Ievutė Paliaukaitė. Tai našlaičiai, kuriuos augina viena mama kartu su dar dviem vaikais... vieno kambario bute, Druskininkuose.

Mažieji muzikantai prakalbino smuiką ir kitus instrumentus (jie – muzikos mokyklos mokiniai). Liejosi švelni lopšinė. Naujalis muzika, nerastabios Handelio melodijos. Geri jausmai užplūdo sielą. Atsivėrė širdys.

A. a. kun. J. ZDEBSKIO mirties dešimtmečiui paminėti pamaldos Rudaminoje. Prie kapo iš kairės – kan. J. Boruta, SJ, kun. A. Grigas, kun. V. Vaičiūnas, vysk. S. Tamkevičius, vysk. J. Zemaitis ir pamaldų dalyviai 1996 m.

Įrenkime atstatytą katedrą

Vilkaviškio vyskupo JUOZO ŽEMAIČIO, MIC, kreipimasis

BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Vilkaviškio vyskupija praėjusio karo metu (1944 m.) patyrė skaudžius nuostolius, neteko katedros ir virš dvidešimties bažnyčių. Jau penkeri metai vyksta sugriautų šventovių atstatymas. Geros valios žmonių paramos dėka, sumaniai vadovaujant energingam kan. V. Gustaičiui, Vilkaviškio katedra, kuri per karą buvo apgriauta, o sovietinių okupantų visiškai sunaikinta, dabar jau atstatyta: aptinkuotos sienos, uždengtas stogas, ant bokštų spindi kryžiai. Deja, trūksta lėšų ją gražiai įrengti. Niekam ne paslaptis, kad dauguma Lietuvos žmonių gyvena labai var-

gingai, todėl tikinčiųjų aukos bažnyčių statybai žymiai sumažėjo.

Drįstu kreiptis į Kanadoje gyvenančius brolius lietuvius, prašydamas paremti Vilkaviškio katedros vidaus įrengimą. Katedros dvidešimt penkiems langams daromi meniškai vitražai, kurių kiekvienas kainuos po 2.000 JAV dolerių. Gal kas nors iš Jūsų panorėtų paaukoti vitražą, užsakyti altorių ar tabernakulį ir taip įamžinti savo vardą ar savo mirusiųjų artimųjų atminimą.

Tikimės, kad Dievo ir gerų žmonių remiami pradėtas darbus sėkmingai užbaigsime. Kiekvienose šv. Mišiose aš ir kiti vyskupijos kunigai bei tikintieji meldžiamės aukotojams Dievo palaimos ir šv. Mergelės Marijos globos, o Jūsų brangius mirusius artimuosius pavedame Viešpaties gailestingumui. Su dėkingumu ir malda

Vysk. Juozas Žemaitis, MIC

Valiutos pervedimui iš užsienio būtina nurodyti tokius duomenis: 1. Užsienio banko-korespondento, į kurį pervedamos lėšos, pavadinimą ir adresą. 2. Lietuvos valstybinio komercinio banko korespondentinės sąskaitos numerį užsienio banke. 3. Sąskaitos savininko pavadinimą anglų kalba ir valiutinės sąskaitos numerį Lietuvos valstybinio komercinio banko Marijampolės skyriuje. Pavyzdys: Pay to American Express Bank, Ltd. New York, N.Y., USA, S.W.I.F.T.: AEIB US 33, Account No. 719906 for credit to State Commercial Bank of Lithuania, Basanavičiaus 7, Vilnius, Lithuania, S.W.I.F.T.:BARU LT 2X for further credit to Marijampolė Branch.

Nuotr. G. Kurpio

Kovoiant už Lietuvos laisvę. Plakatas, reikalaujantis nepriklausomybės Baltijos valstybėms, buvo 1989 m. paskleistas Venezuelos sostinėje Caracas. Dešinėje – buvęs Venezuelos prezidentas dr. L. H. CAMPINS, kairėje – dr. V. DAMBRAVA

Tiesiant kelius...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

juo. Jei pats V. Dambrava būtų aprašęs savo karjerą, be abejonės, būtų susidaręs tikslesnis vaizdas ir išvengta klausimų bei atsakymų pasikartojimų.

Patriotiniai straipsniai

Sekantiame knygos skyriuje "Kelyje į laisvę" pateikiama sutrumpinta V. Dambrovos kalba Vasario 16 proga Vokietijos lietuviams 1959 m.; sutrumpintas straipsnis "Tikroji nepriklausomybės šventės prasmė" iš "I laisvę" 1986 m., ir pranešimas apie Vasario 16-sios šventę, skaitytas Amerikos lietuvių tarybos surengtame minėjime Niujorke 1988 m. (iš rankraščių). Tai patriotiniai, proginiai dalykai.

Trečias skyrius pavadintas "Rezistencija". Jame pateikiama ilga paskaita "Iš pietų į šiaurę" Lietuvių fronto bičiulių studijų dienoje Dainavoje ir išspausdinta "I laisvę" 1984 m. Joje kritikuojama lietuvių veikla tarsi žvelgiant iš P. Amerikos. Keliama mintis sušaukti "visuotinį tremties seimą", nes esamos organizacijos neatlieka reikiamų vaidmenų: "VLIKas aukštai – Bendruomenė toli".

Šiame skyriuje taip pat įdėta V. Dambrovos kalba konferencijoje "Apie 1941 m. sukilimą ir jo išpajėgėjimą" Čikagoje 1986 m. ir išspausdinta "I laisvę" 1991 m. Tai sukilimo 1941 m. apžvalga. Taip pat pateikti 1991 m. "Drauge" išspausdinti straipsniai "Politika – artimo meilės vykdymas", "Zigzagai Vakarų santykiuose su sovietais" ir "Politikoje širdis – blogas patarėjas".

Apie asmenis

Ketvirtame skyriuje "Širdies broliai" straipsniai apie asmenis: Juozą Brazaitį iš "I laisvę" nr. 65; kalba apie Romą Kalantą Caracas lietuvių centre 1981 m. ir apie mokytoją Petrą Kriščiūną Venezuelos lietuvių katalikų misijos surengtame minėjime 1982 m. Abi kalbos pamintos iš rankraščių. Ypač ilgas straipsnis "Širdis ir širdį" apie Stasį Žymantą (Žakevičių) (178-213 psl.), išspausdintas žurnale "I laisvę" 1988-89 m. Tarp kitų dalykų jame lietuvių kaltinami, kad Žymantas, atvykęs į JAV, nebuvo priimtas ir "Amerikos balso" radiją, kurio skyriuje Miunchene jis dirbo, ir turėjo pasitenkinti darbu Los Angeles kapinėse.

Deja, straipsnyje neminimos priežastys. Juk buvo žinoma, kad jis buvo išvėlęs į britų žvalgybą, bendradarbiavo su Jo-

nu Deksniu, kuris lankėsi okupuotoje Lietuvoje, ir tapo jo vietininku kaip Lietuvos pagrindinio atstovas užsienyje. Deksnys, kaip žinoma, pateko į sovietų rankas ar grįžo pas juos ir vėliau šmeižė užsienio lietuvius.

Su tokia praeitimi ir dar nesant Amerikos piliečiu Žymantui buvo neįmanoma gauti darbą "Amerikos balso" radijuje, kuris buvo laikomas jautria (sensitive) tarnyba, ir todėl į ją buvo priimama tik stropiai ištryšus asmens praeitį. Lietuvių požiūriu, be abejonės, Žymantas buvo patriotas, bet jo buvusi veikla sudarė kliūtį gauti valdžios darbą Amerikoje.

Apmąstymai

Penktą skyrių "Esė" galima pavadinti apmąstymais. Straipsnyje "Vertybės, kurias lietuvių tauta turi ginti", nurodomos tokios: Dievas, demokratija, humanizmas, vienybė ir teisingumas. Tai paskaita Lietuvių fronto bičiulių dienoje Los Angeles 1994 m. Sutrumpintas tekstas spausdintas "Dienovidyje" 1994 m. ir "I laisvę" 1994 m. Knygoje tai atspausdinta iš rankraščių. Kiti trys straipsniai – proginiai prisiminimai: "Motinos diena" – kalba Argentinos lietuviams 1974 m., paminta iš rankraščių. "Nepamiršamos Velykos Lietuvoje" iš "Dienovidžio" 1995 m. ir "Mirusiųjų mieste" iš Brooklyn'o lietuvių laikraščio "Amerika" 1948 m.

Pastabos ir humoras

Šeštąs knygos skyrius – "Antano Aukštaičio pastabos". Tokiu V. Dambrovos slapyvardžiu jo straipsniai per "Amerikos balso" radiją 1951-54 m. buvo transliuoti į Lietuvą. Juose kritikuojamas sovietinis gyvenimas ar polemizuojama su sovietų laikraščiais. Tai pavyzdžiai iš anų laikų "Amerikos balso" transliacijų. Visi 15 straipsnių spausdinti iš rankraščių.

Paskutinis knygos skyrius skirtas "Laisvajai kūrybai". Ją sudaro du feljetoninio pobūdžio rašiniai. Viename jų "Oi, tie aukotojai", išspausdintame "Drauge" 1981 m., šypsomasi iš aukotojų lietuviškoms reikalams, o kitame – "Pamokslas anais laikais Rytų Aukštaitijoje", spausdintame "Dienovidyje" 1995 m., ir "Drauge" 1985 m. šypsomasi iš klebono, kuris tingėjo ar nesugebėjo pasiruoti pamokslams. Gera, kad knygos gale 40 puslapių skirta nuotraukoms, kuriose gražiai atspindi V. Dambrovos reikšmingos veiklos "ledkalnio viršūnėlės".

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

veiklumą, asmeninį atsakomybę su socialiniu teisingumu ir socialine apsauga.

Apie Vokietijos ekonominę politiką kalbėjo to krašto atstovai dr. G. Giesas ir U. Linnenbergas, o Vokietijos ambasados vadovo pavaduotojas dr. N. Valteris apibūdino Vokietijos prekybą su Lietuva (abišaliai eksportai padidėję 45-50%, bendras įmonės įsteigė 600 vok. verslininkai), pareiškė įsitikinimą, kad Lietuvos ekonomika atsigaus.

LDDP V-asis suvažiavimas

Gegužės 18 d. įvyko penktasis LDDP suvažiavimas. Partijos pirmininku išrinktas seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, laikinai ejęs šias pareigas, buv. Lietuvos ministeriui pirmininkui iš jų atstatydinus vasario mėn. į LDDP 139 asmenų tarybą priimta 18 naujų narių, pakeisti kai kurie partijos statuto straipsniai, priimta rinkimų programa, kuri bus patvirtinta antroje suvažiavimo sesijoje rugsėjo mėn. Taip pat buvo sudarytas partijos rinkimų sąrašas. RSJ

• Jei taika negali būti išlaikyta garbingai, nėra taika (J. Russell)

SOLD
COLDWELL BANKER
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713
Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NUOMOJA MEILĖS ROMANUS

Mažesniuose įsikūrusiame privačiame kompiuterinių žaidimų salone yra ir naujų knygų nuomojimo skyrius, turintis pusantro šimto populiarių meilės romanų. Juos daugiausia nuomoja ir skaito moterys, mokėdamos po litą už moterims paroms išsinešimą knygą.

DRUSKININKŲ DRUSKONIS

Druskininkų centre esančiame Druskonio ežere šią žiemą užtroško ir dugno dumble sušalo visos žuvys. Pradėjus tirpti ledui, iš Druskonio ežero pakilo stiprus dvokas. Mat visas jo dugnas nuklotas tonomis supuvusios žuvies. Šią žiemą grėžiamos eketės žuvų neišgelbėjo, nes Druskonis užšalo iki pat dugno. Apipuvusias dvokiančias žuvis semia miesto arestinėje už viešą girtavimą uždaryti asmenys, neturintys litų baudoms užsimokėti. Druskonio ežeras ir jo žuvis priklauso Druskininkų apskrčiai, bet jos vadovų dvokas nepasiekia. Tad Druskonį savo lėšomis valo kurortinių Druskininkų savivaldybė.

NEĮVYKĖS POTVYNIS

Lietuva daug išlaidų turėjo dėl šiemet neįvykusio Nemuno potvynio. Aldona Aleksėjūnienė ir Žydrūnas Damauskas, "Lietuvos ryto" atstovai, skaitytojams daug pasako savo pranešimui balandžio 26 d. pasirinkta antraštė "Neįvykęs potvynis Lietuvai kainavo milijoną litų". Jiedu pasakoja: "Šiandien jau aišku, kad vietoj planuoto 'šimtmečio' potvynio Lietuvoje net pamaryje jis buvo mažesnis už vidutinį. Tai 'Lietuvos rytui' patvirtino ir Šilutės meteorologijos stoties inžinierė hidrologė R. Šulcienė. Jos duomenimis, potvynio lygis Nemuno žemupyje jau pasiekė aukščiausią tašką ir nuo sekmadienio pradėjo kristi. Per didįjį 1994 m. potvynį buvo apsemta 47.000 hektarų Šilutės rajono teritorijos, o šiemet – tik 25.000 hektarų. Nemune ties Rusne 1994 m. vanduo buvo pakilęs iki 430 centimetrų, o virš kelio Rusnė – Šilutė tais metais buvo pakilęs net 150 centimetrų. Šiemet maksimali vandens riba ant kelio buvo 74 centimetrai, o vanduo ties Rusne pakilo iki 352 centimetrų. Dabar vanduo kasdien nukrinta po kelis ar keliolika centimetrų, ir potvynio mastai nuolat mažėja..." Daugiausia nuostolių atnešė pasirošimas dideliu Nemuno potvyniu. Upes sukausiūso ledo sprogdinimui buvo išleista 120.000 litų. Penkis šimtus kilometrų užpustytų rajonų

no viešelių teko valyti du kartus. Mat po pirmojo nuvalymo jie vėl buvo užpustyti. Dvigubas nuvalymas kainavo 70.000 litų. Beveik tokios pat sumos pareikalavo ir ledlaužio "Stumbras" atlikti darbai. Pasirošimas potvyniui ryšiniams kainavo 50.000 litų. Už Brianskę užsakytas pagaminti amfibijas teko sumokėti 800.000 litų.

PAGERBTI SUKILĖLIAI

Kauno savivaldybės salėn buvo pakviesti 1941 m. birželio sukilėliai. Jiems iškilmingai įteikti to sukilimo dalyvių pirmieji pažymėjimai. Iškilmei vadovavęs Lietuvos sukilėlių sąjungos tarybos narys D. Riauka priminė, kad šią vasarą sukilimui sukaiks penkis-dešimt penkeri metai. Ešą tada sukiliman įsijungė 200.000 dalyvių. Dabar jų gyvų tėra likę apie 2.000. Lietuvos sukilėlių sąjungoje užregistruoti 149, o Kaune gyvena 98. Penkiolika sukilėlių yra užsienyje, didžioji jų dalis – Australijoje. Žuvusieji ir mirusieji sukilėliai prisiminti tylos minutė. Kauno miesto burmistras V. Katkevičius apgailestavo, kad visuomenė vis dar nėra pakankamai supratusi šio sukilimo reikšmės. Lietuvos sukilėlių sąjungos tarybos pirm. Viktoras Ašmenskas paneigė šio sukilimo dalyviams daromus priekaištus dėl žydų šaudymo. Jeigu toks sukilėlis kai kur ir pasitaikė, dėl jo veiksmų negalima kaltinti visų sukilimo dalyvių. Už moralinę paramą sukilėliams Kauno miesto burmistrui Vladimirui Katkevičiui buvo įteiktas Lietuvos sukilėlių sąjungos padėkos raštas ir suvenyras. Padėkota ir burmistrei Vincei Vaidevutei Margevičienė.

SAVISAUGOS KARIŲ KLUBAS

Vilniaus karininkų ramovės ir žurnalo "Kardas" vyr. red. A. Martinionio iniciatyva gegužės 4 d. Vilniuje buvo įsteigtas Lietuvos sąjauos karių bei jų šeimų karių klubas. Artūras Račas "Lietuvos ryte" rašo: "Steigiamasis klubo susirinkimas, į kurį atvyko apie 30 daugiausia senyvo amžiaus žmonių, prasidėjo prisiminimais. A. Martinionis susirinkusiems trumpai priminė Lietuvos savisaugos batalionų atsiradimo istoriją ir ypač akcentavo, kad Antarajį pasaulinį karą pradėjo ne Hitleris, o Stalinas. Todėl, pasak jo, lietuvių batalionai, Rytų fronte kovoję prieš sovietinę armiją, verti pagarbos. 'Jie ne vokiečiai tarnavo, kaip kartais yra teigiama, o kovoję prieš bolševizmą', – pritarė A. Martinionui ir A. Semaška, Lietuvos kariuomenės majoro Jono Semaškos, karo metais apdovanoto I ir II laipsnio Geležinio kryžiais, sūnus. Pasakodamas apie tėvą, A. Semaška paneigė sovietiniais metais skleidžiamą nuomonę, jog visi lietuvių savisaugos batalionų kariai buvo aktyvūs žydų genocido vykdytojai. 'Mano tėvas, pavyzdžiui, bandė pagelbėti savo miestelio žydams ir net ėjo pas vokiečius prašyti, kad juos paleistų', – tvirtino A. Semaška..." Įsteigto klubo tarybos pirmininku buvo išrinktas Kuršo žiedo kautynių dalyvis kauniečiai L. Čerksas. Rudenį bus suauktas visuotinis klubo narių susirinkimas. Savisaugos batalionuose buvo apie 7.000 lietuvių karių, o Lietuvoje dabar jų beliko tik apie šimtą. Įsteigtas klubas naudosis Vilniaus karininkų ramovės patalpomis.

Po Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" koncerto "Mano protėvių žemė", 1996 m. gegužės 5 d. Anapilio salėje, Mississaugoje, Ont. buvo pagerbti vadovai-vės. Iš kairės: RAMONA YČIENĖ, LIUCIJA KAMINSKIENĖ, TEODORAS PABRĖŽA, DALIA VISKONTIENĖ, NIJOLĖ BENOTIENĖ ir ilgamečiai ansamblio darbuotojai, mokytojai ir įsteigėjai – RITA KARASIEJIENĖ ir JUOZAS KARASIEJUS

Vieniems išeinant, kitiems ateinant

Po žavaus torontiško "Gintaro" koncerto 1996 m. gegužės 5 d. Mississaugos Anapilio salėje buvo paskelbta, kad ilgamečiai vadovai Rita ir Juozas Karasiejai po 30 metų darbo mieląjį "Gintarą" perduoda naujajai vadovei Gintarei Sinškai. Atsisveikinimo žodį tarė J. Karasiejus

GERBIAMI KONSULE, DVASIŠ-KIAI, SVEČIAI, MIELI GINTARIEČIAI,

Šiandien, po 30 metų darbo su "Gintaro" ansambliu, Ritos ir savo vardu noriu padėkoti visiems, kurie niekada nebuvo abejingi lietuviškam menui, kurie matėte tikslą lietuviško šokio puoselėjime lietuviško jaunimo gretose, kurie mums padėjote "Gintaro" ansamblių iškelti į pirmąjį žingsnį. Išėjimo tautinių šokių grupių eilės.

Dėkoju "Paramos" kredito kooperatyvui, prisikėlimo paraprijos bankeliui, Kanados lietuvių fondui ir KLB, kurie per eilę metų rėmė mus lėšomis. Jūsų paramos dėka mes galėjome vykdyti savo planus, keliauti ir garsinti išėjimo ir Lietuvos vardą įvairiose šalyse. Ačiū Toronto Lietuvių namams, Prisikėlimo paraprijai, Immaculata sesele, Anapilio korporacijai, kurie su malonumu leisdavote naudotis savo patalpomis mūsų repetici-joms.

Dėkoju visiems, kurie mus drąsino ir ragino vykti į tarptautinius festivalius, šventes, koncertus ir garsinti lietuvių tautinių šokių ir muzikos meną. Ypatingas ačiū "Gintaro" ansamblio krikšto tėvams, gintariečiams tėveliams ir visiems mūsų rėmėjams, o labiausiai visiems čia susirinkusiems, nes jų šausis dalyvavimas mūsų parengimuose mums būdavo didžiausia padėka.

Dėkoju visiems buvusiems "Gintaro" šokėjų vadovams, muzikantams, dainininkams, mūsų vaidintojams bei programų pranešėjams ir, žinoma, visiems šokėjams, kurie per eilę metų pas mus šoko, mūsų klausė, o kartais ir iš proto varė.

Nuoširdus ačiū buvusiai Hamiltono "Gyvatario" vadovei G. Breichmanienei, ir Niujorko šokių grupės "Tryptinis" vadovei J. Matulaitienei, kurios savo žiniomis ir patirtimi visada mielai ir nuoširdžiai dalijosi su mumis, motiškai padėdamos visuose mūsų sunkumuose.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos ketvirtos skyriaus mokiniai džiaugiasi sulaukę 1996 m. vasaros Nuotr. O. Stanevičiūtės

Tariu nuoširdų ačiū ir 1998 m. Lietuvos dainų šventės vyriausiam šokių choreografei ir vadovei L. Kisielienei, kuri jau trečią kartą atvyksta pas mus ir nuoširdžiai dalinasi su mumis savo didele patirtimi bei kūrybiniu išmintingumu. Jos dėka ir šandien mes turime visą eilę naujų, jaunų ir stiprių vadovų, į kurių rankas nebijome atiduoti "Gintarą". Mudu su Rita neatsizidame savo žiniomis ir patirtimi padėti naujajai "Gintaro" vadovei, kaip ir mums padėdavo toliau pažengti mūsų vyresnieji kolegos.

Mes buvome pirmoji išėjimo tautinių šokių grupė, nuvykusi į Lietuvą. Tos kelionės metu užmezgėme ryšius su Liaudies kultūros centru, iš kurio gavome daug medžiagos. Jų dėka ir šandieniniame koncerte naudojome jų garso studijoje ansamblio "Lietuva" įdai-nuota ir įrašyta muzika. Ačiū centro direktoriui p. Mikutavičiui ir jo darbuotojams.

"Gintaro" netolimoje ateityje dar laukia keli mūsų pažadėti ir užplanuoti koncertai: tai Tautinių šokių šventė Čikagoje ir Kanados lietuvių dienos Toronto. Po to ansamblių perims naujoji vadovė. Rita ir aš būsimės jos padėjėjai-patarėjai.

Šiandien "Gintaro" eilėse dirba daug buvusių gintariečių šeimų, kurios visur padeda bei talkina – vieni kaip vadovai, kiti kaip tėvų komiteto nariai. Tai reikia pasidžiaugti, kad "Gintaras" yra jauno-se rankose. Tai užtikrina jam ilgą ateitį. Taip mudu su Rita sakome giliai tikėdami, nes mums tai būtų didžiausias atpildas ir džiaugsmas. Mudviejų su Rita didžioji gyvenimo dalis, laisvalaikis, kūryba ir energija buvo atiduota "Gintarui". Mums atrodė, kad tai prasmingas ir reikalingas darbas, kuris, norėtume tikėti, sėkmingai bus tęsiamas toliau.

Po šio padėkos žodžio į salės sceną buvo pakviesta naujoji vadovė Gintarė Sinškaitė. Ji yra gimusi 1970 m. vasario 18 d. Klaipėdos

mieste. Septynerių metų būdama pradėjo lankyti mokyklą su sustiprintu matematiniu paruošimu. Tais pačiais metais pradėjo šokti vaikų liaudies choreografiniame ansamblyje "Inkarėlis" (šokių mokytoja Irena Gelgutienė), kuriame dalyvavo vienuolika metų. Mokantis šokio meno, kilo noras mokytis muzikos. 1985 m. baigė septynmetę muzikos mokyklą, fortepiono klase. 1988 m. įstojo į Vilniaus pedagoginį universitetą, fizikos-astro-nomijos specialybę. Studijų metais šoko dainų ir šokių ansamblyje "Šviesa" (šokių mokytojas Vacys Paukštė). 1995 m. baigė pedagoginį universitetą. Vėliau, atvykusi į Kanadą, pradėjo šokti Toronto lietuvių jaunimo ansamblyje "Gintaras", kuriam dabar ir vadovaus.

Didžiausias visų linkėjimas – geriausias sėkmės ir ištermės! Inf.

Hamilton, Ontario

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Hamiltono Aušros Vartų paraprijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už atnašautas Mišias mano gimtadienio progą. Esu labai dėkinga L. Stungevičienei ir A. Matuliez už įdėtą darbą ir trisų rengiant pobūvį; giminėms bei visiems, turusiems sveikinimo žodį, o svečiams už tokį gausų dalyvavimą.

Dar kartą visiems ačiū!

Aldona Mikalauskienė

HAMILTONO LIETUVIŲ PEN-SINIKŲ tradicinis pavasario pobūvis-koncertas, įvykęs gegužės 4 d. Jaunimo centro salėje, turėjo nemažą pasisekimą. Programą atliko pensininkų choras ir atskiri vienetai, vadovaujant A. Matuliez. B. Pareštieš solo "Amžių motina", žavėjo klausytojus. Duetai "Humoristika" atliko B. Pareštieš ir A. Matuliez, sulaukusios šiltų plojimų. A. Mikalauskos su choru perduota daina "Lietuvoj" skambėjo tokiu ilgesiu savu. A. Mikalauskienė perskaitė skaitinį Žemaičių tarmę, sukelia daug juoko. Po programos klubo pirmininkas A. Mikalauskas atsisveikino su ilgamečiais choro nariais A. ir D. Jankūnais, kurie grįžta į Lietuvą nuolatiniam gyvenimui. Jiems buvo įteikta puokštė gėlių ir simbolinė dovana.

A. Mikalauskas padėjo A. Matuliez už paruoštą programą, virtuvės šeiminkams ir jų padėjėjams, kurios pagamino ir vaišino atsilankiusius svečius skaniais patiekalais, salės ir stalų puošėjoms E. Bajoraitienei ir R. Pakalniškienėi, papuošusiai sceną. A. Žemaitytei, pyragų kepėjoms, D. Vaitiekūnienėi ir visiems prisidėjusiems prie šio vakaro pasisekimą. Didelę padėką išreiškė svečiams, atsilankiusiems į šį rengimą ir pabaigoje pravedė turtingą loteriją, kurią sumaniai tvarkė R. Pakalniškienė. M.B.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KLB VEIKLA VASARIO 16-tosios progą aukėjo: \$100 – A. J. Vieraitis; \$50 – P. T. Pargauskas; po \$40 – A. K. Ratavičius, O. P. Vežauskas; po \$30 – P. Z. Augaitis, E. Gudinskas, P. V. Lapienis, A. B. Stonkus, B. V. Vyta; po \$20 – A. T. Astrauskas, A. Augustine, St. Augustine, A. V. Čiuprinskas, R. S. Beržinis, B. V. Cvirka, V. Galeckas, J. Jocas, A. Klemka, kun. L. Kemšis, B. Lukošius, J. Mačiulis, J. L. Vitas, S. Vilimas. Ačiū aukotojams. KLB

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas) Jurgis Jurgutis Tel 905 383-9026 154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Niujorko lietuvių gydytojų ir dantų gydytojų draugijos metinis susirinkimas įvyko balandžio 28, sekmadienį. Kultūros židinyje Bruklne. Mišias, skirtas mirusiems draugijos nariams, Tėvų pranciškonų koplyčioje atnašavo vienuolyno viršininkas kun. Pranas Giedgaudas, OFM. Po Mišių Kultūros židinio menėje įvyko bendri pietūs draugijos nariams ir jų metinis susirinkimas, vadovaujamas valdybos pirm. dr. Konstancijos Šimaitienės, pasveikinusios susirinkimo dalyvius ir amžiaus aštuoniadešimtmečio sulaukusį dr. Juozą Dičpinigaitį. Paskaitą apie smegenų insultą skaitė dr. Ramunė Plūrienė. Perrinkta ta pati Niujorko lietuvių gydytojų ir dantų gydytojų valdyba. Draugijos nariams vėl vadovaus pirm. dr. Konstancija Šimaitienė, vicepirm. dr. Petras Dičpinigaitis, sekr. dr. Regina Čiurlienė ir ižd. dr. Leonilda Giedraitienė, narys dr. Paulius Švitra, revizorė dr. Julija Trojanienė.

Žurnalistas Kazys Žukauskas, sulaukęs aštuoniadešimt ketverių metų, staiga mirė 1995 m. lapkričio 8 d. Kalifornijos Yu-caipos miestelyje. Šią pavėluotai gautą žinią nekrologinio pobūdžio rašiniu Klivlando "Dirvoje" paskelbė čekietis žurnalistas Ed. Šulaitis. Vėlionis, pasižymėjęs knygų platinimu pokario Vokietijos DP stovyklose, buvo atvykęs Kanadon ir leido humoristinį "Pelėdos" žurnaluką. Išsikėlęs į JAV, priimdamas pilietybę 1965 m., pasirinko trumpesnę Zaros pavarde.

Australija

Melburno lietuvių katalikų draugijos metinis susirinkimas vasario 25 d. buvo suauktas Lietuvių namuose. Jame pasidžiaugta vis dar gyva šios moterų organizacijos veikla. Susirinkime pusketvirtą tūkstančio dolerių buvo paskirta ligoninėms, senelių namams ir vaikų prieglaudoms bei katalikiškai spaudai Lietuvoje, Vilnijos lietuviškos mokykloms. Nebuvo užmiršta ir lietuvių šventovė Tilžeje. Tad neuostabu, kad susirinkimo dalyvės nutarė palikti tą pačią Melburno lietuvių katalikų draugijos valdybą. Tokia taktika yra įprasta Australijos lietuvių organizacijoms. Joms jau sunku rasti naujų kandidatų. Po daugelio metų darbo iš pirmininkės pareigų norėjo pasitraukti Halina Statkuvienė, bet buvo prikalbėta pasilikti. Tad dabar Melburno lietuvių katalikų draugijai vėl vadovaus ta pati valdyba: pirm. Halina Statkuvienė, vicepirm. Eugenija Mackevičienė, sekr. Vida Vaitiekūnienė, ižd. Jadvyga Petraitienė, parengimų vadovės E. Krikščūnienė, Z. Prancūnienė ir L. Keblienė. Kontrolės komisijoje pasiliko O. Samulienė, L. Milvydienė ir A. Volkienė.

ALB Newcastle apylinkė dalyvavo šio miesto bibliotekoje vasario 16 d. atidarytoje kultūrinėje

etninių grupių parodoje. Du mėnesius trukusioje parodoje gražų lietuvių skrybių įrengė Colette Zukienė, Zina ir Morta Zakaruskienės.

Vokietija

Miuncheno lietuvių Vasario šešioliktosios minėjimą pradėjo įvadiniu VLB apylinkės valdybos pirm. inž. Roberto Šneiderio pastarųjų metų veiklos pranešimu ir visų dalyvių sugiedotu Lietuvos himnu. Paskaitą "Savo praicitės beieškant" skaitė Bavarijos operos Miunchene choro artistas Gintaras Vyšniauskas. Miuncheno lietuvių teatro sambūris suvaidino Antano Škėmos vienaveiksmę pjesę "Vėnas vakarą". Pessimistinį A. Škėmos pasaulį scenoje sukūrė rež. Virginija Vyšniauskienė, vaidmenis atlikę aktorai Gintaras Vyšniauskas, Tomas Makaras, Robertas Šneideris, Agnė Dinkel ir Audrius Gudeliūnas. Muzikinį foną sudarė Alinos Grinienės ir Zenono Schneiderio užkulisuose atliekamos dainos. Minėjimas baigtas linksmomis vaišėmis.

Vasario šešioliktosios minėjimą Hamburgo lietuvių pradėjo ekumeninėmis pamaldomis Šv. Teresės šventovėje. Mišias atnašavo lietuvių kapelionas kun. Bronius Kuculis. Pamokslą sakė ir Šv. Rašto skaitinius atliko evangelikų diakonas Ričardas Baliulis. Oficialioji minėjimo dalis įvyko paraprijos namų sporto salėje. Susirinkusių minėjimo dalyvių pasveikino jaunas VLB Hamburgo apylinkės valdybos pirm. Vilijus Pareigis. Svečių buvo pilna sporto salė. Mat minėjimam atvyko Latvijos bendruomenės pirmininkas, Lietuvos, Latvijos ir Estijos karininkai, lankantys aukštąsias Vokietijos karinių pajėgų mokyklas. Lietuvių jaunimo gretas gerokai papildino vokiečių šeimos dirbančios lietuvių ir net susidarius buvusių Vasario šešioliktosios gimnazijos moksleivių atskiras stalias. Paskaitą skaitė Vasario šešioliktosios gimnazijos mokytoja B. Lipšienė. Meninė programa minėjimą įsijungė Hamburgo merginų tautinių šokių grupė. Minėjimas užbaigtas šokiais ir vaišėmis, kurių patiekalus teko paruošti namie ir atsigabenti izoliuotuose induose. Mat paraprijos virtuvė negalėjo aptarnauti visų to vakaro renginių.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į **Angelę Šalvaitę, B.A.,** pirmo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jus patarnaus. Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 3.50%	Asmeninės nuo.....8.00%
santaupas.....3.00%	nekiln. turto 1 m.....6.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius.....3.75%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių pasakų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.75%	
1 m. term. indėlius.....4.25%	
2 m. term. indėlius.....5.25%	
3 m. term. indėlius.....5.75%	
4 m. term. indėlius.....6.00%	
5 m. term. indėlius.....6.50%	
RRSP ir RRRIF (Variable).....3.00%	
1 m. ind.....4.25%	
2 m. ind.....5.25%	
3 m. ind.....5.75%	
4 m. ind.....6.00%	
5 m. ind.....6.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lėktuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priimame visokias dėzes ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai tel. 905 632-4558
Mississaugos raj. – Algis ir Milda Trumpickai tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraičių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytui Kairiams, 517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plus pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plus pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	 \$12.00	 \$15.00
IŠ VISO	\$ 00	\$ 00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Atkuriamą marijonų gimnaziją Marijampolėje

Ne tik Vilniuje naujai pradėjo veikti jėzuitų antroji gimnazija. Marijampolėje, provincijolo dekretu, jau paskirtas atkuriamos marijonų gimnazijos kuratorius ir administratorius, šiuo metu baigias studijas Romoje kun. Remigijus Gaidys, MIC, su kuriuo pasikalbėjome

– Prašytume bent trumpai apibūdinti marijonų gimnazijos istoriją.

Labai sunku yra trumpai apibūdinti marijonų gimnazijos Marijampolėje praeitį, nes ji turi turtingą savo istoriją. Švč. Mergelės Marijos nekaltosios pradžios kunigų marijonų vienuolija, 1909 m. atnaujinta palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio, MIC, jau nuo pat vienuolijos pradžios steigė ir globojo katalikiškas mokyklas. XVII š. marijonai, vos įsikūrę Marijampolėje, Miroslave, Igliaukoje ir Jonavoje, steigė mokyklas ir patys joms vadovavo.

Po Pirmojo pasaulinio karo, Amerikos lietuvių remiami, marijonai 1923 m. pastatė trijų aukštų pastatą ir įsteigė gimnaziją Marijampolėje ir tuo pat metu – kolegiją Marianapolyje Connecticut'o valstijoje (JAV) lietuviams, gyvenantiems už Lietuvos ribų.

Marijampolės marijonų gimnazijoje daugiausia mokinių būdavo iš Suvalkijos bei Dzūkijos, o taip pat katalikiško auklėjimo ieškančius tėvai atveždavo mokinių iš Aukštaitijos ir Žemaitijos. 1935 m. gimnazijoje mokėsi apie 250 mokinių, iš kurių maždaug pusė gyveno čia pat, bendrabutyje. Pirmoji laida išėjo 1929 m., paskutinė, dvyliktoji, gavo atestatą 1940 m. birželio 15 d. Po poros savaičių gimnazija sovietinės valdžios buvo uždaryta, jos dokumentacija perduota Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijai, o pastatė įsikūrė sovietiniai pasieniečiai. 1941 m. laikinoji Lietuvos vyriausybė buvo davusi leidimą atgaivinti gimnazijos veiklą, tačiau okupacinė valdžia netrukus leidimą panaikino.

Daug Marijampolės marijonų gimnazijos auklėtinių yra tapę mokytojais, kunigais, gydytojais, inžinieriais, teisininkais ir kitais darbuotojais. Jie gražiai pasižymėjo savo veikloje.

Keliolika buvusių jos mokinių dalyvavo ginkluotame pasipriešinime okupacijai, nemažai skaičius buvo nubastų. Kelios dešimtys kitų mokinių ir keli mokytojai, 1944 m. pasitraukę iš Lietuvos, lig šiolie ryškiai dalyvauja kultūriname bei tautiniame lietuvių gyvenime už Lietuvos ribų.

Gimnazija turėjo stiprius pedagogus. Maždaug trečdalis mokytojų buvo kunigai marijonai, kiti – katalikai pasauliečiai.

Gimnazijos direktoriai: 1923-1937 m. istorikas kun. prof. Jonas Totoraitis, MIC, 1937-1940 m. kun. dr. Juozas Grigaitis, MIC. Kiti pedagogai: klasikinių kalbų specialistas kun. Julijonas Kazakas, MIC, rašytojai – Vincas Ramonas ir Alfonsas Šešplaukis-Aleksandras Tyruolis, istorikai – kun. dr. Juozas Stakauskas ir dr. Antanas Kučas-Kučinskas. Pasižymėję auklėtiniai: muzikologai – Jonas Kazlauskas ir akademikas Juozas Gaudrimas, rašytojai – Vytautas Tamulaitis ir Anzelmas Matutis, gydytojai – dr. Petras Kisielius, Vytautas Insođa, Juozas Oleka, pedagogai – broliai Jonas ir Vincas Bazilevičiai, etnologas kun. Vytautas

Bagdanavičius, MIC, būrys kunigų marijonų.

Lietuvos marijonų provincija dabar atkuria Marijampolės marijonų gimnaziją kaip 1923-1940 m. veikusios tęsinį ir jos teisių paveldėtoją be ryšio su Vinco Mykoliaičio-Putino mokykla-internatu, kuris per pastaruosius porą dešimtmečių naudojosi gimnazijos patalpomis.

– Kaip jūsų vienuolija rengeši šios gimnazijos atkūrimui?

– Lietuvos marijonų provincija šiuo metu nėra gausi savo nariais kaip anuomet, kai gimnazija klestėjo. Šiuo metu provincijoje 36 nariai, iš kurių 1 brolis ir 35 kunigai (du yra atvykę pagelbėti pastoracijoje iš Lenkijos marijonų provincijos). Dauguma marijonų dirba parapijose: Marijampolėje, Kaune, Ukmergėje, Panevėžyje, Vilniuje, taip pat Anglijos Londone. Tik ką išėjus iš pagrindžio buvo sunku ką ypatingai žymaus ir

padaryti. Praėjo beveik treji metai. Atrodo iki šiol nedaug kas buvo nuveikta. Provincijolas kun. Pranas Račiūnas, MIC, kun. Kęstutis Kazimieras Briilius, MIC, ir kun. Arvydas Liepa, MIC, buvo pirmieji, kurie pradėjo gimnazijos atkūrimo veiklą. Manau, kad buvo daroma tai, kas tuo laiku įmanoma ir visą tai įvertins istorija.

– Kaip sekėsi ir kokius mokslus Jūs baigiate?

– Buvau siųstas provincijos vyresnybės studijuoti moralinę teologiją. Taip pat "ragavau" pedagogikos mokslų Romos Laterano universitete. Kaip sekėsi, negaliu pasakyti, kad viskas labai lengvai. Turėjau labai mažai laiko pasiruošimui. Prieš tai dvejus metus dirbau sielovadoje: Kauno arkikatedroje-bazilikoje, Šančių Švč. Jėzaus Širdies ir Marijampolės marijonų Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje.

Atvykus į Romą, reikėjo išmokti italų kalbą. Teko pajusti ir itališkos sielovados "skoni" – Šv. Ritos parapijoje, Romoje. Studijos ir sielovada davė labai daug. Manau, grįžęs į Lietuvą galėsiu daug kur panaudoti įgytą patirtį. Domėjaisi katalikiškais mokyklomis Italijoje, konkrečiai – Romoje. Galėjau susitikti su daugeliu žmonių, kurie savo patarimais ir pamokymais davė labai daug. Susipa-

žinau su daugeliu profesorių, kurie labai maloniai padėjo ir padeda. Be abejonės, turėjau truputį laiko susipažinti su Italija, kultūra bei įžymybėmis. Po studijų bus galimybė aplankyti Jungtines Valstijas, kur taip pat turėsiu progos susipažinti su veikiančiomis katalikiškomis mokyklomis.

– Kas jau padaryta ir ką planuojate artimiausioje ateityje?

– Manau, kad teks dirbti panašiai kaip ir su bažnyčia: pirmiausia statoma dvasinė, o tik tada reikalingas pastatas. Prašiau Šventąjį Tėvą Joną Paulių II suteikti apaštalinį palaiminimą visiems dirbantiems ir dirbsiantiems mokyklos darbininkams bei rėmėjams. Jis maloniai jį suteikė. O toliau eisim prie medžiaginių dalykų. Gimnazijos pastatas yra labai nugalimas ir pirmiausia teks jį remontuoti. Tuo pačiu metu teks ieškoti mokytojų... Tai ir visa kita nebus lengva, bet su Dievo pagalba, Švč. Dievo Motinos bei palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio, MIC, užtarimu bei geros valios žmonių pagalba eisim pirmyn...

– Jūsų žodis visuomenei, būsimiems auklėtiniams, tėvams, mokytojams?

– Tiems, kas dirba, dirbs bei mokysis, norisi linkėti palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio, MIC, žodžiais: "Mylėti Dievą ir Bažnyčią, mylėti artimą ir Tėvynę – tebūna tavo kiekvienos dienos mėlė, sparnai kilti į dorovę... Turime visokios rūšies mokytojų žmonių – inžinierių, advokatų, politikų, gamtininkų, tik stinga aukštos doros, tobulų, šventų žmonių. Be Dievo negali būti kalbos apie žmogaus dorinimą, jo auklėjimą... Šio aukščiausiojo idealo spindulių atokaitoje gema didvyriškos sielos, angelai žmogaus kūne, krikščioniškieji antžmogiai..." (AJM p. 257).

– Dėkojame už atsakymus ir linkime pasisemti daug teorinių ir praktinių žinių ne tik Italijoje bet ir Amerikoje, o grįžus – visa tai atiduoti Lietuvai, kaip kalbėjo palaimintasis arkivyskupas Jurgis: "Duok, Dieve, kad sudegčiau kaip žvakė ant altoriaus nuo darbo kaitros ir mėlės ugnies Tau ir Tavo Bažnyčiai" (Užr., p. 89).

Pokalbį organizavo ir parengė kun. K. Ambrasas, SJ

Marijonų gimnazijos Marijampolėje kuratorius bei administratorius kun. REMIGIJUS GAIDYS, MIC, (antras iš dešinės) su gimnazijos talkininkais prie vienuolyno

Ką veikėm, ką matėm?

Kiekvieną pavasarį, mokslo metams baigiantis, mokinius, tėvus, rėmėjus, visus lietuviškojo švietimo darbuotojus bei spaudą pasiekia puošnus leidinys "Mūsų mokykla" – Kanados liuanistinių mokyklų metraštis. Šiometinis (1995-1996), persunktas 1995 m. spalio 14-15 d., vykusių Vaikų šventės dvasia, išmargintas tos šventės prisiminimų rašinėliais, nuotraukomis bei pirmakynių piešiniais, savo išvaizda, nuotraukų gausybe paruošimu ir apimtimi (112 psl.) nedaug kuo skiriasi nuo prieš tai pasirodžiusių. Tai vaikų itin svarbi gyvenimo iškarpa, speciali dokumentacija, po daugelio metų liudysianti, kas čia ir kaip buvo daroma, kad lietuviškojo švietimo liepsnelės, vienur ryškesnės, kitur jau apsilpusios, neužgestų.

Leidinio turinys – penkios mokyklos ir Vaikų šventė. Įvadinis žodelis ir sveikinimas KLB švietimo k-jos pirmininkės Irenos Grabošaitės-Ross, kuri kviečia "apsvarstyti galimybes mokslo metų eigoje pasikviesti atitinkamų padėjėjų iš Lietuvos". Toliau – mokyklos, su jų vedėjų įvadiniais, vaikų rašinėliais, piešiniais, o svarbiausia – fotografijomis, kuriose parodytas namas praėjusių mokslo metų gyvenimas, užsiėmimai, švenčių renginiai. Meškiukas Rudnosiu-kas – neišsamių temų šaltinis – keliauja per visas mokyklas.

Pradeda Hamiltono Vysk. Motiejiaus Valančiaus mokykla, vadovaujama Onutės Stanevičiūtės, pasiekia tolimą Kalgario Vytauto Didžiojo mokyklėlę, kurios vedėja Nelė Astravičienė.

tikisi, kad vaikai kitą kartą galės dalyvauti Vaikų šventėje. Joana Adamonytė, Montrealio liuanistinės mokyklos vedėja, pasiūlydama, kad į darželį atėjo septyni nauji mokiniai ir kad suaugusiųjų grupėje yra 10 mokinių. Otavos Dr. Vinco Kudirkos mokyklai vadovauja Rūta Kličienė. Pasak jos, mokosi 10 mokinių, suskirstytų į tris grupes pagal amžių. Toronto Mairomio mokykla – didžiausia. Vedėjos Giedros Rinkūnaitės-Paulionienės pranešimu, ją lankė 214 mokinių, 28 mokėsi Aukštesniuosiuose liuanistiniuose kursuose. Dėstytojų (auklėtojų ir padėjėjų) yra 26. Be to, mokykloje dar dirba 6 dainavimo ir kanklių mokytojos, 3 – tikybos ir bibliotekos vadovės. Vaikų šventės skyrius – grynai iliustracinis: 49 nuotraukos, muz. Ritos Čyvaitės-Kliorienės Vaikų šventės sukurtos dainos "Daina iš širdies" faksimilė ir pabaigai Vaikų šventės konkursų laimėtojų pavardės.

Leidinyje pasigendame Londono, Ont. mokyklos, kuri buvo pavadinta Leonardo Eimanto vardu ir, Rasai Lukoševičiūtei-Kurienei vadovaujant, keletą metų labai gražiai veikė. Mokykla nebuvo pati mažiausia, ir nėra pagrindo manyti, kad ji užsidariusi, juoba, kad apie tai niekur nebuvo skelbta. O gi metraščio atžvilgiu tikra keistenybė: Rudnosiu-kas gyvas kone kiekviename puslapyje, o apie jo tėviškę Londoną – nė eilutės.

Paskaičius mokinių rašinėlius, kalbinių atžvilgiu geresnius ir blogesnius, susidaro betgi vienas teigiamas įspūdis, kad gana ilgoje raidoje nuo pirmojo skyriaus iki liuanistinių kursų baigimo, vaikų amžiaus ir liuanistinių žinių įsisavinimo poveikyje, tolydžio apsilpygina lietuviškais žodžiais reiškiamas angliskas mąstymas. O tai jau nuolatinio darbo, savos mokyklinės aplinkos ir mokytojų pastangų rezultatas.

Metraštyje išleido KLB švietimo komisija, finansiškai paremta KL fondo. Spaudai paruošė Valentina Baliūnienė, Irena Ehlers, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Viršelį Audros Paulionytės, Tom Lowe. Nuotraukos Daivos Pranaitienės ir Vyto Tamulaičio; Vaikų šventės ženklas – Vyto Čuplinsko. Mairomio mokyklos nuotraukos – Dainos ir Romo Puterių, G. Paulionienės. Spausdino "Dannaitis Associates Inc." Snk.

Vakariečių išdavystė – istorinė dėmė

Apie pabėgusių kazokų iš sovietinio fronto išdavimą 1945 metais Stalino karinėms pajėgoms rašė net keletas autorių

LEONAS BALTUŠIS

Apie kazokų išdavimą 1945 m. prie Linz'o, Austrijoje, ilgą laiką mažai kas žinojo, išskyrus anglų "Foreign Office" ir tuos, kurie patys tiesiogiai buvo įsivėlę į šią baisią tragediją. Šių žodelių autoriaus archyve yra beveik visos knygos apie XV kazokų korpusą.

Pirmoji knyga buvo išleista 1956 m. pavadinimu "Neužmirštama" (rus. – "Незабываемое") ir parašyta lt. N.N. Krasnovo. 10 metų atkalęjęs Sibire, 1955 m. pabaigoje buvo paleistas, nes buvo Jugoslavijos pilietis. Jo tėvas gen. mjr. N.N. Krasnov ir senelis atamas gen.lt. P.N. Krasnov buvo pakarti Lubiankos kalėjime 1946 m. Knygos išėjo dvi laidos rusų ir viena laida anglų kalba. Knygą autorių parašė per vieną mėnesį 1956 m. Stockholme. Vėliau emigravo pas savo žmoną į Buenos Aires, Argentinoje. 1957 m. KGB agento peršautas nuodinga kulka mirė, nors oficialiai tada buvo skelbiama, kad mirė širdies smūgio išūktas.

1962 m. Niujorke buvo išleista Kubanės kazokų generolo lt. V. G. Naumenko knyga "Didžioji išdavystė" (rus. "Великое Предательство"). Pats generolas – vienas iš nedaugelio išsigelbėjusių. 1963 m. Melbourne, Australijoje, buvusio I kazokų divizijos šimtininko (karinis laipsnis) Konstantino Čerkasovo buvo išleista knyga "Generolas Kononov". Tai trijų tomų knyga, bet šių eilučių autorius turi tik I-mą tomą. Įdomiai parašyta. Vakarietiniai kaip Stalino sąjungininkai, kurie pasižymėjo išdavikiška politika ir nežmonišku elgesiu išduodami nuginkluotus kazokus ir jų šeimas bei mažus vaikus Stalino sibiriniams lageriams.

Viena iš paskutiniųjų knygų "10 metų už geležinės uždangos" buvo parašyta lt. Boriso Ganusovskio ir išleista 1983 m. San Francisko mieste. Prieš tai ji buvo spausdinama rusiškame San Francisco laikraštyje ir, be to, išleista JAV Armijos kalbų mokykloje Monterey, Kalifornijoje. Autorius, būdamas 14 metų amžiaus kadetas, 1920 m. pasitraukė su barono gen. lt. P. N. Vrangelio armijos likučiais ir vėliau Jugoslavijoje baigė šios armijos karo mokyklą, nes Jugoslavijos ir Bulgarijos karaliai rėmė baltųjų judėjimą ir jų karinį pasirusimą. Knyga parašyta įdomiai ir intriguojančiai. Ypač įdomus skyrius "Jeigu mes būtume žinoję". Autorius, kaip Jugoslavijos pilietis, buvo išleistas į laisvę 1955 m. Pabuvęs trumpai Austrijoje, emigravo į JAV, kur vėliau dirbo kartu su a.a. gen. lt. St. Raštikiu.

Visos šios knygos skirtos aukoms nelemtos anglų politikos. Šiandien dauguma tų nelaimingų žmonių yra jau iškeiliai amžinybėn. Grafas N. Tolstojus savo "Victims of the Jalta" knyga atliko didelį darbą istorijai, ir todėl nenuostabu, jog anglų "The Sunday Times" savo recenzijoje paminėjo, kad ir jo giminitis Lev Tolstojus galėtų didžiulis knyga, kurios vienintelis tikslas buvo parodyti bolševizmo barbariškumą. Likusios keturios knygos tik ją pa-

pildo visa eile įdomių detalių ir faktų.

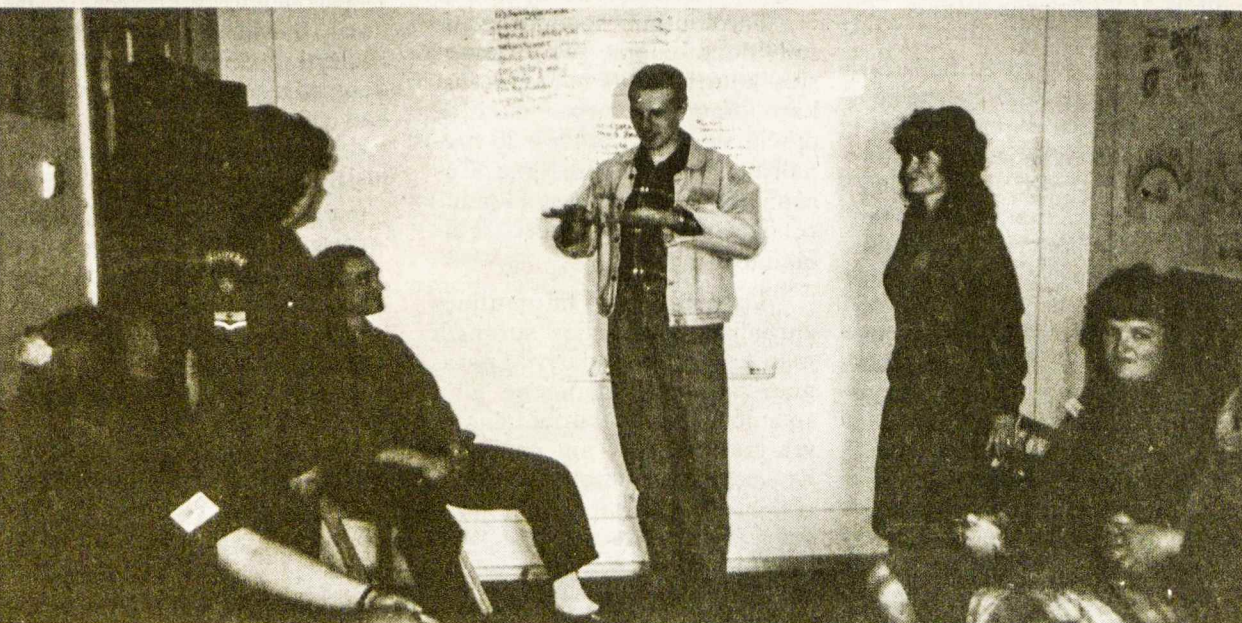
1941 m. birželio 22 d., 3.30 v.r. prasidėjo garsioji karinė operacija "Barbarossa". 207 vokiečių divizijos, talkinamos 50 suomių, vengrų ir rumunų armijų, 3200 km ilguoju frontu pradėjo naują "Blitz" karą prieš Sov. Sąjungą. Persigandęs V. M. Molotovas, priimdamas iš Vokietijos pasiuntinio Maskvoje grafo Werner von der Schulenburg karo paskelbimo notą, pareiškė: "to neužsitaravom".

Po Suomijos katastrofos Stalinas įsitikino Raud. armijos silpnumu, nes jis pats 1937-38 m. sunaikino beveik visą Raud. armijos elitą, jų tarpe maršalą Tuchačevskį, lietuvių gen. Uborevičių, gen. Putną ir visą eilę kitų. Tuo metu Stalinas labai bijojo Hitlerio.

Pirmasis rimtesnis pasipriešinimas vokiečiams įvyko dar Lietuvoje – prie Raseinių. Vokiečiams kelią pastoję kelios dešimtys rusų T-34 tankų. Vokiečiai greitai įsitikino, kad jų prieštankiniai pabūklai yra visai bejėgiai prieš šiuos nepaprastai gerus tankus. Vokiečių laimė antrą dieną rusai pasitraukė. Antrasis pasipriešinimas įvyko 1941 m. rugpjūčio 3 d. Pogosta rajone, Gudijoje. Majoro Ivano N. Kononovo vadovaujamas 436-tas pulkas, dengdamas 155-tos divizijos pasitraukimą, visiškai sumušė vokiečių priekinius dalinius. Divizija laimingai pasitraukė, bet mjr. I. N. Kononovo pulkas paliko vienai vienas prieš vokiečius. Įdomu tai, kad sumušti vokiečių daliniai priklauso gen. lt. grafo von Schenkendorff vadovaujamam korpusui, o rugp. 22 d. (lygiai 2 mėnesiai nuo karo pradžios) tas pats vokiečių generolas tapo viršininku mjr. Ivano Nikitič Kononovo ir jo pulko.

Minėtasis sovietų majoras gimė 1903 m. balandžio 2 d. Dono kazoko šeimoje Novonikalajevsko kaime. Savo karinę tarnybą pradėjo 1920 m. eiliniu raudonarmiečiu XIV kavalerijos divizijoje, I-oje kavalerijos armijoje, kuriai tada vadovavo vėliau žinomas savo dideliais ūsais maršalas Semion Budionys. 1924-27 m. mokėsi karo mokykloje, kurią baigęs tarnavo V kavalerijos divizijoje. 1935 m. įstojo į Frunzės vardo karo akademiją. Ją baigęs 1938 m. buvo paskirtas 436 šaulių pulko vadu. Dalyvavo Suomijos kare, kur už drąsą buvo apdovanotas Raudonosios žvaigždės ordinu. 1924-27 m. buvo komjaunuolis, o nuo 1927 m. iki 1941 m. rugp. 22 d. priklausė komunistų partijai. Taigi pagal biografiją atrodytų 100% bolševikas, bet toks jis nebuvo. Partija buvo reikalinga tik užsimaskavimui. II Pasaulinį karą baigė gen. mjr. laipsniu, apdovanotas visa eile vokiečių medalių, įskaitant Ritterio kryžių (vok. – Ritter Kreuz) ir XV kazokų korpuso istorijoje laikomas vienu iš dviejų kazokų herojų.

● Nepriklausomybė gali būti prarasta... ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebeapžadins. DR. J. GIRNIUS

Dvasinės pagalbos jaunimui centre Klaipėdoje surengtuose vadovavimo kursuose dalyvavo ir keletas policininkų. Kursams bei seminarams vadovavo kun. E. PUTRIMAS

! Lietuva su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu	
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai	
Nordland Express	1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8 Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties)
Darbo valandos:	nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.
Skyrius: North York	Town Press 164 Willowdale Ave, North York, Ont. (416) 222-4021
London	Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. (519) 657-1751
Montreal	Andrejs Vitols 1505 56th Ave., Lachine (514) 637-9102

Nemokamas siuntinių paėmimas	
Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga: pirmadieniais ir ketvirtadieniais	
St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais	
Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmasis mėnesio sekmadienis Windsor, Sarnia: antrasis mėnesio sekmadienis	
London: antrasis ir ketvirtasis mėnesio sekmadienis	
Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į Nordland Express su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovių mes užpildysime muitinės pareikimą, sąskaita bus jums pasiųsta.	
Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžiu Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamiltone	

JAV ir Kanados dolerių perdavimas	
4% plius \$20 pristatymas iki \$4,999	3% nuo \$5,000
Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:	
Siuntinys nr.1 10 kg miltų 10 kg cukraus 10 kg ryžių	\$50 (JAV \$38)
Siuntinys nr.2 12 litrų augalų alyvos (4x3 litrai)	\$36 (JAV \$27)
Siuntinys nr.3 4.5 kg vištinės buljonas	\$30 (JAV \$23)
Siuntinys nr.4 6 kg žemės nesūta sviestas (12x500 g)	\$34 (JAV \$26)
Siuntinys nr.6 20 kg cukraus (10x2 kg)	\$48 (JAV \$36)
400 g trispalvių kavos (2x200 g)	\$95 (JAV \$72)
Siuntinys nr.7 31 v. (vairus kanadiški produktai (20 kg)	\$65 (JAV \$49)
Siuntinys nr.8 17 v. (vairus kanadiški produktai (14 kg)	\$75 (JAV \$57)
Siuntinys nr.9 220 v. elektronis sildytuvas	

Lietuvos kankinių parapijos Mississaugoje veiklieji nariai ir narės, su Panevėžio vyskupu J. Preikšiu dalyvavę Kanados lietuvių katalikų centro suvažiavime Toronte. Pirmoje eilėje iš kairės: klebonas kun. J. Staškus, A. Kazanavičienė, vysk. J. Preikšas, C. Pakštienė, S. Bartusvičienė; antroje eilėje: J. Karasiejus, J. Andrusis (dabartinis KLK centro pirmininkas), F. Mockus Nuotr. R. Choromanskytės

Tarp Dzūkijos miškų ir smėlynų etnografinis Zervynų kaimas

Nuotr. D. Meliūno

Iš gydytojo užrašų (2)

Ar priimtinas nepagydomo ligo numarinimas – eutanazija?
Keletas autentiškų išgyvenimų

**MED. DR. LEONARDAS
POVILIJUNAS, Vilnius**

Ligoninėje

Už lango pavasaris. Gegužės mėnuo. Guliu lovoje. Pati negaliu apsisverti ant šono, be kitų pagalbos negaliu atlikti nė gamtos reikalų. Pro langą matau lengvo vėjelio supamas, žiedais apilpusias obelių šakas, mėlinu dangumi pamažu slenkančius baltus debesėlius. Tokiu laiku, kai buvau sveika, su vyru planuodavome kaip praleisime vasaros atostogas. Ar vyksim kur nors prie jūros, ar čia, Vilniuje, padirbėsime sode? Deja, dabar viskas pasikeitė. Aš jau keletą metų sergu nepagydoma liga. Kaskart man blogiau ir blogiau. Žinau, kad jau nebeapsveiksiu, bet mirtis lengvai neateina. Ji prieš save ligoniui siūnia skausmus. Suleidus narkotikų, skausmai sumažėja. Pradedu snausti ir tada susapnuoju kadaise prie jūros praleistas dienas. Rodos, kaitina karšta saulė, bangos ošia, nešamos į krantą maloniai vėsa, o aš guliu ant kranto, žiūriu į jūrą ir laukiu kažko nepaprasto. Atsibundu. Pro langą vėl matau žieduose paskendusius medžius ir vėl laukiu, bet dabar jau laukiu tik mirties.

Juk tai mano gyvenimo paskutinės dienos. Pačiame gamtos grožyje reikės palikti šį pasaulį. Negaliu ilgiau žiūrėti, ašaros užplūsta akis. Vėl uždeina skausmai. Jie kasdien didesni, vis skausmingesni. Jie prasideda kažkur stuburo apačioje, pradeda įpjauti, deginti vidurius, raizyti visą pilvą. Jau atrodo jų neišlaikysiu. Nuvargau besikan-kindama. Kad greičiau ateitų mirtis ir mane pasiimtų, bet ji neskuba, nes pakeliui daug tokių kaip aš besikančiančių ir jos belaukiančių.

Kartais laikraščiuose rašoma apie nepagydomo ligo neskausmingą numarinimą, kad tai užsienyje mėginama įteisinti, bet ar žmogus turi teisę savo gyvenimą tvarkyti ir pati ją sau atimti? Ne. Tą teisę turi tik vienas Dievas ir jei Jis nuspręs mane pasiimti, atsiųs man mirtį. Tikiuos tai įvyks greitai. (Iš vienos ligoinės dienoraščio).

Šio straipsnio autoriaus išgyvenimai

Štai jau savaitė, kai aš guliu infekcinėje ligoninėje. Man vėl pripažino Botkino ligą. Taip aš kasmet guliu po 1-2 savaites, o gydymo gelta išnyksta, ir aš išsirašau iš ligoninės pasveikęs. Šį kartą įvyko atvirkščiai. Prieš 9 dienas į ligoninę atėjau savom kojom, o dabar aš tiek nusilpau, kad nebegaliu pasidėti. Skausmų priepuoliui užėjus, man susidaro išpuolis, kad tai tulžies akmenų sukeltas skausmas. Terapeutai, infekcionistai tuo netiki, bet chirurgai užtikrina, kad tokius skausmus sukelia tulžies akmenys. Mane ant neštuvų perveža į miesto klinika.

Gydant, tulžies pūslės akmenys pašalinami kartu su tulžies pūsle, ir ligonis po operacijos pagyja. Pas mane procesas vyksta kitaip. Jei akmenys yra tulžies pūsleje, tai tik retais atvejais atsiranda skausmas, bet kai akmenukas išsina iš tulžies pūslės ir įstringa jos kaklelio

srityje siaurame latakė, tulžies pūslė mėgina stipriais raumenų susitraukimais tą kliūtį iš latakė pašalinti, ir aš juntu tuos ritmiškus pūslės susitraukimus, kaip didėjančius ir mažėjančius skausmus.

Niekas gamtoje nestovi vietoje ir mano tulžies pūslės akmenys prieina bendrą tulžies lataką ir įstringa ties jo siauriausia vieta, išėjime į 12-kapirštę žarną (ties papila), visai uždarydama lataką spindį ir neleidžia tulžiai patekti į žarnas. Įsigalėjo pastovi gelta su skausmais, su šalčio krėtimu, žymiu bendros būklės pablogėjimu. Tulžis, negalėdama patekti į žarnas ir atlikti savo naudingą darbo, patenka į kraują, nudažo kūną geltona spalva, o svarbiausia – veikia nuodijama organizmą. Patys tulžies akmenys sukelia skausmo priepuolius. Aš juntu didelį bendrą silpnumą, o nuolatiniai skausmai gelia, mane išpila šaltas prakaitas, netenku sąmonės. Įleidus narkotikų, skausmai sumažėja, bet neilgam.

– Kada gi mane numatote operuoti? – klausiu.

Ateina anesteziologai, apžiūri, bet operuoti dar manęs negali – aš labai apnuodytas tulžimi. Man nuolat į veną lašinami įvairūs skiediniai, kraujo pakaitalai, tačiau organizmas nepajėgia pasipriešinti intoksikacijai, ir mano būklė blogėja. Po kelių dienų palatos gydytojas, skyriaus vedėjas ir anesteziologas vėl apžiūri mane. Šį kartą galutinai nusprendžia, kad manęs jokių būdu negalima operuoti, aš per daug apnuodytas tulžimi, o panaudojus narkozės metu nuskausminančias medžiagas, mano organizmas dar daugiau apsinuodys, ir aš mirsiu ant operacinio stalo.

Aš visai silpnas, bet dar galiu suprasti, kad neišvengiamai artėju prie mirties, kad ta mūsų nuo vaikystės įsivaizduota vien iš skeleto kaulų susidedanti mirtis jau galanda dalgi ir triumfuoja. Ryt, poryt ji nukirs mane. Užėjus skausmams mane išpila šaltas prakaitas, ir aš nuostoju sąmonės. Suleidžiami narkotikai, skausmai sumažėja. Aš atgyju, bet kartu bijau to savo atgijimo, nes mano smegenyse kažkas darosi, matyt, jau ir jos apnuodytos tulžimi, nes man vis dažniau ir dažniau akys aptemdomos geltona uždanga, pro

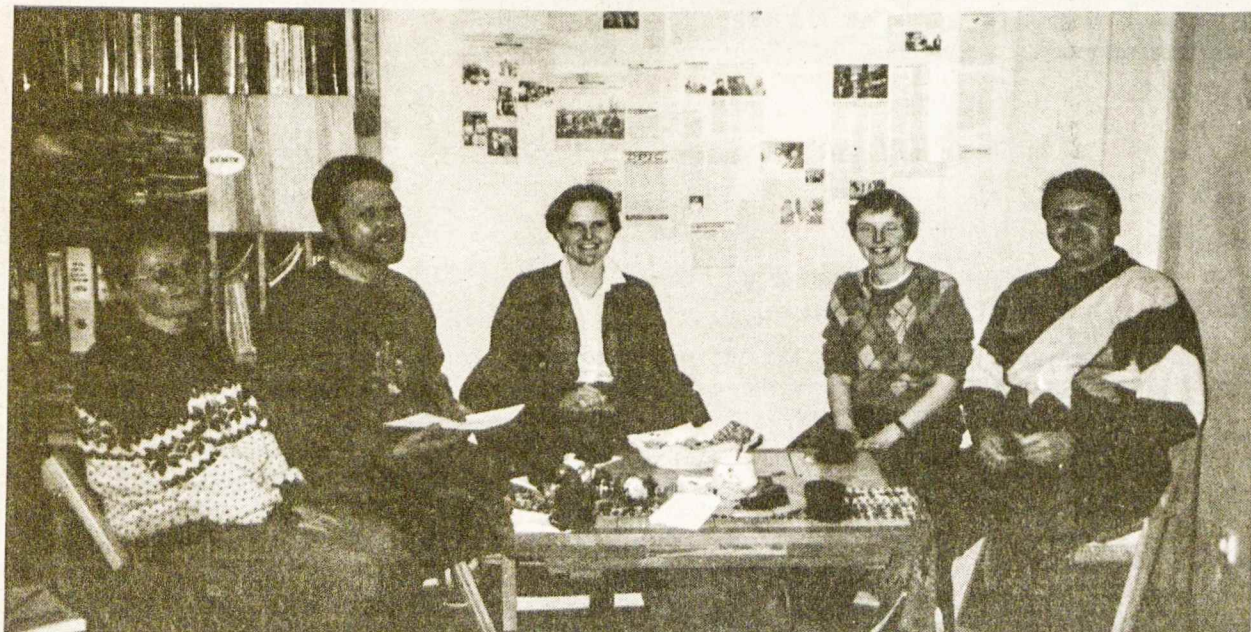
kurią rangosi gyvatės, kurios gelia į mano pilvą. Vėl suleidžiami narkotikai. Visą laiką man į veną lašinami įvairūs fiziologiniai, Ringerio skiediniai, kraujo pakaitalai. Nuo tų skiedinių man akyse geltona uždanga laikinai išnyksta, ir aš kartais galiu normaliai galvoti. Persvarstau savo gyvenimą. Man jau aišku, kad mirsiu, kad paliksiu gražią, mylimą žmoną, jau suaugusias dukteris, bet kaip palikti motiną? Ji akla, jai 90 metų. Ji ir dabar nežino, kad aš ligoninėje. Žinoma, ją prižiūrės žmona, dukterys. Suleisti narkotikai mane migdo, ir aš prisnūstu, o kai pabundu, matau, kad palata pilna gydytojų. Negaliu susiorientuoti, ar bendra vizitacija prasidėjo, ar ji baigiasi. Man prabudus, suleidžiamas morfinas, kad neaukčiau iš skausmo. Narkotikai pykina mane, bet po jų suleidimo aš nejučiu skausmo ir galiu geriau įvertinti savo būklę. Štai du atsiskyrę chirurgai: vienas vyresnis, kitas kiek jaunesnis žiūri į mane ir kalbasi. Man įleido švirkštą, todėl jiems atrodo, kad aš negirdžiu jų kalbos, nes esu užmigdytas.

– Man atrodo, sako jaunesnis, kad pas mūsų kolegą (atsseit mane) yra papilos sarkoma.

– Ne, sarkomos labai retai būna. Pas jį pati paprasčiausia karcinoma, nors mes visi sakom, kad pas jį tulžies pūslės akmenys. Koks skirtumas, ar ten karcinoma, ar tulžies pūslės akmenys. Pažiūrėk kokią sunki jo būklė. Aišku, kliūtis neleidžia tulžiai nutekėti į žarnas, o ar ta kliūtis dėl vėžio ar dėl akmenų, neturi reikšmės. Išėjus viena – mirtis. Manau, kad onkologiniam laikas pradėti rinkti užuojautai pinigų (aš tuo laiku dirbau Onkologinio mokslinio tyrimo institute OMTI).

Aš akyse geltonos uždangos nematau, matyt, įvairūs man leidžiami skiediniai šiek tiek sumažina mano apnuodijimą, nes mano protas aiškus. Sakoma, kad prieš mirtį ligonis pagerėja. O kodėl man kitaip negu kitiems? Gal ir aš paskutinį kartą prieš mirtį stipresnis? Svarbiausia, aš galiu galvoti. Mirti nebaisiu. Jei nieko nedarysiu, ryt ar poryt manęs nebebus, bet kas bus su mano motina? Kaip ji mano mirtį išgyvens? Jos pa-

(Nukelta į 7-tą psl.)

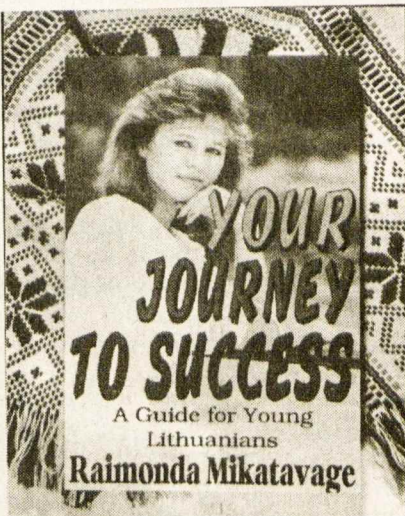
Dvasinės pagalbos jaunimui centre Klaipėdoje. Iš kairės: ILONA JONUTYTĖ – reikalų vedėja, RIČARDAS LIŠKAUSKAS (Kanada) – direktorius, INDRE ČUPLINSKAITĖ (valdybos narė), dr. RASA MAŽEIKAITĖ (Kanada) – viešnia, kun. EDIS PUTRIMAS (Kanada) – centro valdybos narys

Geri patarimai mūsų jaunimui

“Your Journey to Success”. A Guide for Young Lithuanians.
Leidinio autorė – Raimonda Mikatavagė

Paskutiniame dešimtmetyje Šiaurės Amerikoje sparčiai paplito naujas literatūros žanras “self-help”. Šiuos asmeninio tobulinimosi leidinius pradėjo rašyti psichologai, pedagogai, norėdami suprasti eiliniam skaitytojui neapčiuopiamą arba neprieinamą literatūrą, kuria pasinaudotų sprendžiant asmenines problemas. Vėliau prie šios srovės prisidėjo verslo ir kitų sričių žinovai, patys ieškoję ir norintys kitiems perduoti žinias, kaip surasti sprendimus visokiems gyvenimo klausimams, svarbiausia – kaip atrasti kelią, planuoti ir kopti į pasisekimo viršūnes. Tokių knygų yra daug ir labai įvairių.

1996 m. pavasarį į šio žanro gretas įsiriškio lietuvaitės Raimondos Mikatavagės parašyta knyga “Your Journey to Success: A Guide for Young Lithuanians”, išleista Hampstead, Maryland (Melodija Books). Autorė, gimusi Kaune 1962 metais, atvyko į JAV su patėviu teisininku Zigmū ir motina dr. Danute Butkais. Baigusi farmacijos mokslus, sukūrė šeimą pradėjo savarankišką gyvenimą, bet nepamiršo ir savo tėvynainių. Jos knyga skirta 18-30 metų

Spauda pirmose kovos linijose

Paminėta pasaulio spaudos laisvės diena

1996 m. gegužės 3 d. pasaulyje paminėta spaudos laisvės diena. Ta proga paskelbtame Jungtinių tautų organizacijos generalinio sekretoriaus Boutros Ghalio kreipimesi pabrėžiama, kad žurnalistai pirmieji rizikuoja gindami visas laisves, kurias gina Jungtinių tautų organizacija. “Ši organizacija visada rėmė ir remia nepriklausomą ir pliuralistinę spaudą, garantuojančią laisvą informaciją ir keitimąsi idėjomis tarp tautų ir tautose” – rašo generalinis JT sekretorius.

1995 m. žuvo 51 žurnalistas. Žuvę ar nužudyti jie gyvybę sumokėjo už savo pareigos atlikimą arba už savo nuomones. Šią statistiką paskelbė tarptautinė organizacija “Reporteriai be sienų”. Trys ketvirčiai žuvusių žurnalistų tenka Afrikai. Vien Alžirijoje jų buvo 22. Be to, praėjusiais metais pasaulyje buvo kalinami 386 žurnalistai. Itin persekiojama spaudos ir žodžio laisvė Azijoje: Kinijoje, Burmoje, Vietname. Afrikoje žurnalistai kalėjimu baudžiami Etiopijoje, Nigerijoje, Drambliakaulėje. Artimuosiuose Rytuose žurnalistai nuolat įkalinami Sirijoje, Alžirijoje ir Tunisijoje. Vien Turkijoje kalinami daugiau kaip 100 žurnalistų.

Organizacija “Reporteriai be sienų” išsakė savo susirūpi-

amžiaus jauniems lietuviams, kuriems ji duoda praktiškus patarimus.

R. Mikatavagė domisi gyvenimu Lietuvoje, supranta, kad lietuviams komunizmas padarė didelę ekonominę ir dvasinę žalą. Dabar jiems yra sunku orientuotis staigiai atgavus laisvę greit besikeičiančiose sąlygose. Reikia pakeisti seną galvoseną, senus įsitikinimus ir elgseną. Autorės manymu, ekonominis atkurtas neįmanomas, ypač jaunesnei kartai, be dvasinio-emocinio supratimo atsigaivimo.

Savo knygoje autorė aiškina vertybių, įsitikinimų ir apgalvotų pasirinkimų svarbą. Septynerius metus rinkusi žinias iš savo patirties ir plataus skaitymo žymiųjų šios srities autorių. R. Mikatavagė aiškiai ir draugiškai pataria kaip įgyvendinti savo svajones, kaip pakeisti neigiamą galvoseną, įpročius, kaip tvarkyti savo asmeninį ir profesinį gyvenimą, kaip siekti dvasinio pasitenkinimo. Tekstas pajaurintas temoms pritaikytas anekdotais bei įsimintiniais posakiais, ištraukomis iš populiarių dainų.

1996 m. leidykla “Šviesa” Kaune išleis šią knygą lietuvių kalba (tiražas – 5.000). Ją galima užsisakyti anglų kalba, krepiančią “Melodija Books”, P.O. Box 689, Hampstead, MD 21074 (FAX 410-374-3569). Kaina \$19 (kan.), \$14.95 (JAV).

Ir Šiaurės Amerikoje, ir Lietuvoje augančiam studentų amžiaus jaunimui bendrimo ir aiškaus nusistatymo kelias dažnai būna miglotas, sunku rasti draugišką žiburį. Jiems visiems šis leidinys bus labai naudingas, kantrus patarėjas. RSJ

Zarasų Švč. Mergelės Marijos dangun ėmimo parapijos šventovė 1995 m. Nuotr. G. Kurpio

Retų atodangų šiupinys (4)

V. A. JONYNAS

Kas tie lapėlaižiai?

“Dabartinės lietuvių kalbos žodynas” (1954) aptaria “voverušką” trumpai ir aiškiai: *voveruška*: 2. geltonos spalvos valgomas grybas; gaidelis, rudukė (cantharellus). Kitur dėl to “cantharellus” kilmės kalbininkai, pasirodo, susiima už atlapų. Savo knygoje “The Book of Babel” Nigel Lewis rašo:

“Linacius davė voveruškoms lotynišką pavadinimą “cantharellus cibarius” – mažytė taurelė, naudojama vien pietų metu, valgant. Pasak kalbininkų Bloch ir Dauzat, prancūziškasis pavadinimas “chanterelle” yra atkeliavęs iš to Linacius termino XVIII šimtmečyje. Kalbininkas Wesson tačiau nurodinėja... kad Jean Baudin savo veikalė “Historia plantarum universalis”, parašytoje apie 1600 metus, mini “chanterelle” kaip dažnai vartojamą žodį rytinėje Prancūzijos dalyje, Montbelliard apylinkėse.

Rusiškai voveruškos yra “lišički”.

Lietuvoje, matyt todėl, kad tų grybų spalva rusva ir kad savo forma jie primena taurelę, vadinami LAPĖLAIŽIAIS, lapių “aplaizom”. (Lapės, panašiai kaip voverys, ēda grybus ir, galimas dalykas, jos gali kartais išlaizyti juose likusį lietaus vandens; įtikima taip pat prielaida, kad grybas įgavęs rusvą spalvą todėl, kad lapė bus jį lytelėjusi).

Latvijoje mes įsakam į naują asociacijų orbitą, nes jiems tai “gailenė”, nuo žodžio “gailis” (lotyniškai gallus). Tai vėl užuomina į rusvumą (paukščio plunksnų spalvą), bet taip pat ir sugestija į gaidžio skauterę, į kurią panaši grybo forma. Olandų (hanekam), italų gallinacio, vėlgį yra su aiškiai užuominom į skauterę”.

Taip samprotauja Nigel Lewis savo veikalė “The Book of Babel. Words and the Way We See Things”. NY, Viking, 1994. Reikia pripažinti, kad jis neaužia nieko iš piršto. Nors neapitkom “lapėlaižis” mokykliniame “Dabartinės kalbos žodyne”, jis yra “Didžiamajame”.

Du apgailestavimai apninka lietuvių, skaitant Nigel Lewis veikalą. Visų pirma tai, kad gražusis “lapėlaižis” yra vienintelis lietuviškas žodis, minimas knygoje. Latviai yra gavę kur kas daugiau erdvės. Taip pat nuostabiai spalvingi kvebekiečiai – quebecois. Kitas dūris į paširdį yra tas, kad pasidairę savojoje raštijoje pasigendame ko nors panašaus į Nigel Lewis studiją. Kodėl?

Kaip išmokyti dainuoti lietuviškai

Maureen Forrester yra plačiai žinoma šviesi moteris ir kultūringa dainininkė. Paklausta, kaip įnai įstengia atsiminti įvairių tekstų žodžius ir dar dainuoti 26-šiom kalbom, įnai pasiaiškino maždaug taip:

“Aš pažįstu nemažai žmo-

nių, kuriems yra labai sunku įsiminti tekstą. Aš jiems tada sakau: jūs tikriausiai nebandot asocijuoti dalykų. Nemėginkit prisiminti garsų, galvokit apie poetinę tiesą. Įsiminkit ką sakojums poezija, ir tie žodžiai nebeužsimirs”.

Matot, aš daugumoje atvejų išmanau apie ką aš dainuoju. Žinia, aš kalbu prancūziškai, kadangi esu gimusi Montrealyje ir pagaliau įsikūriau labai prancūziškame kvartale. Ispanų ir italų kalbos nesunkios, ir esu pramokusi gana gerai vokiškai. Bet kai dainuoju dainas lietuviškai, tai ne taip paprasta. Žmonės visada klausia mane, kaip aš pramokau lietuvių kalbos.

Aš jiems aiškinu, kad kai man prirėkė išmokyti vieną dainą tąja kalba, Lesia Zubrack, kanadietė dainininkė, kuri yra lietuvių kilmės, nusivedė mane į vieną mažą bažnytelę ir supažindino su tokiu nedidoku kunigėliu. Jis buvo maždaug penkių pėdų aukščio ir atrodė kaip Kalėdų senelis su sruoga žilų plaukų. Jis man tarė: ‘Pasakyk man, brangute, o kiek tau reikia išmokyti tų eilučių?’ Aš pasakiau: ‘Aštuonias’. Tada jis pasilenkė ir ištraukė butelį namie gaminto vyno, ir du stiklus. ‘Už kiekvieną gerai ištartą eilutę, – tarė jis, aš duosiu tau stiklą vyno’. Aš išmokau tarti lietuviškai labai greit. Vynas buvo nuostabus.”

(JUNE CALWOOD'S NATIONAL TREASURES. Vision T.V. Toronto, Stodard, 1994.

RASA M. RENKAUSKAITĖ-VARR, B.A., B.Sc., A.A.M., M. Ed., dukte torontiečių Donato ir Tatjanos Renkauskų, gimusi S-te Marie-Aux-Mines, Prancūzijoje, baigė Toronto lietuvių Maironio mokyklą, lankė Loretto ir baigė Runnymede gimnaziją Toronte. Mokėsi Toronto konservatorijoje smuiko klasėje ir baigė ją su pagyrimu. Priklausė “Vyčio” sporto klubui, jūrų skautėms ir tautinių šokių grupei. Baigė 4 metų meno mokyklą (OCA). 1970 m. įsigijo B.A. laipsnį Guelph un-te. Toliau tęsė studijas Toronto medicinos fakultete ir 1973 m. įsigijo B.Sc., (Art as Applied to Medicine). Dirbo 1973-1980 m. konsultante Toronto un-to medicinos fakultete. Nuo 1980-1986 m. buvo Toronto General ligoninės direktore (Medical Art and Photography skyriuje). Nuo 1986 m. dirba savo įstaigoje. 1995 m. lapkričio 19 d. įsigijo M. Ed. laipsnį Eastern un-te, New Mexico, ir tęsia mokslą siekdama daktarato (D. Ed.)

● Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais – ne tik Zalgiriu, bet ir Kražiais.
DR. J. GIRNIUS

Tautinio ansamblio žydėjusi veikla

Andriaus Mirono redaguotas leidinys apie pokario metais Vokietijoje veikusių meno vienetą "Lietuvių tautinį ansamblį"

IGNAS MEDZIUKAS

Knygos pratarinėje jos redaktorius Andrius Mironas rašo: sutelkti į stovyklas laukti grįžimo į laisvą tėvynę arba emigruoti į svetimus kraštus dainos ir tautosakos gerbėjai bei mylėtojai pradėjo burtis į meno vienetus. Tarp jų iškilo ir "Lietuvių tautinis ansamblis".

Dar karui vykstant, Berlyne gyvenantieji lietuviai sudarė vyrų oktetą. Čia įvyko ir pirmieji pasirodymai, taip pat artimesnėse lietuvių darbininkų gyvenamose vietovėse. Frontui artėjant, jie išsikėlė prie Coburg'o. Čia kilo sumanymas steigti "Lietuvių tautinį ansamblį". Iš tikrųjų tik po Vokietijos kapituliacijos 1945 m. vasarą Bamberg'o stovykloje buvo sudarytas šio ansamblio branduolys. Žymiausi iniciatoriai buvo kompozitorius bei choro dirigentas Stepas Sodeika ir dramaturgas režisierius Gasparas Velička. Jie prikalbino Albertiną Lickūnaitę, tautinių šokių vadovę bei mokytoją ir pakvietė Kauno valstybinio baleto šokėją Juozą Ambrazą šokio technikos instruktorium. Kolektyvo administratorium buvo Kęstutis Miklaševičius; jam pasitraukus – Andrius Mironas.

Tuojuo buvo pradėtas repetuoti Gasparo Veličkos parašytas veikalas "Kur namas mūs" (vėliau pavadintas "Nemunas žydi"). Bet čia buvo netinkamos gyvenimo ir veiklos sąlygos. Iš čia pavyko persikelti į Wiesbaden'o DP stovyklą. Čia ansamblis ėmė dažniau koncertuoti lietuviams, apsilankydamas kitose stovyklose. Pamažu kolektyvas tobulėjo ir tapo reprezentacinio lietuvių meno vienetu.

1945 m. rugsėjo mėnesį Tautos šventės proga buvo surengta "Atsisveikinimo" premjera, kuri turėjo didelį pasisekimą. Su šiuo veikalu ansamblis pradėjo gastroles Bavarijos lietuvių stovyklose.

Po dviejų mėnesių įtempto darbo, 1946 m. vasario 16 d. minint nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, buvo veikalas "Nemunas žydi" premjera Wiesbaden'o stovyklos scenoje. Tai dviejų veiksmų scenos veikalas, muzikinė pjesė.

Po to ansamblis susiruošė į antrąją gastrolinę kelionę po Bavariją, lankydamas ten esančias lietuvių stovyklas. Savo pasirodymais žavėjo ir kitų tautybių žiūrovus, taip pat amerikiečių karius. "Lietuvių tautinis ansamblis" nepasitenkino amerikiečių zona. Gavęs leidimus, do mėnesius lankėsi britų zonos lietuvių stovyklose.

Ansamblis religinių koncertų repertuare turėjo daug žymių pasaulinio masto kompozitorių kūrinių. Būdamas Wiesbaden'e, "Lietuvių tautinis ansamblis" įtemptu darbu ir ryžtu pasiekė aukšto kono profesinio meninio lygio.

Išskėlus Wiesbaden'o stovyklos gyventojus į Kassel'io miesto ribose buvusią stovyklą, ansamblis pasirinko Selingensstadt'o stovyklą. Bet čia irgi neturėjo minimalių gyvenimo ir darbo sąlygų. Tik vėliau, pastatius naują baraką, ansambliečiai pasijuto šiek tiek erdviau.

Prieš operaciją

Nejaugi jau pasiekei krantą,
Trapus mano, vargas luote?
Nejaugi tik šitiek man lemta?
Nejaugi tik tiek atmatuota?

Dar vakar atrodė tas kelias
Toks didelis, tolimas, ilgas...
O šiandien – lyg vėtroj žvakelė,
Vaitojanti, lūžtanti smilga.

Atrodo, nebuvo čia ryto,
Ne buvo alyvų žydėjimo,
Į amžiną kalną tarytum
Pavargėliaiėjome,ėjome...

Ir nešėm gyvenimą pilką,
Apgaulėm išgražintą, tuščią...
Ir niekam nei keista, nei ilgu,
Jei niekad manęs nebebus čia...

Angelė Lukšėnienė,
Toronto, 1996 m.

Ansambliečiai dirbo, kiek galėjo. Ansamblis vykdavo kitur koncertuoti, sugebėjo parodyti "Atsisveikinimo" spektaklį. Tačiau ansamblis patyrė smūgį, kai į Hanau stovyklą persikėlė režisierius G. Velička ir choro dirigentas Stepas Sodeika, o prie jų prisidėjo ir kai kurie kiti. Tikėtasi, kad iš ten jie lengviau pateks į JAV. Pagaliau prasidėjo platesniu mastu emigracija ir ansambliečiai išsikirstė į įvairias pasaulio šalis, daugiausia į JAV.

Knygoje pateikiamos žymesnių ansamblio veikėjų biografijos. Taip pat mestas žvilgsnis į daugelį ansamblių – kas su jais įvyko po 50 metų. Parinkti iš spaudos puslapių atsiliepimai apie ansamblį. Čia suminėti ir svarbesni svetimaučių, anglų ir vokiečių kalbomis, atsiliepimai apie ansamblį, pateikiamas ansamblio narių sąrašas.

Pilnesniam vaizdui susidaryti įdėti tekstai G. Veličkos dviejų veiksmų muzikinio veikalas "Nemunas žydi", to paties autoriaus dviejų veiksmų ir vieno paveikslų pjesė "Žmonės prie vieškelio" tekstas ir veikėjai. Pateikiamas G. Veličkos montažo "Atsisveikinimas" trumpas turinys ir veikėjai, ansamblio viešų pasirodymų tremtyje chronologinis sąrašas.

Suminėtos ir ansamblio atliktos gastrolės, kurių buvo vienuolika, taip pat ir lankytos vietos. Pagaliau yra skyrus "Mūsų mirusieji", išskievi į Anapus. Jie daug prisidėjo savo

pastangomis kad tautinis lietuvių menas būtų gražiai atstovaujamas. Pagaliau yra sužymėti šį leidinį parėmusieji. Įdėtas ir žemėlapis, kuriame matyti ansamblio gyventojų lankytos vietovės. Tekstui pailiustruoti įdėta daug nuotraukų. Gaila, kad jos nelabai ryškios.

Per pusę šimtmečio daug kas pasikeitė. Jei kai kurie ansamblio dalyviai dar yra gyvi, tai dažniausiai metų naštos slegiami ir ligų kamuojami. Bet viena ansamblio žvaigždutė dar nenušleido: tai Stasė Klimaitė Pautienienė-Šimoliūnienė, kuri Los Angeles scenoje gražiai reiškiasi ir publikos mielai sutinkama.

Knygos redaktorius Andrius Mironas, mums pažįstamas kaip gabus novelistas, įdėjo daug darbo ištraukdamas iš užmaršties daug vertingos medžiagos. Teisingai jis daro išvadą, kad išvietintieji lietuviai pasirinko kultūringą ginklą kovai prieš tautos pavergėjus. Tegul išsipildo jo pageidavimas – pateikti vaizdą šių dienų Lietuvos jaunimui, ypač dainuojantiems ir šokantiems folkloriniuose ansambliuose, priminti su koku pasiryžimu pasitraukusieji nuo komunistinio siaubo dirbo, keliavo, dainavo, vaidino ir šoko pabėgėlių stovyklose ir svetimtaučiams.

ŽYDĖJUSI VEIKLA. Lietuvių tautinį ansamblį prisimenant po 50 metų. Išleido "Lietuvių tautinio ansamblio" veteranai. 1955 m. Redaktorius – Andrius Mironas. Tiražas – 150 egzempliorių.

Iš gydytojo užrašų

(Atkelta iš 6-to psl.)

likti aš negaliu. Dėl jos aš privaleu gyventi.

Po morfijaus injekcijos mano skausmai aplyta. Pasiryztu kaip skęstantis griebtis šiaudų ir pradėdu iš visų jėgų nežmoniškai šaukti, net užsimerkiu bešaukdamas. Lankytojai, suspietę prie durų, atkreipia į mane dėmesį. Pirmiausia ateina profesorius, pačiupinėja pulsą, kažko mane klausia, bet aš užsimerkęs į jį nežiūriu, jo neklausau, tik šaukiu.

Kai pramerkiu akis, matau šalia manęs stovi skyrusias vedėjas, anesteziologas.

Profesorius įsako:
– Plaukitės ir kuo greičiausiai operuokit! – Skyrusias vedėjas bando aiškinti, kad aš silpnas, užnuodytas tulžimi.

– Operuokit kuo greičiausiai, – griežtai pakartoja profesorius.

Deja, jau to profesoriaus nebėra gyvo.

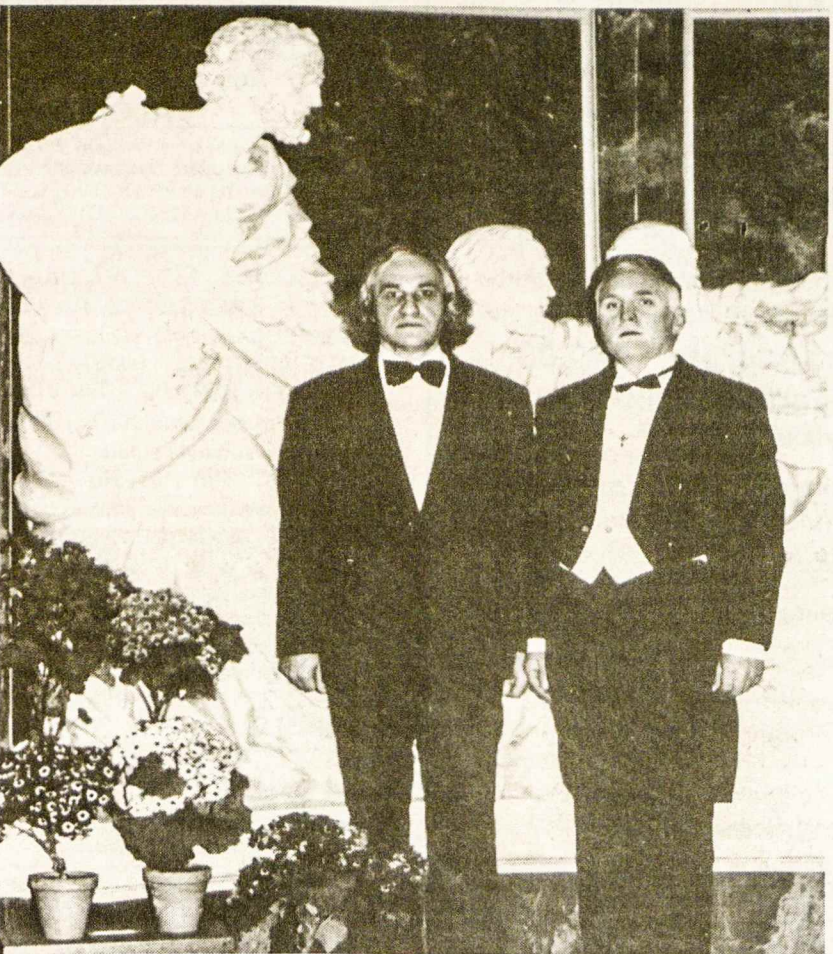
Palata ištuštėja. Lankytojai išėjo, o aš laimingas, kaip niekad anksčiau. Mane operuos! Man dar yra galimybė išlikti gyvam. Mane perkelia ant vežimuko, vėš į operaciją. Aš jau nebešaukiu, bet man silpna ir aš vėl nustoju sąmonės. Sąmonė

atgaunu koridoriuje prie operacinės. Esu perkeltas ant operacinio stalo. Neprisimenu, ar mane rišo ar apklojo, tik prisimenu – po injekcijos krentu stauga kažkur į bedugnę.

Po operacijos prasidėjo sunkus gijimo tarpsnis. Po operacijos skyrusias vedėjas žmonai pasakė: yra tik 1% tikimybė, kad pasveiksiu, nes būklė sunki. Išsivystė baktericidinis šokas, o vėliau kitos komplikacijos, bet galų gale geros mano kolegų ir mano artimųjų priežiūros dėka aš pasveikau.

Dėl sunkios būklės aš jau buvau pasmerktas mirti. Jei būtų įteisintas eutanazijos principas, mano žmona, dukterys, matydamos mano skausmus, o ir aš pats galbūt būtuome sutikę, kad būčiau lengvai be skausmo numarintas. O tai būtų buvęs didelė klaida. Štai nuo to laiko praėjo 17 metų, o aš jaučiuosi sveikas ir darbingas.

Teisus buvo Lietuvos Sveikatos apsaugos ministeris dr. A. Vinkus, 1995. V. 5 sakęs, kad eutanazija Lietuvoje netoleruotina ir turbūt niekada nebus toleruojama, nes galimos klaidos. Kaip rodo mano atvejis, įsivaizduojamas nepagydomas ligonis, energingai, radikaliai gydant, pasveiksta.

Muz. ALOYZAS JASIULIONIS (kairėje) ir sol. ALEKSA BELANAS, garsiajuosieji jamžinė Mišias, skirtas Šv. Tėvo Jono Pauliaus II viešnagai Lietuvoje prisiminti

Dalis Lietuvių operos choro ir sol. V. NOREIKA koncerte 1996.IV.28 Marijos aukštesniosios m-los salėje, Čikagoje. Žemiau iš kairės solistės A. CICEŅAITĖ, V. SAGAITYTĖ, dirig. J. GENIUŠAS, sol. V. NOREIKA, rež. G. ŽILYS, sol. S. MARTINAITYTĖ ir kt.

Nuotr. Z. Degučio

Operų ir operėčių popietė

A. ŠMULKŠTIENĖ

Čikagoje būna daug gražių renginių. Kartais norėtusi būti net keliuose jų iš karto! Džiaugiamės jais ir esame dėkingi jų rengėjams. Bet koncertas, įvykęs 1996 m. balandžio 28 d. Marijos aukštesniosios m-los auditorijoje, buvo tikrai net ir Čikagai kitiškas. Jį rengė Lietuvių opera kartu su Kauno Valstybinio Muzikinio teatro dainininkais, baleto šokėjomis ir orkestru, talkinusiems prieš savaitę statytojui K. V. Banaičio operoje: "Jūratė ir Kastytis".

Koncerte buvo atlikta net 31 įvairių operų bei operėčių ištrauka! Koncertas buvo pradėtas J. Strauss'o operetės "Šikšnosparnis" uvertiūra, kurią atliko Kauno Valstybinio Muzikinio teatro orkestras, diriguojamas maestro Juliusas Geniušas. Skambant šios mėgstamos uvertiūros garsams, visa salė buvo pagauta linksmos, giedros nuotaikos. Kai kurie tiesiog lingavo į taktą, lyg šokdami kadaise šoktus Strauss'o valsus...

Šioje dalyje buvo atlikta 14 įvairių operėčių ir amerikiečių "musicals" ištraukų. Programą atliko solistai iš Kauno: Violeta Sagaitytė, Gediminas Maciulevičius, Benjaminas Želvys, Danutė Dirginčiūtė, Mykolas Rekys, Aušra Cicėnaitė, Vaidas Vyšniauskas ir baleto šokėjos. Nuostabiai skambėjo tos visų mėgstamos operėčių melodijos, atliktos puikiųjų Kauno Valst. Muzik. teatro solistų vyrų ir moterų, aukštų, lieknų, gražiabalsių, grakščių. Vyrų su frakais, o moterys su balinėmis suknėmis iš operetės vaizduojamų laikų atrodė labai iškilmingai, puošniai ir nukėlė į romantiškus praeities laikus. Šoko ir baleto šokėjos, pasižymėjusios ypatingu dailumu ir grakštumu. Publika žavėjo ypač nuolatinis melodijai pritaikytas judesys, gyvumas. Šoko ne tik baleto šokėjos, bet ir solistai. Visi jie buvo puikūs, bet ypatingai dėmesin įstrigo A. Cicėnaitė ne tik savo balsu, jaunatvišku grakštumu, bet ir vaidyba.

Antroje dalyje girdėjome ištraukas iš J. Strauss'o "Čigonų barono" ir "Šikšnosparnio", iš G. Bizet "Carmen", W. A. Mozart "Figaro vestuvės" (Jie programoje rašo "Figaro vedybos"), iš G. Verdi "La Traviata" ir kt. Sol. Virgilijus Noreika padainavo Barinkajaus ariją iš "Čigonų barono" (J. Strauss) ir a cappella "Oi laukiau laukiau

Šio Kauno Valstybinio muzikinio teatro solistų, baleto šokėjų, orkestro ir Lietuvių Operos choro koncertu. Girdėjosi balsų, kad kitais metais ir vėl lauks Lietuvių Operos spektaklio ir atvažiuojančių jai talkinti svečių iš Lietuvos.

Publika yra dėkinga Lietuvių Operai ne tik už milžiniškas pastangas iškilmingai atšvęsti 40-mečio sukaktį, pastatant K. V. Banaičio "Jūratę ir Kastytį", bet ir už suruoštą taip įspūdingą svečių atsisveikinimo koncertą.

Publika yra dėkinga Lietuvių Operai ne tik už milžiniškas pastangas iškilmingai atšvęsti 40-mečio sukaktį, pastatant K. V. Banaičio "Jūratę ir Kastytį", bet ir už suruoštą taip įspūdingą svečių atsisveikinimo koncertą.

Atsiųsta paminėti

Vladas Kazlauskas, KOVOS DVASIA, 280 psl. ir viršeliai. 1941-1953 m. laikotarpio įvykių ir kovų aprašymai, pailiustruoti kai kurių dalyvių nuotraukomis. Redagavo E. Voveraitienė, išleido Lietuvos karo akademija, Šilo 5A, 2055 Vilnius, spausdino politechnikos mokyklos spaustuve. Tiražas 2500 egz. Kaina nepažymėta.

VILTIS, nr. 1, vol. 56, žurnalas anglų kalba folklorui ir tautiniams šokiams, 12 psl. ir viršeliai. Red. A. P. Durtka, jr., 1110 N. Old World Third St., Suite 420, Milwaukee, WI, USA.

LITUANUS, nr. 1, vol. 42, 1996, trimėnesinis menų ir mokslo žurnalas anglų kalba, šio nr. redaktorius Antanas Klimas. Administracija: Lituauus, 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629-2913, USA. Metinė prenumerata \$10 (JAV).

VARPAS, nr. 30, 1995, kultūros žurnalas, 208 psl. ir viršeliai. Red. Ant. Kučys, leidžia Varpinių filiterių draugija. Administratorius – Grožvydas Lazauskas, 208 W. Natoma Ave., Addison, IL 60101, USA. Atskiro nr. kaina \$5.

Julius Keleras, SAUJA ME-DAUS. Eilėraščiai. Iliustracijos Vilniaus Kelero. Dailininkas R. Orantas, techninė redaktorė D. Tunkevičienė, maketavo D. Kavaliūnaitė. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Tiražas – 500. Vilnius, 1995 m., 62 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Sol. Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė, dramatinis sopranas, su pianistu Robertu Mockumi gegužės 5, sekmadienį, surengė Motinos dienos skirtą koncertą "Pavasario balsai". Šis koncertas Čikagos ir Lemonto lietuvių kolonijų motinoms įvyko Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje.

Poeto Henriko Radausko (1910-1970) gimimo aštuoniadešimtpenkmetis Vilniuje buvo paminėtas 1995 m. pavasarį, o prieš Kalėdas Lietuvos rašytojų klube Vilniuje specialiu kūrybos vakaru "Aš nestatau namų..." buvo prisiminta ir jo pirmoji poezijos rinkinio "Fontanas" (1935) šešiasdešimtmečio sukaktis. Prof. Viktorija Dajoutytė skaitė pranešimą "Jurgis Baltrušaitis Henriko Radausko gyvenime". Atsiminimai dalijosi išėjvyjos atstovai literatūrologas Algirdas Titus Antanaitis ir poetas Kazys Bradūnas. H. Radausko eilėraščius skaitė aktorius Laimonas Noreika.

Dail. Liucijos Aniūnaitės-Kryževičienės akvarelės ir gobeleno parodą JAV Klvlando lietuviams Dievo Motinos parapijos salėje 1995 m. spalio 29 d. surengė "Giedros" korporacijos valdyba ir jos pirm. Violeta Žilionytė-Leger. Gausūs parodos lankytojai žavėjosi viešnios iš Vilniaus "Lietuvos žiedų" akvarelės rinkiniu ir gobelenais, turinčiais Lietuvos gamtos bei istorijos motyvus. Dail. L. Aniūnaitė-Kryževičienė, 1964 m. baigusi Vilniaus dailės instituto tekstilės fakultetą, yra Lietuvos dailininkų sąjungos tekstilės sekcijos pirmininkė, laimėjusi sidabro ir bronzos medalių, sekcijos vardu suorganizavusi du nufilmuotus tarptautinius tekstilės simpoziumus. Juose, be pačių lietuvių, dalyvavo Ispanijos, JAV, Latvijos ir Suomijos atstovai.

Antanas Vaičiulaitis, miręs 1992 m. liepos 22 d. Bethesdae prie Vašingtono, lietuvių literatūrai paliko psichologinį poetiškos meilės romaną "Valentina", išleistą 1936 m. Atrodo, jis buvo parašytas gilinant literatūros studijas Prancūzijoje. Vaidybinį filmą vaizdajuostės įrašė 1995 m. vasarą sukūrė rež. Vidmantas Bačiulis, pats parašęs scenarijų, remdamasis pagrindinio veikėjo Antano ryškiausiu gyvenimo momentu apmąstymais. Jo vaidmenį sukūrė aktorius Tauras Čižas, Valentinos – aktorė Renata Veberytė. Jiedu yra pagrindiniai šio vaizdajuostės filmo veikėjai. "Valentinos" filmas Lietuvos televizijos žiūrovams pirmą kartą buvo parodytas pernykščių Kalėdų naktį. Pas išėjvyjos lietuvių jis turėjo atkelti vaizdajuostės kasėdėmis. Tačiau neteko girdėti, kad jos mus būtų pasiekusios. Atrodo, laimėjo vaizdajuostės filmui "Valentina" nepalankūs kritikai, pažėrę daug prieštarių, kad jam trūksta veiksmo. Esą beveik dvi valandas trunkančiam vaizdajuostės filmui dabar nepakanka vien tik psichologinių meilės atsiminimų ir Lietuvos gamtovaizdų. Turbūt toks idealizmas jau yra svetimas ir nesuprantamas dabartiniam jaunimui, užaugusiam sovietinio komunizmo sistemoje.

Keturiasdešimtoji LFB studijų ir poilsio savaitė birželio 23-29 d.d. įvyks Dainavos stovyklavietėje. Diskusijos ir pranešimai bus susieti su Lietuvos vizijos temomis ir skirti jos pilnutinei demokratijai. Pranešėjai aptars JAV LB vaidmenį, teikiant pagalbą Lietuvai per Vašingtoną, seimo rinkimus, jo rinkimų psichologiją, per Lietuvos partijas, jos ekonomiją ir Lietuvos bankų būklę. Savaitės iš Lietuvos atvyksta žinomas teisininkas Jonas Kairevičius, Lietuvos advokatų tarybos narys ir Kauno teisininkų sąjungos pirmininkas. Jis, kalbėdamas apie Lietuvos teismų santvarką, aptars kelią į pilietinę valstybę. Savaitės metu bus paminėta 1941 m. tautos sukilimo ir laikinosios vyriausybės penkiadesimt penkerių metų sukaktis, LFB studijų savaitę keturiadesimtmečio sukaktis bei jų reikšmė. Numatytos dvi svarstybos – išėjvyjos lietuvių spaudos, dalyvaujant laikraščių redaktoriams, ir išėjvyjos lietuvių jaunimo su jo atstovais. Savaitė užbaigiama koncertu. Būsimieji dalyviai prašomi nedelsti ir registruotis telefonais: pas Viktorą Naudžių (312) 275-4222 arba Mariją Petrušienę (313) 953-9182.

Keturiasdešimtoji LFB studijų ir poilsio savaitė birželio 23-29 d.d. įvyks Dainavos stovyklavietėje. Diskusijos ir pranešimai bus susieti su Lietuvos vizijos temomis ir skirti jos pilnutinei demokratijai. Pranešėjai aptars JAV LB vaidmenį, teikiant pagalbą Lietuvai per Vašingtoną, seimo rinkimus, jo rinkimų psichologiją, per Lietuvos partijas, jos ekonomiją ir Lietuvos bankų būklę. Savaitės iš Lietuvos atvyksta žinomas teisininkas Jonas Kairevičius, Lietuvos advokatų tarybos narys ir Kauno teisininkų sąjungos pirmininkas. Jis, kalbėdamas apie Lietuvos teismų santvarką, aptars kelią į pilietinę valstybę. Savaitės metu bus paminėta 1941 m. tautos sukilimo ir laikinosios vyriausybės penkiadesimt penkerių metų sukaktis, LFB studijų savaitę keturiadesimtmečio sukaktis bei jų reikšmė. Numatytos dvi svarstybos – išėjvyjos lietuvių spaudos, dalyvaujant laikraščių redaktoriams, ir išėjvyjos lietuvių jaunimo su jo atstovais. Savaitė užbaigiama koncertu. Būsimieji dalyviai prašomi nedelsti ir registruotis telefonais: pas Viktorą Naudžių (312) 275-4222 arba Mariją Petrušienę (313) 953-9182.

Fotomenininkas Romas Juškelis kauniečiams "Fujifilm" galerijoje surengė nuotraukų parodą "Apleistos tvirtovės". Savo nuotraukomis jis primena daugelio kauniečių jau užmirštus senuosius Kauno miesto fortus. Jo nuotraukose matomi jų atšvaitai su beveik jaučiamu puvėsių kvapu.

Dr. Mečislovas Jučas, istorijos profesorius Vilniaus universitete, gimęs 1926 m. balandžio 26 d. Vabaliuose, dabartiniam Radviliškio rajone, amžiaus septyniadesimtmečio proga susilaukė neįprasto sveikinimo ir padėkos "Lietuvos aide". Šį viešą suakutvininko pagerbimą, pasirašytą Palangoje 1996 m. balandžio 26 d., dienraščiuui atsiuntė Vilniaus, Kauno Vytauto Didžiojo ir Klaipėdos universitetų studentai istorikai, dalyvavę konferencijoje "Tautiniai, politiniai ir ekonominiai pokyčiai Lietuvos valstybėje XV-XX a." Jie suakutvininkui skiria šiuos jautrius žodžius: "Didžiai Gerbiamas Profesoriau, nuosirdžiai sveikiname Jus garbingos 70 metų sukakties proga ir linkime sveikatos, sėkmės bei džiaugsmo. Dėkojame Jums, Gerbiamas Profesoriau, už mums suteiktas žinias, už įdiegtą meilę Lietuvai ir jos praečiai. Telydi Jus Dievo Palaima".

Sauliaus Šaltenio pjesės "Lituanica" premjera įvyko balandžio 12 d. Vilniaus dramos teatro, kur ją pastatė rež. Rimantas Tuminas. "Lietuvos aide" paskelbtam pasikalbėjime su Valdu Gedgaudu premjeros išvakarėse jis pasakojo, kad spektaklyje vaidina aktoriai A. Žebrauskas, A. Dapšys, E. Mikulionytė, D. Michelevičiūtė, R. Rapalytė, B. Marcinkevičiūtė, S. Balandis, J. Dabkūnaitė, A. Dainavičius, D. Siaurusaitis, M. Bičiūnaitė, Š. Puidokas, E. Jaras, V. Martinaitis, V. Petrauskas, S. Mykolaitis, V. Mockevičiūtė, P. Budrys. Spektaklio dailininkai – V. Narbutas, A. Žibikas, V. Izdeytė, kompozitorius – F. Latėnas, tačiau buvo panaudoti ir V. Bartulio, A. Martinaičio, P. Vyšniausko muzikos fragmentai. Pasak rež. R. Tumino, jie visi dalyvavo "Lituanicos" pakilime, tik jis pats buvo vienas. O buvo tikėtasi, jog vieną ar keletą "Lituanicos" scenų režisuos ir Eimuntas Nakrošius, kažkada bandęs šį veikalą statyti. Jiem betgi nepavyko suderinti savo darbo tvarkaraščių. Gaila, nes būtų buvę nepaprastai įdomu. Tokia yra paties rež. R. Tumino išvada.

Dramaturgas Saulius Šaltenis savo pokalbėje su "Lietuvos ryto" atstove Daiva Šabasevičiene, paklaustas, kokiais šaltiniais jam teko remtis rašant "Lituanicos" pjesę, pasakoja: "Žinoma, skaičiau literatūrą, bet rašiau, kad ši drama – tai karo laikų vaikystės prisiminimai. Nors gimiau 1945 m., girdėjau tėvo pasakojimus, visas tas istorijas, kaip 1943 m. Anykštyuose buvo minimos dešimtosios S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą žūties metinės. Tai buvo pretekstas sujungti didžiulį svajonę su nykia dabartimi. Kai rašiau 'Lituanicą', dar buvo sovietų laikai. Man labai svarbu pasipriešinimo esmė, motyvai. Tie 'Lituanicos' herojai teigia, kad ir po kaustytų padu reikia surasti erdvės. Reikia išlikti, reikia priešintis, net pragarima atsiverti antklodėmis kamputį ir toliau tęsti vaidinimą. Tas vaidinimas yra nepastatomas, nes herojai žūva, ir tos kartos keičiasi, bet tai amžinas vaidinimas – lietuvių tautos gyvybingumo šaltinis srovėna. Tai užspaudžiamas kaustytas bato, tai vėl atgrydamas, tai springdamas dumblyu..." Šį pjesės "Lituanica" turinį "Lietuvos ryto" skaitytojus supažindina Rūta Oginskaitė: "Spektaklio veiksmas vyksta Lietuvos provincijoje 1943 m. – praėjus dešimčiai metų nuo 'Lituanicos' skrydžio. Miestelio inteligentai renkasi ką tik mirusio Doktoro Žvirblio namuose ir, jo augintinio komersanto Vlodo Žvirblio skatinami bei remiami, repetuoja Doktoro rašytą pjesę apie Darius ir Girėną. (...) Užuot repetavę, inteligentai ironizuoja vieni kitų pažiūras, gyvenimo būdus. Įtakingo pono Išganaičio akivaizdoje lengvai tampa niekingai maži arba juokingai orūs savo lietuvių. O kokie dideli vienšios, savo lietuviškos žmonos nebemylimo lenko Potockio atžvilgiu!"

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.

SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.4.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind.4.00%	nuo7.75%
1 metų term. indėlius4.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius4.75%	nuo7.75%
3 metų term. indėlius5.50%	
4 metų term. indėlius5.75%	
5 metų term. indėlius6.25%	
1 metų GIC-mėn. palūk.3.75%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk.4.25%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk.5.00%	1 metų6.25%
3 metų GIC-met. palūk.5.75%	2 metų6.75%
4 metų GIC-met. palūk.6.00%	3 metų7.25%
5 metų GIC-met. palūk.6.50%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP, RRIF ir OHOSP3.25%	1, 2, 3 metų6.40%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.5.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.5.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.6.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.6.50%	
Taupomąją sąskaitą3.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.3.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence/E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, voryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

COUNTRYWIDE WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4889 Dundas Street West, Suite 102,
Etobicoke, Ontario M9A 1B2
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SOLD R
TED STANULIS
RE/MAX (416) 769-1616
West Realty Inc.

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI

SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
BLOOR-ISLINGTON rajone skubiai parduodamas vienaaukštis dviejų miegamųjų namas (bungalow).

RE/MAX West Realty Inc. 1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9 (2 bloakai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616, namų tel. 416 231-4937,
nešiojamas tel. 416 802-1029 FAX 416 769-1524

SPORTAS

Veiklos žinios

Arvydai Saboniui, sezonui pasibaigus, vėl padaryta kelio operacija, tačiau jis tikisi, kad iki olimpinio žaidynių pasveiks ir galės žaisti Lietuvos rinktinėje. Sabonių šeimos "komanda" susilaukė naujo krepšinio.

Olimpinės žaidynės Lietuvai atstovaus apie 140 dalyvių, iš jų apie 90 sportininkų ir 50 vadovų. Tikras dalyvių skaičius paaiškės artimiausiu laiku. Yra galimybė, kad žaidynėse matysime ir lietuvių kilmės sportininkų iš kitų pasaulio kraštų: iš Argentinos sunkumų kilnotoją G. Majauską, iš Danijos dviratininką H. Blaudzuną, iš JAV ieties metiką Pukštį ir irklutoją J. Vėlyvį. Manoma, jei J. Vėlyviui netektų atstovauti JAV, jis bus įtrauktas į Lietuvos rinktinę ir kartu su R. Kazlausku plauktų poinėje valtyje. J. Vėlyvio tėvas žaidė futbolą Toronto "Vyčio" komandoje ir jaunystėje pasižymėjo kaip daug žandantis boksininkas, vadinamas jau naujuoju Sharky, pagal pasaulio sunkaus svorio meisterį J. Žukauską-Sharky.

A. Sabonį šalia "Sports Illustrated" plačiai paminėjo ir Los An-

geles "Times", skirdamas tam net du puslapius.

Darius Grigalio, gegužės mėn. pradžioje Finix vykusiose plaukimo varžybose 100 m. plaukime nugara laimėjo antrą vietą. Jo laikas 56.48. Pirmą vietą laimėjo amerikietis J. Rouse, jo laikas 54.86 yra šių metų geriausias pasaulyje.

Tomas Pukštys (JAV) Rio de Žaneiro vykusiose rungtynėse ieties metime laimėjo pirmą vietą, nusiviedęs ietį 84.24 m.

"Žalgiris" laimėjo pirmą vietą Lietuvos krepšinio lygos pirmenybėse, baigmės žaidimuose įveikęs "Atletą". Laimėjimams įteikta taurė ir kiekvienam žaidėjui po auksinį žiedą, kurio vertė siekia 1600 litų.

R. Garkauskaitė ir J. Prūsienė Europos stalo teniso pirmenybių dvejutų varžybose laimėjo 3-čią vietą.

Lietuvos krepšinio rinktinėn numatyta 17 kandidatų. Prie esamų krepšinininkų Lietuvoje dar prisijungs A. Sabonis, S. Marčiulionis, A. Jukūnas, A. Pazdradis, A. Karnišovas ir M. Timinskas iš JAV ir G. Einikis iš Saratovo. Rinktinė liepos 5 d. jau pasirodys Atlantoje, o prieš tai dar aplankys Australiją, Ispaniją ir Vokietiją. A. S.

Tokia buvo 1996 metų žiema Lietuvoje – maloni slidininkams

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
nuolių "VOA" įstatymo žinovas pastarųjų pusantų metų laikotarpį buvo sulaukęs ir paleistas už ginkluotą plėšikavimą, įsilaužimą į namą, automobilio pavogimą, muštynes. Jį išlaisvindavo stebuklingi žodžiai, kad jis dar neturi dvylikos metų amžiaus. Šį kartą dėl trylikamės gimnazistės žaginimo buvo suimti du jo trylikos ir penkiolikos metų amžiaus sėbrai, bet paleistas dešimtmetis vaikas, o pats vienuolikametis įstatymo žinovas buvo nusiūstas dviem mėnesiam Vaikų globos draugijon. Ten gydytojai turės patikrinti, ar jis nėra liguistas psichopatas. Jeigu gydytojai jį pripažins sveiku, po dviejų mėnesių jį bus galima suimti ir teisti, nes jau bus įžengęs į dvylikos metų amžiaus. Šiuo metu pasigirsta vis daugiau balsų, reikalaujančių pertvarkyti 1985 m. priimtą 12-17 m. vaikams ir jaunuoliams skirtą įstatymą "VOA". Mat jau yra ir kitų vienuolikmetių, kurie su ginklu rankoje plėšikauja ir yra jį panaudoję žmogžudystėse.

Kanados pasaulinių įvykių žurnalas Maclean's balandžio 29 d. laidoje paskelbė žurnalisto Paul Kaihlos pranešimą apie nelegalių ateivių įvežimą Kana-

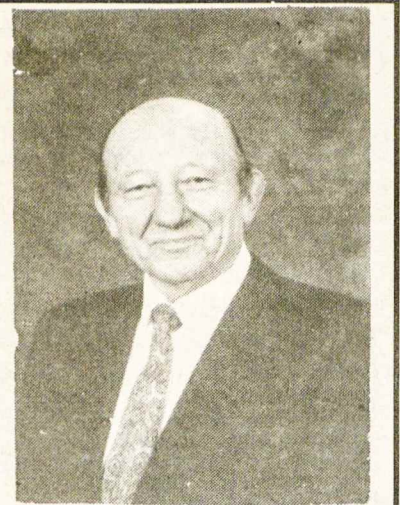
don. Esą vieno žmogaus nelegalus atgabenimas Kanadon vidutiniškai kainuoja apie 70,000 dolerių. Spekuliacija žmonėmis dabar esanti labai paplitusi visame pasaulyje. Populiariausia žmonių spekuliacijos šalis yra Kanada. Spekulantai žmonėmis visos pasaulio mastu šiem tikisi uždirbti beveik dešimtį milijonų dolerių. Esą tokią sumą seniau uždirbdavo tik kokaino narkotikų spekuliantai iš Kolumbijos Medellino. Masinė spekuliacija žmonėmis esanti nukreipta Kanadon. Mat ateivius čia vilioja socialškai pažangūs Kanados įstatymai, o spekuliantus – lengvai pažeidžiamos masinio įvažiavimo taisyklės.

Žurnalistas Paul Kaihla teigia, kad Kanada ateivių kontrolę yra praradusi spekuliantų žmonėmis dėka. Spekulantams yra naudinga, kad Kanada įsileidžia apie 70% masiškai atvykstančių nelegalių ateivių. Esą į JAV tokių ateivių įsileidžiama tik 17.5%. Net ir Kanados RCMP policija, pasak Maclean's žurnalo, prisipažįsta, kad 10% 1983-95m. Kanadon atvykusių 320,000 ateivių yra pasinaudoję spekuliantų žmonėmis pagalba. V. Kst.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$40.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiskais)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

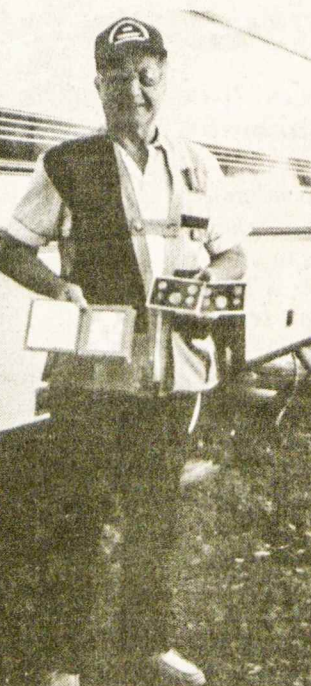
Siunčiu prenumeratądol., aukądol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ANTANAS ŠIMKEVIČIUS,
Kanados lietuvis, pagarsėjęs šaudytojas, žiemas dažniausiai praleidžia Floridos St. Petersburg. Praeitą žiemą ten yra laimėjęs aštuonias pirmas vietas tos apylinkės šaudymo varžybose, kuriose dalyvavo apie 160 šaudytojų

Ateitininkų žinios

Toronto studentai ateitininkai gegužės 25-26 d.d. dalyvavo Sekminių rekolekcijose Algonquin parke. Prie jų buvo prisijungęs būrys ateitininkų iš JAV. Rekolekcijoms vadovavo kun. Julius Sasnauskas, OFM.

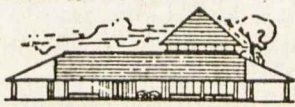
Skautų veikla

- Knyga "Lietuviškoji skautija" jau išėjo iš spaustuves. Ją atvežė į Ročesterį v.s. Č. Kiliulis, o iš ten į Torontą – v.s. V. Skrinškas ir v.s. F. Mockus. Visi, kurie knygai aukojo ar ją užsiprenumeravo, prašomi atsiimti skambinat V. Skrinškui 249-4591 arba F. Mockui 489-7735. Knyga gražiai išleista su 1945-1985 m. veiklos aprašymais ir daugybe nuotraukų. Knyga galima užsisakyti pas aukščiau nurodytus skautininkus. Kaina \$30.
- Registracija į "Romuvos" stovyklą vyks birželio 6 ir 13 d.d. tautinių šokių repetitijos metu Anapilio salėje 7 v.v.
- Skaitininkų-kijų kursai Anapilio patalpose vyks birželio 1-2 d.d. nuo 9 v.r. Kursus praves vadovai-vės iš Čikagos. Registracija tvarko sk.v.v. sl. L. Narušis, tel. 905 277-1128. M.

Šypsenos

Susinervinęs keleivis taksi vairuotojui:
– Nevažiuok taip greitai apie kampus, tai mane labai gąsdina.
Vairuotojas:
– Daryk, kaip aš darau. Užsimerk.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 104 milijonus dolerių

MOKA:

3.75% už 30-89 dienų term. indėlius
4.00% už 90-179 dienų term. indėlius
4.00% už 180-364 dienų term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.75% už 2 m. term. indėlius
5.50% už 3 m. term. indėlius
5.75% už 4 m. term. indėlius
6.25% už 5 m. term. indėlius
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.25% už OHOSP (variable rate)
3.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudą)
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.50% už Amerikos dol. 1 m. GIC
3.00% už Amerikos dol. kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų.....6.25%
2 metų.....6.75%
3 metų.....7.25%
4 metų.....7.50%
5 metų.....7.75%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų.....6.40%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgijas iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Kiti patarnavimai

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelių drauda nariams ir svečiams, iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

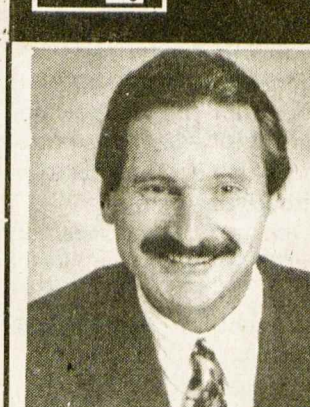
PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. 416 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto, Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška ir iša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton
GROUP

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybinės paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000

- pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarscey St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

KELIONĖS Į LIETUVĄ DAR VIS GERIAUSIOMIS KAINOMIS IR SĄLYGOMIS. PATARNAVIMAS TIKSLIAUSIAS!

IŠSKRENDANTIEMS IKI GEGUŽĖS 31 D., NEŽIŪRINT KAIK ILGA LIETUVOJE VIEŠĖTUMET, BILJETAS SU MOKESČIAIS IR BILieto DRAUDA – TIK \$991.00 – TAI VISKAS – NĖ CENTO DAUGIAU!

Skrendam per Londoną su AIR CANADA ir LIETUVOS AEROLINIJĄ (LAL) specialiai sudaryta sutartimi.

Per Paryžių – TIK 12 DOLERIŲ DAUGIAU!

Ieškantiems kelionių į kitus (ar per kitus) Europos miestus visomis Oro Linijomis – GALIMYBES NERIBOTOS.

Smagiame mečiū laike, šį rudenį, SIŪLOM 15 DIENŲ MALDININKŲ KELIONES su maistu (2 kartus) ir pirmos klasės viešbučiais:
1) Rugsėjo 26 – spalio 10. Šventoji Žemė, Graikija ir Turkija – \$2990.
2) Spalio 15 – 29. Liurdas, Fatima, Paryžius, Madridas, Lisabona ir Portugalijos pajūris – \$2690.

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsitikrinti mano asmeniškai dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atsakaminsiu.

Queen Travel
International Ltd.
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL 416 531-4800

ALGIS MEDELIS

Pavasario mados baltiečių kraštuose

"Paryžius ar Ryga, Roma ar Talinas, Londonas ar Vilnius – mados visur yra integrali kasdienio gyvenimo dalis" – Maureen Sharp ir Peteris Bebriss pradeda apžvalgą "The Baltic Times" gegužės 1 d. laidoje. Nors trys kraštai artimi kaimynai, bet mados ir skoniai skiriasi

ESTIJA

"Tallinna Kaubamaja", sena universalinė parduotuvė su 20,000 pirkėjų per dieną. Madų skyriui vadovauja Sue Dean iš Anglijos. Salioną ji pertvarkė, įvedė vaikų skyrių ir kovo mėnesį išstatė rėkiančių spalvų ir sukirpimo aprangą moterims. Pasisekimo nesulaukė. Populiariausi – "Baltika's Christine" drabužiai, taikomi 25-34 metų moterims. Skandinavų Kellermann rinkinys taip pat turi pasisekimą, ypač tarp suomių turistų, kurie sudaro 25% TK klientų.

Vienintelė estų gamybos drabužiais prekiaujanti "Bastion" bendrovė pavasarinę kolekciją siūlo pastelines ružinės, geltonos ir žalios spalvos dviejų dalių sukneles 25-45 metų moterims. Medžiagos liuksusinės, importuotos iš Prancūzijos, Italijos ir Vokietijos. "Siluett" turi gerai suderintą rožinę su pilku "Avante" kolekciją ir rėkiančią šviesius "Brigitta" švarkus bei sukneles. Estės visada rengėsi gana konservatyviai ir vengė naujovių, tačiau Vakarų įtakos skonis keičiasi. Tuo tarpu vyrai atrodo patenkinti tamsių spalvų ultra-konservatyvia apranga.

LATVIJA

Prieš penkerius metus populiariosios vartotų drabužių parduotuvės jau išnyko iš Rygos centro. Miesto turguje gali pirkti pigių amerikiečių, vokiečių ar turkų gamybos drabužių, kurie dažnai praranda spalvą po pirmo išplovimo.

Žmonių, galinčių įpirkti "Pierre Cardin" ar "Marco Polo" eilutes ar marškinius daugėja, tačiau yra ir tokių, kurie nemato reikalo pinigų švaistyti. Iš tikrųjų Latvijoje nėra problemos rasti geriausius Amerikos ar Europos gaminius, bet kaina yra dešimteriopai didesnė už prastinės medžiagos kopijas iš Turkijos ar Tolimųjų Rytų.

Nors kokybės atžvilgiu vietinė prekė nedaug atsilieka nuo užsienio gaminių, bet etiketė "Paris" daug reiškia. Rygos centre vietinių gaminių nerasi. Ant kiekvieno kampo puikuojasi "Baltman", "Dressmann", "Deksters", "Bergs" ir kitos liuksusinės madų parduotuvės.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Pranešimas

AUDRA TRAVEL CORPORATION
nauju pavadinimu

ATC CRUISE WORLD,

Šiuo metu jau persikėlė į naujas patalpas judriame
BLOOR WEST VILLAGE rajone.

Naujas adresas: 256A Durie St. (Bloor W. &

Durie, 2 aukštas., įėjimas iš Durie), Toronto, Ont. M6S 3G3

Naujas telefonas: 416 762-7447 (762-SHIP),

telefaksas: 416 769-6753 (76-WORLD).

siūlančios didžiausią pasirinkimą importuotos aprangos. Vyraujančios spalvos yra pilka, tamsiai mėlyna ir juoda. Pavasario ir vasaros modeliai mažiau formalūs, šviesesnių spalvų megztiniai ir gelsvai pilki lanuoti švarkai.

LIETUVA

Lietuvoje vietinės gamybos dirbinių parduodama apie 20% – daugiau kaip pas kaimynus. Bendra lietuvių-amerikiečių parduotuvė "Off Broadway" laiko "Christian Dior" kolekciją moterims ir siūlo pasaulinio garso, kaip "Vera Cruz", "Franco Sarto" ir "Nickels" batus. Parduotuvė gauna iš Amerikos prekes nedideliais kiekiais ir užsakymo nekartoja, tad jei kas patinka, pasiskubink nupirkti.

Akcinė bendrovė "Vaiva" siūlo moterims estų, čekų, italų ir vokiečių gaminius. Bendrovė "Lukas" parduoda ne daugiau kaip 5% vietinės gamybos. Visa kita yra importuota iš Italijos, Prancūzijos, Olandijos ir Vokietijos. Laiko "Cinzia Rocca" ir "Gattinon Tempo" italų kolekcijas.

Salonas "Paryžiaus mados" specializuojasi prancūzų madų aprangos srityje ir teigia, kad šių metų mados artimos amerikiečių kino žvaigždės Grace Kelly laikams. Drabužiai labai moteriški, pabrėžia kūno linijas ir patogūs. Medžiaga geros kokybės, sintetinė ar maišyta su natūralia. Pagrindinės spalvos tamsiai mėlyna ir balta, vasaros – šviesios ir pastelinės. Priedai daugiaspalvės skarelės ir metalu dekoruoti diržai.

OTRIK parduoda tikiai Lietuvoje gamintas prekes, daugiausia rąkom megztus švarkus ir bluzes, kurių subtilus raštas ir oranžinės, žalios ir baltos spalvos šį pavasarį madoje. Medžiaga – iš Prancūzijos, Italijos ir Latvijos. Salonas "Sigutė" neturi tiesioginių ryšių su užsienio firmomis, bet siūlo geros kokybės europietiško stiliaus elegantišką, daugiausia klasišką, aprangą moterims ir vyrams. Akcinė bendrovė "Lelija" naudoja daugiausia vietinius gaminius ir beveik 85% savo gaminių parduoda Vokietijoje, Švedijoje, Suomijoje ir Amerikoje.

Dauguma Lietuvos madų kūrėjų sutinka, kad šių metų mados yra gana klasiškos, bet drabužiai turi būti geros kokybės medžiagos. Geltonos, raudonos, baltos, juodos ar tamsiai žalios ir šviesiai rudos spalvos. Visi modeliai paprasti ir elegantiški. ("The Baltic Times", Ryga, anksčiau "The Baltic Observer")

Sulietuvino –
Vytautas P. Zubas

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA IR REVIZIJOS KOMISIJA. Iš kairės pirmoje eilėje: D. Simonaitytė-Sysak, L. Pocienė, dr. G. Ginčauskaitė, A. Dargytė-Byszkiewicz, J. Slivinskas, A. Alsbergas. Antroje eilėje: T. Stanulis, J. V. Šimkus, V. Stanaitis, V. Lukas, E. Steponas, R. J. Juodis, R. Paškauskas, V. Drešeris, K. Petryla, E. Pamataitis

SKAITYTOJAI PASISAKO

DEŠIMTMEČIŲ UŽDUOTIS

Su kokių "godulių" klausdavom (paslapčia) Vatikano radijo pranešimų, citatų iš "Tėviškės žibuurių" ir naiviai svajojom apie laisvę, kad ji grįš visom dorybėm pasipuošus. Bet... asmenybės negimsta – jas reikia išugdyti, visokią žalą (padarytą savųjų ar svetimųjų) ištaisyti, o tai ne akimirkos – metų (ir ne vienu kitu) užduotis, tai dešimtmečių kruopštus darbas, tai ne blogio registravimas (kaip priimta mūsų šalyje), bet jo padarytų nuostolių taisyimas! Ir tai ne triukšmingais šūkiais, bet tyliom, kantriom ir viltingom pastangom...

Jūsų laikraščiu galima pasiūlyti (tik ne forma) – jo turiniu: čia tiek daug prosvaičių... Ko mes labai stokojame.

Teofilė Laniatyte,
Marijampolė

GRĖSMĖ LAISVEI

Lietuva turėtų skubėti įstoti į Š. Atlanto sąjungą (NATO), nes nesusant kas mūsų krašto užstotų nelaimės atveju, sovietams vėl sugrįžus, būtų tautos pražūtis. Jau dabar raudonieji kalba, kad jie Lietuvai ir kitas tautas turės prievarta sugrąžinti į "matuškos" glėbį. Tik laisvas pasaulis gali sustabdyti tokių žygių. Vargšė Čekėnija, kurios sūnūs ir dukros taip tragiškai gina laisvę ir nori savarankiškai gyventi bei valdyti, o laisvasis pasaulis tyli.

Balys Brazdžionis,
Lowell, IN

"PRALOBAU" Humoreska

STEPONAS MILTENIS, Raseiniai

Išėitį radau! Pagaliau ir aš praturtėsiu! Savo turta didina teisėjas, premjeras, prezidentas... Tai kodėl aš negaliu? Svarbu tik turėti pradinį kapitalą. Toliau jau žiniosi kaip verstis. Tie aukšti pareigūniai man ir davė mintį, iš kur paimti tą pradinį – reikia tik, kad kas nors įžeistų mano orumą per spaudą!..

Pašnekėjau su vienu kitu draugeliu... Paprašiau, kad jie padarytų man paslaugą... Kur tau?(!) Išsiuokė, išsišaipė... Kitas net kvailu pavadino...

Nieko... Išėitį radau... Sėdau ir pats parašiau sau tris kritinius straipsnius. Žinoma, ne savo vardu – pasirašiau išgalvotomis autorių pavardėmis ir adresais. Pasunčiau į solidžias respublikos laikraščių redakcijas... Lauksiu rezultatų... O tada – į teismą...

Teismaujau... Vieno laiško, kuriame rašiau, kad vokiečių okupacijos metais buvau baltaraiščių, adresato atstovą prisistatė į namus – tikrinti faktų... Pasirodo, tais laikais aš dar be kelninių vaikščiojau...

MOTINOS DIENA

KLB Vindsoro apylinkės valdybai jau kelinti metai iš eilės vadovauja moterys. Surengia, gegužines, Vasario 16 minėjimą, tačiau Motinos dienos minėjimų nerengia. Kai valdyba buvo mišri, t.y. vyrai ir moterys, tai ir Motinos dienos minėjimai būdavo. Ir dabar nereikėtų jos užmiršti.

J. Kizienė,
Toronto, Ont.

PAGALBA LIGONIAMS

Nuoširdi padėka priklauso torontietei Monikai Povilaitienei, Kovai su vėžio liga sergantiems Lietuvoje būrelio pirmininkei, o karti ir visiems bendradarbiams bei aukotojams. Tos aukos daugeliui šeimų yra gyvybiškai svarbios, kadangi dabar Lietuvoje vaistus net ir vėžiu sergantis turi pirkti savo lėšomis. Vaistai labai brangūs. Vienam gydymo kursui dažnai reikia sumokėti per 400 Lt (\$100). Pensijos nedidelės, daugelis negauna nė 200 Lt (\$50) per mėnesį, tiek maždaug reikia sumokėti už butą. Todėl nei maistui, nei vaistams, nei drabužiams, nei avalynei pinigų nebėlieka. O jei dar yra mažamečių vaikų, padėtis dar sunkesnė. Todėl daug kentėjusiems už Lietuvos laisvę, buvusiems politikaliniams, polittremtiniam ar partizanams ir jų šeimoms tai didelė parama, nors ir vienkartinė. Jie visi labai dėkingi, kad yra neužmiršti.

O tai patys nedrąsiai prašyti pagalbos žmonės. Man dažnai apie tokių šeimų tragišką padėtį praneša jų kaimynai ar pažįstami, o aš juos aplankau ir pagalbą, pagal galimybę, suteikiu.

Dar kartų nuoširdus ačiū visiems geradariams! Teatlygina visiems Visagalis Dievas!

Su pagarba ir dėkingumu –
sesė Nijolė Sadūnaitė, Vilnius

NEPATEISINAMI SVETIMŽODŽIAI

Skaitydamos kun. Kazimiero Ambraso straipsnį "Lietuviškumo Židinys Vilniuje" ("TŽ") 1996 m. 19 nr.) ir džiaugiausi, ir pykau.

Garbė seniems liuanistams, bet ar jaunieji liuanistai atlieka savo pašaukimo pareigą, labai abejoju. Atrodo, kad jaunieji Lietuvos liuanistai, kaip ir visi kiti mokslinti bolševikinės girmos, neužmiršo dėsnių: kalbėti, bet nieko nepasakyti; veikti, bet nieko nepasiekti. Jau po 6 metų atgaus nepriklausomybės lietuvių kalbos apvalyme beveik nieko nepadaryta. Lietuvių kalba Lietuvoje yra pilna barbarizmų kaip niekad. "Briefingas, dizainas, nacija, asociacija" ir tūkstančiai kitų barbarizmų vartojami ir šiandien. Kazimieras Ambrasas kritikuoja ir peikia mus išivijoje gyvenančius už stilių, netinkamą skrybą ir kitus mažmožius ("TŽ") 1994 m. 16 nr.). Skrybą ar net stilių kalbos nesunaikins, bet barbarizmai tikrai kalbą pražudys.

Stasys Jakaitis,
Toronto, Ontario

IŠ POLITKALINIŲ LAIŠKO

Kodėl vis daugiau kurtomas nepasitenkinimas politiniais kaliniais ir tremtiniais, vis daugiau stengiamasi pašalinti juos iš politinio Lietuvos valstybės gyvenimo? Priežastis aiški: vagiui nepatinka kirtis per nagus, melagiui – tiesa, plėšikui – grotos. Dauguma įpratusi tylėti, nes okupantai įkalė į jų sąmonę, kad partija mūsų epochoje aukščiausia tiesos, garbės ir sąžinės. O politiniai kaliniai ir tremtiniai netyli. Vis daugiau pavardžių vienuodu Judo vardu sužino žmonės. Kyla kryžiai jų aukų krauju aplaistytoje žemėje, tautos genocido ir jo vykdytojų darbai tampa žinomi ir mūsų jaunajai kartai, ir pasauliui. Kliūnėme ir daugybei naujų partijų, sąjungų, draugijų, bendrijų, kurios lenktyniauja patriotizmu, programų grožiu, tik ne darbu Lietuvos nepriklausomybės stiprinimui.

Mes tikime. Tikime Kristaus mokymu, kad Dievo galybė stipresnė už velnią, kad Tiesą nugalės, užaugas nauji želmenys, nauja karta, neužnuodyta ateizmo, socializmo, bolševizmo ir kitų "izmų" nuodais. Iškęsime. Dirbsime ir neprarasime vilties. Mums brangus kiekvienas geras žodis, brangi paguoda, teikianti jėgų kelyje, kurį pasirinkome, kurį skyrė Aukščiausiasis. Mes dėkingi jums, brangūs tautiečiai, už jūsų moralinę ir materialinę paramą. Suprantame, ne aivarai neša jums turtus, ne pasakų lobius jūsų namuose. Viskas jūsų darbo, rankų nuopadų vaisiai. Tai ir norime savo širdžių šiluma, savo tokiomis pat suskirdusiomis rankomis, per mus skiriančius tolius, pasiekti jus, kad visų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyriaus narių vardu padėkotume už jūsų rūpestį, triušą, su tokia broliška meile suruoštą pašalpą mūsų nariams. Ačiū jums, mielieji!

Tėvynė visiems viena. Užjauname negalinčius aplankyti jos laukų ir pievų, pasigėrėti dangaus žydrynę, nukelti kepurės vėl saugančiam gimtinę pakelės Rūpintojėliui. Džiaugsimės matydami jus tėvų ir protėvių žemėje. Juk mes – vienas kūnas ir kraujas, juk mūsų širdyje gyvena Margirio ir Gražinos dvasia, meilė Tėvynei.

Laimės, sveikatos ir tvirtų tikėjimo šviesesnių rytojumi, brangūs tautiečiai!

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyriaus taryba

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontarijo L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416 530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

Šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas

autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos

patarnavimai.

Lietuvių kalba

patarnauja

V. Drešeris ir

Rima (Petkutė)

Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai

visose pirkimo ir

pardavimo srityse.

Kreiptis į Valterį

ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių

– mokesčių

– turto ir kt.

Kreiptis į

Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Paceviciene – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West (staigoje

ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo

bei daugiau kaip 20 metų statybos ir re-

montu patirtį. Mielai atsakysiu į namų pir-

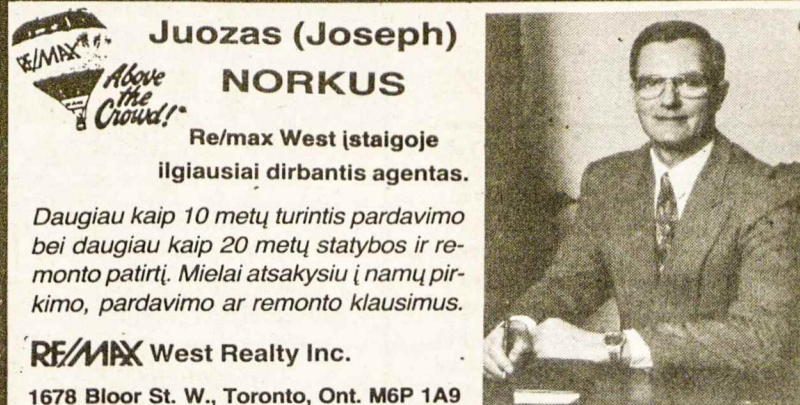
kimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu (staigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893)

Nemokamas namų įvertinimas

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

RAUKKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

TORONTONT

Anapilio žinios

– Praėjusį sekmadienį, gegužės 26, parapiją aplankė ir per visas pamaldas pamokslus pasakė mūsų apylinkės vyskupas Terrence Prendergast, SJ. Gražiai praėjo ir kapinių lankymo diena, pasižymėjusi gausiais dalyviais.

– Kapinių lankymo dienos proga Anapilio moterų būrelis suėmė Elenos Žebrauskaitės-Weir meno parodą. KLB moterų draugijos mūsų parapijos skyrus Anapilio salėje ištisą dieną gamino pietus kapinių lankytojams. Autoakštėje bei kapinėse tvarką prižiūrėjo Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai.

– Praėjusį sekmadienį per 11 v.r. pamaldas Pirmąją Komuniją priėmė: Tomas Antonio, Giedrė Borisevičiūtė, Saulius Borisevičius, Alvydas Bražukas, Andrėja Kmieciauskaitė, Vida Naudžiūnaitė, Stasys Pacevičius, Karolis Rušys, Paulius Spudulis, Algis Valiulis ir Kristina Wiese. Vaikučiais Pirmąją Komuniją paruošė Vytautas Staškevičius.

– Pradedant ateinančiuoju sekmadieniu, Wasagos Gerojo Garintojo šventovėje sekmadieniais pamaldos bus 11 v.r.

– Tuoktis ruošiasi: Vitas Kuliešius su Dalia Jankauskaite.

– Mišios birželio 2, sekmadienį, 9.30 v.r. už Penkauskų ir Trinki mirusiųs, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.p.p. už a.a. Igną Pakarną.

Lietuvių namų žinios

– Sekmadienio, gegužės 26, popietėje dalyvavo 134 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Robertas Sysak iš Halifaxo. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN revizijos k-jos narė A. Dargytė-Byszkiewicz.

– LN valdybos posėdis – gegužės 30, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Birželio 2, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Lietuvių namuose bus rodomas filmas „Giminės“, 5-ta ir 6-ta dalis.

– Birželio 8 d. įvyks vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas. Daiktai primami LN darbo valandomis nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p. Tel. 416 532-3311. Parduodamos medinės kėdės po \$1.

– Liepos 14, sekmadienį, įvyks LN vyrų būrelio ir „Atžalyno“ gegužinė Boyd Conservation parke – „Green Acres“. Autobusas išvažiuos 12.30 v.p.p. nuo LN ir „Vilniaus“ rūmų. Vaziuojantiems į gegužinę kelionę nemokama, bet prašoma užsiregistruoti LN raštinėj tel. (416) 532-3311.

A. a. Kazimiero Čepaičio atminimui, užjausdami žmoną Birutę ir artimuosius V. V. Augėnaitį ir Tėviškės žiburiams“ aukoją \$25.

Stasys Jakaitis paaaukojo \$500 „Tremtinių grįžimo fondui“ Lietuvoje. Tai jau ne pirma tokia dosni šio asmens auka skurstantiems broliams ir sėscerims pagelbėti. Nuoširdžiai dėkoja

KLKM dr-jos centro valdyba **A. a. Petro Putrimas** atminimui pagerbti „Tremtinių grįžimo fondui“ Lietuvoje \$100 aukoją Pijus Lapinskas. Nuoširdžiai dėkoja

KLKM dr-jos centro valdyba **Naslačių pagalba** fondui „Vaiko tėviškės namai“ Lietuvoje aukoją \$5 E. Lukošienė.

A. a. Prano Augaičio atminimui pagerbti „Tremtinių grįžimo fondui“ Lietuvoje \$50 aukoją J. ir A. Lukošūnaitis.

A. a. Kazimiero Čepaičio atminimui pagerbti Tėvynės sąjungos Kanados skyriui \$20 aukoją E. H. Stepaičiai. Nuoširdžiai dėkoja

KLKM dr-jos centro valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praėjusį šeštadienį, gegužės 25, Santuokos sakramentą priėmė Valerija Kartavičiūtė ir Angelo Gerardi.

– Birželio mėnuo yra skirtas Šv. Jėzaus Širdies garbei. Kiekvieną rytą per 8 val. Mišias bus skaitoma Šv. Jėzaus Širdies litanija.

– Birželio 1-oji – pirmas mėnesio šeštadienis. „Gyvojo Rožinio“ draugijos nariai dalyvauja Mišiose 11 v.r. Po pietų 5.30 val. pamaldos vyks „Vilniaus“ namuose.

– Parapijos tarybos labdaros sekcija skelbia žurnalų vaujų. Renkami seni žurnalai lietuvių ir anglų kalba, kurie bus įrašyti ir pasiųsti į Lietuvą. Parapijiečiai prašomi peržiūrėti savo namų bibliotekas, surinkti jau nebeskaitomus žurnalus ir sunesti juos į parapiją. Tam tikslui šventovės prieangyje nuo šio sekmadienio bus padėtos tuščios dėžės.

– Mišios sekmadienį, birželio 2, 8.15 v.r. už a.a. Pijų Jurkšaitį, 9.15 v.r. už a.a. Stasį Merkelių, 10.15 v.r. už a.a. Joną Ulbą (pirmosios mirties metinės), a.a. Adolfą ir Kazimierą Alseikas, a.a. Vincą Pranskevičių; 11.30 v.r. už parapiją ir visus parapijiečius.

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo išlaidoms poetės M. Aukštaitės fondas (prie Toronto universiteto) aukoją \$50. Labai dėkojame, kad padedate išsaugoti mūsų istoriją. **Vedėja**

Lietuvos universitetai ir bibliotekos labai pageidauja išsiųsti lietuvių autorių leidinių. Toronto Lietuvių namuose šiuo metu yra daugiau kaip 2000 lietuvių autorių knygų, kurios yra ruošiamos persiuntimui į Lietuvą. Galintieji talkininkauti siuntoms paruošime prašomi skambinti LN kultūros komisijos nariams arba V. Kulniui, tel. 416 769-1266. V.K.

Kapinių lankymo diena, gegužės 26, sekmadienį, graži ir saulėta, sutraukė daug dalyvių iš Toronto, Mississaugos, Oakvillės, Hamiltono ir kitų vietovių. Žmonės lankė gelėmis papuoštus savo giminių bei draugų kapus, kiti domėjosi KLB muziejaus salėje surengta a.a. dail. Elenos Žebrauskaitės-Weir darbų paroda, palikusia ne vienam gerą išpūdį impresionistinių kūrinių spalvomis bei ryškumu. Pašventinti nauji paminklai, o 3 v.p.p. vyko iškilmingos pamaldos prie kapinių koplyčios ir Kryžių kalnelio. Dalyvavo ir pamokslą pasakė naujai paskirtas šios apylinkės vyskupas Terrence Prendergast, SJ, bei lietuviai kunigai: J. Staškus, V. Volertas, A. Simanavičius, OFM, Eug. Jurgutis, OFM, Ed. Putrimas ir K. Kaknevičius. Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai tvarkė autoakštės judėjimą, norintieji sotinosi Anapilio moterų paruoštoje lietuviškų valgių svetainėje.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoją: \$200 – A. Genčiuvienė (vyro a. a. V. Genčiaus ir motinos a.a. Teklės Vizgirdienės atminimui); \$100 – E. Zakarčevskienė, A. E. Šiška, B. Jackus (brolio a.a. Stasio atminimui).

Po iš Lietuvos gauta nuotrauka „TŽ“ 1996 m. 14 nr. 3 psl. parašyta apie naujojo JAV ambasadoriaus William Clarke suruoštą priėmimą. Tai taisyti na klaida. Naujojo JAV ambasadoriaus pavardė – James Swihard. Anoji pavardė priklauso kitam pareigūniui.

Vakaronė Sibiro tremtiniams remti įvyks Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje trečiadienį, birželio 5, 7 v.v. Baltiesių moterų t-bos lietuvių skyrius kviečia visus dalyvauti. Bus meninė programa ir vaišės.

Kanados lietuvių dienų proga KLB muziejyje, Anapilyje, vyks lietuvių dailininkų paroda. Norima pagerbti jau amžinybėn išėjusius dailininkus. Kreipiamės į tautiečius, prašydami rugsėjo ir spalio mėnesiams paskolinti žymiausių dailininkų darbų, ar bent sudaryti mūsų archyvu sąrašą, kur tie darbai šiuo metu laikomi. Labai prašome savininkus pasiųsti muziejui laišką („TŽ“ adresu), kuriame būtų pažymėta meno darbų pavadinimai, dailininkai, dydis, technika (medium) ir kūrimo data. Jei įmanoma, būtų labai gerai pridėti ir kūrinių nuotrauką. Iš anksto dėkojame.

Vedėja
Lietuvos sveikatos apsaugos ministerio dr. Antano Vinkaus ir seimo nario, krikščionių demokratų frakcijos atstovo Juliaus Beinorto Bendruomenės veikėjų rengti pranešimai Toronto lietuviams įvyko gegužės 23 d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Gana gausų susirinkimą įvadiniu žodžiu pradėjo ir svečius pasveikino KLB krašto valdybos pirm. Algirdas Vaidiūnas.

Pirmasis kalbėjo dr. A. Vinkus. Pradžioje trumpai papasakojo apie save: kretingiškis, 54 m. amžiaus, sudėtingo gyvenimo bangose stengsis išlikti žmogumi; jokiai politinei partijai nepriklausąs, jo partija esanti „sveikatos partija“; reikia rūpintis visais, nes serga ir komunistai, ir konservatoriai. Po to per maždaug 15 minučių nušvietė liūdnąją sveikatos bei socialinės apsaugos būklę Lietuvoje. Pracitais metais gimė 41 tūkstantis žmonių, mirė 45 tūkstantai. Po Černobylio nelaimės vėžio liga plintanti; amžiaus vidurkis – 69 metai; užregistruotų alkoholių 60 tūkst. Kasmet 5 tūkst. žūsta įvairiose nelaimėse, apie 30 tūkstančių žmonių kasmet bando nusižudyti. Gydytojų esą 15 tūkst., ligonių 200. Sveikatos apsaugai iš valstybės biudžeto skiriama 5%, Kanadoje 9%. Medicinos darbuotojams atlyginimai labai žemi; visur pastebimas nesąžiningumas; būtinai reikia sveikatos apsaugos įstatymo. Tai padėtų sutvarkyti daugelį problemų. Reikalingas ir medicinos etikos komitetas. Sovietinis paveldas dar nejudinamas. Kalbėtojas padėkojo už nuoširdumą, kurį čia radęs, prašė suprasti Lietuvos sunkumus ir jų priežastis.

J. Beinortas savo pranešimą pradėjo apžvelgdamas sovietinės sistemos griuvimo padarinius. Dar vis sunkiai randami keliai į demokratiją. Kas ji esanti, dar daugeliui neaišku. Rusijoje tik vienas Javlinkis daugiausiai supranta demokratiją. Lietuvos ekonominiai saitai su Rusija, ypač energetikos, stipriai veikia ir politiką. Tai nudinga Rusijai. Užtat Lietuvai nesą jokio kito kelio – tik į Vakarų, į greitesnį įsijungimą Europos ekonominės ir karinės struktūrose. Tai turėtų būti kertinis Lietuvos užsienio politikos akmuo. Vidaus gyvenimo politika turėtų ieškoti geresnių sprendimų. Šiandien pusanatro dirbančio turi išlaikyti vieną nedirbantį. Reikia siekti desovietizacijos įstatymo, kurio projektas buvo pateiktas, bet LDDP ignoruotas. Krikščionys demokratai galėtų sudaryti koaliciją su sąlyga, jei joje nebūtų komunistų. Partijos programa remiasi katalikiškąja pasaulėžiūra; labai vertinamas intelektualinis pajėgumas. Parodė ir vėliau ant staliuko susipažinimui padėjo Mindaugo Tomonio (1940-1975) raštų nesenai išleista knyga „Žiema“. Veikale gvildinami klausimai siejasi su šių dienų pažūromis.

Po pranešimų pirm. A. Vaidiūnas supažindino su KLB krašto valdybos nariais-remis, kurie prižiūrėjo, kad vakaronės dalyviai galėtų jaukiai pabuvoti, pasidalinti išpūdžiais ir pasivaistinti užkandėliais, pyragais, kava ar gaiva. S.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

KLB Toronto apylinkės valdyba 1996 m. spalio 11-13 d.d. rengia XXXIV KANADOS LIETUVIŲ DIENAS. Ta proga ruošiamas

informacinis leidinys,

kuriame rasite šventės programą, susipažinsite su dalyviais bei Kanadoje veikiančiomis organizacijomis. Visi vienetai, profesionalai bei verslininkai kviečiami KLD leidinį paremti užsakinimus/skelbimus. Čekius rašyti KLB-KLD, atsiųsti į KLB būstinę (1011 College St., Toronto M6H 1A8) iki birželio 21 d. VISO puslapio skelbimo kaina – \$200, pusė puslapio – \$100, ketvirtis – \$25.

Daugiau informacijų galima gauti paskambinus tel. 416 533-3292

Skautų stovyklavietėje

ROMUVA

Darbo savaitgalis -

1996 m. birželio 22-23 d.d.

Pietūs bus parūpinti. Reikia visokios ir įvairios pagalbos stovyklavietės remonto ir paruošimo darbams. Dalyvaujantys prašome iš anksto pranešti R. Sriubiškiui skambinant jam į namus nuo 6.30 v.v. ir 9.30 v.v. Telefonas 905 607-5434. Lauksime jūsų talkos!

ROMUVOS VALDYBA

DĖMESIO X LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS DALYVIAMS, APSISTOJUSIEMS HYATT

X Lietuvių tautinių šokių šventės organizacinis komitetas mielai perves šventės dalyvius, apsistojusius Hyatt Regency O'Hare viešbutyje, į susipažinimo vakarą (liepos mėn. 5 d., Navy Pier) ir į šventę (liepos mėn. 6 d., Rosemont Horizon). Tačiau, norint užsakyti reikiamą kiekį autobusų, svarbu žinoti, kiek žmonių šia teikiama transporto priemone pasinaudos. Prašome autobusuose vietas užsakyti užpildant ir prisijungiant čia atspausdintą atkarpą. Autobusų užsakymai priimami iki birželio mėn. 15 d. Neužsisakius iš ankso autobusuose vietos, pervedimas negarantuojamas

Autobusų bilietas iš Čikagos apylinkių galima užsakyti skambinant **Aldonai Palukaitienei** tel. (312) 471-0811.

AUTOBUSŲ UŽSAKYMO ANKETA

Į SUSIPAŽINIMO VAKARĄ ir atgal į Hyatt

bilietų po \$5 asmeniui

Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ ir atgal į Hyatt

bilietų po \$3 asmeniui

Iš viso siunčiu \$

Vardas, pavardė

Adresas

Telefonas ()

Iš viso siunčiu \$

Čekius rašyti: X LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
Siųsti: 2715 West 71st Street, Chicago, IL 60629

X LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PRISIMINIMAI

X Lietuvių tautinių šokių šventės organizacinis komitetas, sukaktuvinės šventės proga, pradeda platinti šventės prisiminimus-suvenyrus. Juos galima užsakyti iš ankso užpildžius ir prisijungiant šventės būstinėn čia atspausdintą atkarpą. Prisiminimus-suvenyrus bus galima įsigyti ir patiems šventės mugėje bei kituose šventės renginiuose; tačiau tada suvenyrų kaina bus aukštesnė. Užsakymai priimami iki **birželio mėn. 1 d.**

SUVENYRŲ UŽSAKYMO ANKETA

___ SAGTELĖS "Buttons" (spalvotas ženklas) - po \$1.
___ KEPURAITĖS "Baseball caps" (geltonos su juodu ženklu) - \$8.
___ KREPSELIAI "Tote bags" (lininis su spalvotu ženklu) - \$11.
___ KREPSELIAI "Fanny packs" (geltoni su juodu ženklu) - \$9.
___ Sportiniai buteliukai "Sports bottles" (spalvotas ženklas) - \$6.

MARŠKINĖLIAI "T.Shirts" (balti su spalvotu ženklu):

___ mažesni (small) - \$12.
___ didesni (large) - \$12.
___ dideli (X large)
___ labai dideli (XX large) - \$15.
___ patys didžiausi (XXX large) - \$15.

"LIMITED EDITION" MARŠKINĖLIAI (balti su visų 10 švenčių spalvotais ženklais):

___ X large - \$25 ___ XX large - \$30

PERSIUNTIMAS: \$0.75 už kiekvieną užsąkytą suvenyrą.

Vardas, pavardė

Adresas

Telefonas()

Iš viso siunčiu \$

Čekius rašyti: X LITHUANIAN FOLD DANCE FESTIVAL
Siųsti: 2715 West 71st Street, Chicago, IL 60629

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamojo butas nerūkantiems ir negeriantiems. Skambinti tel. 416 766-7144.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis sistemomis įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stalo lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

MONTREALQUE

Juožo Jonelio ir **Andrėja M. Blanchette** jungtuvės įvyko gegužės 18 d. Aušros Vartų šventovėje. Mišias atnaušo ir apeigas atliko parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas. Visą laiką skambėjo arfos muzika. Vestuvinės vaišės buvo Buffet Lapierre salėje, į kurią susirinko apie 150 svečių iš JAV, Lietuvos ir įvairių Kanados vietovių. Povestuvinei kelionei jaunieji pasirinko Lietuvą, kurioje viešės dvi savaites.

Marytė ir **Petras Girdžiai** atšventė 50 metų vedybinį gyvenimą sukaktį. Petras yra ilgametis Aušros Vartų parapijos komiteto narys, o Marytė savo pagalbos ranką ištisia visoms lietuviškomis organizacijoms.

KLB Montrealio apylinkė, krašto valdybos paremta, į Lietuvą yra pasiuntusi nemažą kiekį medicininių reikmenų įvairioms ligoninėms. Keturiadešimt pėdų talpintuvai buvo pasiųsti Šakių rajono centrinei, Panevėžio ir Kauno raudonojo kryžiaus ligoninėms. Dvidešimt pėdų talpintuvai pasiekė Anykščių rajono centrinę, Klaipėdos jūrininkų ir Panevėžio ligonines. Mažesnes siuntas yra gavusios Vilniaus raudonojo kryžiaus ir Trakų ligoninės, Vilniaus universitetas ir sveikatos apsaugos ministerija.

Yves Mainville, kuris visoms toms siuntoms parūpindavo daugiausia medžiagos, bendrovės yra iškelto į Mississauga, Ont., todėl naujų siuntų sudarymas vargu ar bus įmanomas. B.S.

AUŠROS VARTŲ ŠVENTOVĖJE 1996 m. gegužės 5 d. priėmė Pirmąją Komuniją. Iš kairės: Paulius Mickus, Karolina Kličiūtė, Simas Mainville, Alina Staškevičiūtė; II-oje eilėje: Sebastijonas Ptasinskas, Aušrinė Kličiūtė, Krista ir Jonas Greenspoon; III-oje eilėje: Mišių patarnautojai – Danielius ir Antanas Staškevičiai ir Antanas Mickus. Toliau – klebonas kun. Juozas Aranauskas, SJ, skaitovas dr. Jonas Mališka ir seselė Paulė
Nuotr. L. Staškevičiaus

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montreal (Quebec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTE, A.I.B. DONNA SVRAGA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpereigoja apsidrausti.

Įvairios žinios

Muz. Aloyzas Jasiulionis, ilgametis Vilniaus Žvėryno parapijos Šv. Mergelės M.N.P. šventovės vargoninkas ir giedotojas, sol. Aleksas Belanas prisijuntė „Tėviškės žiburiams“ garsajuostę, kurioje įgarsintos iškilmingos Mišios, įvykusios 1994 m. spalio 16 d. Kaune Karmitu, vėliau lapkričio 17 d. Vilniuje Žvėryno parapijos šventovėse. Mišios atnaušintos Šv. Tėvo Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje metinėms paminėti. Garsajuostė buvo nušviesta ir Šv. Tėviui, kuris atsiliepdė palaiminimu ir pranešimu, kad giesmės bus transliuojamos per Vatikaną radiją. Su garsajuoste atsiųstame laiške ir kreipime į išeivijos lietuvių rašoma, kad garsajuostė išleista jų sutauptytomis lėšomis ir kad nutarta Šv. Tėvo „Jono Pauliaus II 1944 m. spalio 16 d. jubiliejaus įamžinimo proga masiniu tiražu išleisti kompaktinį diską“.

Nurodymai tokio leidinio svarbą, tikisi ir prašo išeivijos lietuvių, finansinės paramos. Aukas galima siųsti šiais adresais: A. Kšivickis Belanas, Zir-

mūnų 59-6, 2012 Vilnius, Lietuva arba A. Jasiulionis, Architektų 77-37, 2049 Vilnius, Lietuva.

“The Globe and Mail”, 1996 m. gegužės 25 d. laidoje paskelbė žinutę, kad Aleksandrius Lileikiui, 88 metų amžiaus buvusiam karo metu Vilniaus policijos vadui, atimama JAV pilietybė, nes į šį kraštą įvažiuos nusiųdams savo praeitį. Gyvenęs Norwood, Mass. A. Lileikis kaltinamas pasirašęs dokumentus, reikalingus žydų naikavimo veiksmams. Pakartotinai kaltinamasis yra atsisakęs padaryti tuo reikalu bet kokį pareiškimą. Lietuvos prokuratura kelti byla prieš A. Lileikį. Inf.

CANDLELIGHT CATERING

Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam geles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patars
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“ šoka „Mano protėvių žemė“ „Draugo“ koncerte Čikagoje 1996.III.23 Nuotr. J. Tamalaučiū